

Η Νεοταία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 26 (7)
30 ΜΑΡΤΙΟΥ 1940. Β

Η Νεοραϊα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου υπό 'Ανωτάτου Διοικητικού Συμβουλίου
προαδρευομένου υπό τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἀπεκροῦται ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΛΑΪΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ :
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
'Οδὸς Λεωχάρους 19 (Β' δόρος)
'Αριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
'Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ : Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
'Οδὸς Λεωχάρους 19

'Αρ. Τεύχ. 26 — 30 Μαρτίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ Συνταγματάρχου & ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ ('Εσωτερικὸς) Δρ 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀπρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρα 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ ἰδιω-
τικῶς Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ
Σχολικὰς Ἑσόδους ΕΤΗΣΙΑ Δραχ 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματεὺς Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

'Από τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

ΣΧΟΛΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΚΑΒΑΛΛΑΣ
ΤΑΞΙΣ Ε' ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ

'Η Ἀποταμίευσις καὶ ἡ Οἰκονομία ἐν τῷ πλαι- σίῳ τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους

Σύνθεσις ἐν τῷ Σχολείῳ

Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς παρωχημέ-
νας ἐποχὰς ἢ εἰς τὰ οἰκονομικὰ συστήματα ἄλλων
κρατῶν, ἵνα ἐννοήσωμεν τὴν σημασίαν τῆς ἀποταμιεύ-
σεως ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ ἀτόμου, τῆς οἰκογενείας καὶ
τοῦ κράτους.

Αἱ σοφαὶ ὑποθῆκαι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως
μᾶς παρέχουν, διὰ τῆς προσεκτικῆς μελέτης των, τὰς
στερεὰς βάσεις δι' ὅλα τὰ ζητήματα!...

Δὲν ἔχει παρέλθει ἀκόμη μὴν, ἀφ' οὗτοῦ ὁ ἐπιτε-
λὴς τοῦ 12 διετάλει εἰς οὐμπαντα τὸν Ἑλληνικὸν κό-
σμον τὴν σημασίαν τῆς ἀποταμιεύσεως, τῆς οἰκονο-
μίας... Ἀποταμιεύσεως, ἥτις θὰ ἐπιτευχθῇ ἐπὶ τῇ βᾶ-
σει ὕγιων ἀρχῶν! «Θέλω ὁ κάθε ἐργάτης, ὁ κάθε
γεωργός, νὰ ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις του διὰ τὴν εὐημε-
ρίαν τοῦ ἔθνους, διὰ τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν πό-
ρων του. Θέλω νὰ ξεριζώσῃτε ἀπὸ τοὺς κήπους σας
τὰ πλουμιστὰ λουλούδια, καὶ ὁ καθένας σας νὰ φυ-
τέψῃ κατὶ τὸ χρήσιμο, νὰ βγάλῃ ἔστω καὶ ἓνα κυλὸ
πατάτες. Θέλω σὲ ὅλες τὰς πράξεις σας νὰ κυριαρχῇ
ἡ οἰκονομία. Καὶ λέγοντας οἰκονομία, δὲν ἐννοῶ τὸν
περιορισμὸν τῶν βασικῶν διὰ τὴν ὑγείαν σας στοι-
χείων. Ἐννοῶ τὴν κατάπαυσιν, κατὰ τὸ δυνατόν, τῶν
περιττῶν ἐξόδων, τὴν καλοκυροσύνην, τὸ φύλαγμα καὶ
αὐτῶν τῶν ψυχίων τῆς τραπέζης σας, ἀπὸ τὰ ὅποια
καὶ μόνον ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς χάνει κατ' ἔτος 45.000.
000 δραχμῶν»!

Εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρχῃ ἄνθρωπος ἄλλος, ἄλ-
λος ἀρχηγὸς κράτους, ὅστις νὰ ἔχῃ θέσει ὑγιεστέρas
βάσεις, διὰ τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἀποταμιεύσιν τοῦ
λαοῦ! Τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου κατενόησε καὶ
ἐφήρμοσε δύο κυρίως πράγματα. Τὸ ἀναγκαῖον τῆς
ἀτομικῆς καὶ δι' αὐτῆς κρατικῆς ἀποταμιεύσεως, καὶ
τὸν τρόπον τῆς δημιουργίας τῶν κρατικῶν κεφαλαίων
καὶ τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν κομματικῶν διαταραχῶν τὸ
πνεῦμα τῆς κρατικῆς ἀποταμιεύσεως εἶχε τελείως
ἐκλείψει. Τὰ ὑπὸ βαρείας φορολογίας συλλεγόμενα
χρήματα τοῦ τιμίου ἰδρώτος τοῦ λαοῦ, διεσπαθίζοντο

κατὰ τὸν πλέον αἰσχρὸν τρόπον. Τὸ ὑστέρημα τοῦ
λαοῦ, ἀντὶ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀπωφελῶς, ἀντὶ μέρος
αὐτοῦ νὰ φυλάσσεται διὰ πιθανῶς δυσκολωτέρους και-
ροὺς, εἰσέρρεεν ἀφθόνως εἰς τὰ θυλάκια τῶν κομμα-
ταρχῶν. Καὶ, ὦ τῆς δυστυχίας, ἐν δεδομένη στιγμῇ,
ὅτε μᾶς ἐχρειάσθησαν ἀεροπλάνα, κατεφύγαμεν εἰς
τὴν βοήθειαν ἄλλων βαλκανικῶν κρατῶν...

Τώρα, πόσον διάφορος εἶναι ἡ κατάστασις! Τὸ
κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ τῆς περισυλλογῆς,
διὰ τῆς φράξεως τῶν ὁπῶν ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήρχετο
ὁ χρυσὸς μας, διὰ τῆς δημιουργίας καταλλήλου ἀπο-
ταμιευτικοῦ πνεύματος παρὰ τῷ λαῷ, διὰ τῆς πολι-
τικῆς τῆς αὐταρκείας, διὰ τῆς ἐντάσεως τῆς ἐργασίας
κατάρθωσεν ἐν θαύμα!...

Ἄνευ οὐδεμιᾶς φορολογικῆς ἐπὶ πλέον ἐπιβαρύν-
σεως, διὰ τῆς συστηματικῆς του μεθόδου, ἀνεζωπύ-
ρησε τὰ οἰκονομικὰ μας, ἐγέμισε τὰ κενὰ ταμεία
τοῦ κράτους, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐδημιούργησε τὰ
στοιχεῖα ἐκεῖνα, ὅτινα τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ ἐνισχύσῃ τὸν
ἀνὸνταρκτον σχεδὸν στρατὸν μας, καὶ νὰ κρατήσῃ τὴν
Ἑλλάδα μας «Φοθερὰν εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς εἰ-
ρης».

Ἐδωκε τεραστίαν ἀνάπτυξιν εἰς τὰ Ταχυδρομικὰ
Ταμιευτήρια, τὰ ὅποια διὰ τῆς εἰσορῆς ὁλονὲν περισ-
σοτέρων χρημάτων καὶ τῆς καταλλήλου διαθέσεώς
των ἀπέβησαν εἰς τὴν πλέον ἀπαραίτητον ὀργανι-
σμῶν, διὰ τὴν ὅσον ὁλὸν τε εὐνοϊκὴν διαβίωσιν τοῦ
λαοῦ!

Τοιοῦτοτρόπως, ἡ ἀποταμίευσις καὶ ἡ οἰκονομία
τοῦ κράτους μας, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως τοῦ
λαοῦ, ἔφεραν τὰ ἐξῆς ἀποτελέσματα.

Ἀσφάλειαν τοῦ οἴκου μας, οἰκονομικὴν εὐεξίαν,
καλλιτέρους ὁρους διαβιώσεως, κοινωνικὰς ἀσφαλί-
σεις, εὐρυθμίαν κοινωνικὴν, ἀνάπτυξιν τεραστίας δρα-
στηριότητος, νέον σφρίγος καὶ νέαν πρωτοφανῆ ἐντα-
σιν ἐργασίας, ἐντατικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν πλουτο-
παραγωγικῶν πηγῶν τῆς Πατρίδος μας, καὶ τόσα
ἄλλα...

Ἐξ ὧν αὐτῶν ἀνεπήδησεν ἡ πίστις ἐπὶ τὸ μέλλον
τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἀναζωπύρησις τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθημα-
τος, καὶ ἡ δημιουργία τῶν στερεῶν βάσεων ἐπὶ τῶν
ὁποίων στηρίζεται τὸ ὁλονὲν ὑψούμενον οἰκοδόμημα
τοῦ Ἑλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

(Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον Καβάλλας)

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΠΑΣΧΑΛΗΣ

ΟΙ ΔΑΦΝΗΦΟΡΟΙ

«Ας είναι εulογημένα τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος. Μὰς ἔδωσαν πάλι μετὰ τὴν ὁρσὶα τῶν τραγουδιῶν των, μετὰ τὴν φλόγα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των, μετὰ τὴν φωτιὰς ποὺ ἔκαιγαν στὰ μάτια των, νὰ ζήσουμε δυνατὰ καὶ βαθεῖα ὅλοι μας, κι' ἐκεῖνοι ποὺ κατάρθωσαν τοὺς ξεπεσμένους τελευταίους καιροὺς νὰ κρατηθοῦν στερεὰ πάνω στὸν ἀπαρασάλευτο βράχο τῆς ἐθνικῆς πίστεως, ἀκόμα κι' οἱ ἄλλοι ποὺ εἶχαν κλονισθῇ καὶ λυγίσει ἀπὸ τὴν ἀπιστία τῆς ἐποχῆς, τὴν λυτρωτικὴν χαρὰ ποὺ ἀναδίνεται ἀπὸ τὴν ἀνάμνησι τῆς μεγάλης ἐλληνικῆς ἡμέρας.

«Ας εἶναι εulογημένη αὐτὴ ἡ νεότης. Μὰς ἀνεθάπτισε στὴν κολυμβήθρα τῆς χαρὰς τῆς. Μὰς ἔκαμε ν' ἀντικρύσουμε τὴν Πατρίδα αὐτὴν, τὴν φορτωμένην ἀπὸ ἱστορία καὶ δόξα καὶ φῶς ἀείζων, βαθεῖα ἀπλωμένην πρὸς τὸ μέλλον. Νὰ τὴν μαντεύσωμε καὶ νὰ τὴν ζήσωμε στὴν προέκτασι τῆς ἰδικῆς των ζωῆς ποὺ μόλις ἀνατέλλει, λαμπρότερη, ὠραιότερη, δυνατώτερη.

Πρῶτα-πρῶτα ἀξίζουν ὅλοι οἱ Ἕπαινοι εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ὀργανώσεως. Ἰδικὴ τῆς ἦτο ἡ θαυμαστὴ ἔμπνευσις, ποὺ προσθέτει ἕνα νέο ἑορταστικὸ στοιχεῖο, σ' ὅλη τὴν καθιερωμένη σειρά τῶν ἐπισημῶν τελετῶν. Λέμε γιὰ τὸ εulασθὲς προσκῆνυμα στὴν Ἁγία Λαύρα καὶ τὴν μεταφορὰ ἀπὸ ἐκεῖ ὡς τὸ μνημεῖο τοῦ ἀναγνώμου πολεμιστοῦ τῆς πλατείας τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων ἐνὸς κλάδου δάφνης. Κατὰ τὴν σύλληψιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν εἶναι ἀληθινὰ ἀνταξία τῶν κλασσικῶν ἐλληνικῶν χρόνων. Εἶναι σεμνὴ καὶ λιτὴ ἡ ἰδέα αὐτὴ καὶ μὰζι τόσον θεαματικὴ καὶ ὠραία ὥστε ν' ἀξίξη νὰ ἐμνεύσῃ τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς ζωγράφους καὶ τοὺς γλύπτας. Ἐξω ἀπὸ τὸ θέαμα, ὅμως εἶναι γεμάτη καὶ ἀπὸ νόημα βαθύ. Εἶναι εulασθὲς κοινονία τῶν ἡρώων τοῦ ἔθνους. Ἐκεῖνων ποὺ ἔρροδῶλσαν ἀπὸ τὰ καταφύγια τῆς πίστεως κι' ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῶν ἀπάτητων βουνῶν μας, γιὰ ν' ἀναστήσουν τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῶν ἄλλων, ποὺ ἀκολουθώντας τὸν ἴδιον δρόμο, τὸν δρόμο τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς θυσίας, τὴν ἐπλάτυναν καὶ τὴν ἐμεγάλωσαν. Εἶναι ὁ συμβολισμὸς τῆς ἐνότητος τῶν ἀγῶνων καὶ τῶν θυσιῶν τοῦ ἔθνους. Τῆς ἐνότητος τοῦ πνεύματος τῶν γενεῶν τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων καὶ μία ὁφειλομένη ὁμολογία καὶ ἀναγνώρισις πρὸς τοὺς παλαιότερους καὶ οἱ νεώτεροι τοῦ ἡρώος στέκονται στὸ ἴδιο ὕψος μετὰ τοὺς παλαιότερους. Καὶ μία ἄλλη ἀκόμη ἰδέα ὑπάρχει εἰς τὴν συμβολικὴν αὐτὴν πορείαν τῆς δάφνης ἀπὸ τὴν Ἁγία Λαύρα εἰς τὴν πρωτεύουσα, ποὺ ἐγκαινιάσεν ἡ Ε. Ο. Ν. καὶ ποὺ θὰ μένῃ θεατὸς ἐθνικός. Ἡ ἰδέα τῆς ἐμπεδώσεως τοῦ ἡρωικοῦ πνεύματος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν γενεῶν ποὺ ἔρχονται. Ἡ ἰδέα ποὺ διδάσκει πὼς ἡ ἐλευθερία πρέπει νὰ κατακτάται συνεχῶς, κάθε ὥρα καὶ κάθε στιγμή. Πὼς εἶναι ἀπηγορευμένον στὰ ζωντανὰ ἔθνη καὶ στοὺς ζωντανοὺς λαοὺς ν' ἀποκοιμῶνται ἐπάνω στὶς προγονικὰς δάφνης καὶ στὶς προγονικὰς δόξας. Ὅτι χρέος των καὶ ἀνάγκη εἶναι ν' ἀγωνίζονται κάθε μέρα γιὰ νὰ γίνωνται ἀξιοὶ των καὶ νὰ παλαίουν γιὰ νὰ τὰς ἀνανεώσουν καὶ νὰ τὰς αὐξάνουν. Οἱ ἔφηβοι ποὺ ἔτρεξαν τὸν μακρινὸ δρόμο ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῶν Καλαβρύτων ἕως τὰς Ἀθήνας, φέρνοντας ἀπὸ χέρι σὲ χέρι τὸ χλωρὸ δάφνινον

κλαδί καὶ ποὺ τοὺς ἐδέχθηκε καὶ τοὺς ἑκαμάρωσε μετὰ ὑπερήφανη στοργὴ ὅλος ὁ λαὸς τῆς Ἀχαΐας, τῆς Αἰγιάλειας, τῆς Κορινθίας, τῆς Μεγαρίδος καὶ τῆς Ἀττικῆς, τὸ ἔχουν νοιώσει βαθεῖα, δὲν μπορεῖ νὰ μὴ τὸ ἐνοιώσαν, αὐτὸ τὸ βαθύτερο νόημα ποὺ εἶχεν ἡ πορεία τους. Ὁ δρόμος τοὺς ἐσυμβόλιζε τὸν δρόμον τὸν τραχὺν καὶ τὸν δύσβατον, ποὺ ἔτρεξεν ἡ ἐλευθερία καὶ ποὺ κάθε του καμπῇ, κάθε του χιλιόμετρον ἐποτίσθη μετὰ ζεστὸ ἀνθρώπινον αἷμα.

Καθὼς δὲ ἔχουν ὁρβάνοιχτα τὰ μάτια των πρὸς τὸ θαῦμα. Ὅπως δὲν ἐπρόφθασεν ἀκόμη νὰ τοὺς γεράσῃ καὶ νὰ θολώσῃ τὴν ὁρασίαν των ὁ στυγνὸς ὀρθολογισμὸς, ποὺ ἀναλύει καὶ ἀναλύοντας διαλύει καὶ καταστρέφει τὸ ὀλοκληρωμένον δράμα τῆς ζωῆς, οἱ δαφνηφόροι τῆς περασμένης ἐβδομάδος εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ εἶδαν ν' ἀνεμίζουν γύρω των οἱ κόκκινες κάπες κι' οἱ μαυρισμένες ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τῶν μαγῶν φουστάνες καὶ ν' ἀστράφτουν στὸν ἥλιο οἱ πάλες καὶ τὰ καρποφύλλα τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 21. Κι' ὅπως εἶναι ἀλήθεια παλῆα, πὼς στὶς ἀδολες καρδίαις τῶν παιδιῶν ζῇ ἡ καθαρὴ γνῶσι καὶ ἡ καθαρὴ ἀλήθεια, εἶναι ἀδύνατον αὐτὸ τὸ δράμα καὶ τὴν αἰσθησὶν τοῦ θαύματος, τοῦ θαύματος τῶν προγόνων ποὺ ζωντανεύουν μέσα στὶς ζωὲς τῶν ἀπογόνων τους, νὰ μὴ τὴν μετέδωσαν στὰ λαϊκὰ πλήθη ποὺ ἐβγήκαν νὰ τοὺς καμαρώσουν καὶ νὰ τοὺς ζητωκραυγᾶσουν καὶ νὰ μεταλάβουν ἀπὸ τὸ πνεῦμα ποὺ τοὺς ἐνέπνεε στὸ δρόμο τους, σ' ὅλη τὴν ὠραία διαδρομὴ των.

Ἔτσι ἐξύπνησαν μετὰ τὸ πέρασμά τους σ' ὅλες τὶς ἐπαρχίας ἀπ' ὅπου ἐπέρασαν καὶ πρὸς μακριὰ, σ' ὅλο τὸ Πανελλήνιον, ποὺ νοερά τοὺς παρακολούθησε μὰζι μετὰ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ μεγάλου ἀγῶνος, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ τοῦ ἴδιου, τὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, τῆς καρτερίας καὶ τῆς ὑπερψυχίας τῆς ἐλληνικῆς, ποὺ χάρις σ' αὐτὸ κληρονομεῖ ἡ γενεὰ των αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα, τὴν μεγάλην καὶ τὴν δυνατὴν. Αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα ποὺ αὐξάνοντας διαδοχικὰ κατ' ἑκτασίαν καὶ πυκνουμένην εἰς πληθυσμὸν καὶ εἰς πλοῦτον καὶ εἰς μέσας, ποὺ θὰ ἦταν εὐτυχισμένοι ἂν μπορούσαν νὰ τὰ ὀνειρευθοῦν οἱ πατέρες μας τοῦ 21, ἀπλώθηκε μέσα σὲ ἑκατὸ δέκα ἐννέα χρόνια ὡς τὴν Ροδόπη κι' ὡς τὸν Ἐβρο καὶ στέκει ἐκεῖ, μετὰ τὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια τοῦ λαοῦ τῆς ἑτοιμῆς καὶ ἀποφασισμένης ν' ἀντιμετωπίσουν νικηφόρα κάθε κίνδυνον καὶ κάθε ἀπειλὴν. Ἔτσι τὸ νέο ἀγώνισμα ποὺ συνέλαβαν καὶ ἐξετέλεσαν τόσοον καλὰ, ἀπὸ στοιχεῖον ἑορτασμοῦ, ἔγινε στοιχεῖον φρονητισμοῦ. Ἐπέτυχε δηλαδὴ τελείως τὸ σκοπὸς του. Γιατὶ, βέβαια, οἱ ἐθνικοὶ ἑορτασμοὶ δὲν εἶναι γόνιμοι μόνο μετὰ τὴν αἰσθησὶν τῆς χαρὰς ποὺ χαρίζουν γιὰ τὰ ἀποκτήματα ποὺ ἐπραγματοποίησαν οἱ ἐθνικὲς προσπάθειες, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν πεποίθησιν ποὺ ἐμπνέουν γιὰ τὸ μέλλον. Τώρα τὸ πόσο εἶναι πολὺτιμος γιὰ κάθε ἐποχὴν καὶ ἰδιαίτερος γιὰ τὴν ἐποχὴν μας ὁ φρονητισμὸς, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ τὸ ἐξηγήσωμε. Μέσα εἰς τὴν ἀβεβαιότητα καὶ ἀστάθεια τῆς ἐποχῆς, μιᾶς ἐποχῆς ποὺ ἔχει παραστρατήσῃ πολὺ καὶ ἐγκαταλειφθῇ εἰς τὴν τυφλὴν φορὰν τῶν ἀπροόπτων, ἑνὸς λαοῦ, ὅπως ὁ Ἑλληνικός, ἔχει χρέος νὰ ἐντείνῃ τὴν ἀγρυπνίαν του καὶ νὰ εἶναι ἑτοιμὸς στὴν πρώτη κλήσιν τῆς ἱστορίας.

Κδς

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ;

Δὲν χρειάζεται, βέβαια, νὰ τὸ πῶ ἐγὼ ὅτι ὅλοι οἱ λαοὶ ἔχουν μιὰ μέρα ποὺ συμβολίζει τὴ νίκη τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, κατὰ τῆς βίας καὶ τῆς τυραννίας. Λίγοι ὅμως, πολὺ λίγοι λαοὶ — γιὰ νὰ μὴ ἰσχυρισθῶ κανεὶς — θὰ μπορούσαν ν' ἀνεμίσουν ἕνα λάθαρν τόσο αἰματομένο ὅσο τὸ ἑλληνικόν, μιὰ πάλιν τόσο μακρόχρονη καὶ τόσο ἡρωϊκὴ, γιὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν. Ὁ ἑλληνικὸς ἀγὼν, γιὰ νὰ ὑπεριορθῶ στὸν ἀγῶνα τοῦ 21, ἔχει κατὰ ἀπὸ τὸ ἡρωϊκὸ ἔπος τῶν Μηδικῶν ἀγῶνων καὶ ἀπὸ τὴς ἐνδοξότερας σελίδες τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, εἴτε στὴν ἀρχαιότητα ἐγράφησαν, εἴτε στὰ χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ θέλησις ποὺ ἐδειξαν οἱ ἀσπίλοι Ἕλληνες τοῦ 21, ἡ ἐγκατηρῆσις τους, τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας, ἡ ἀποφασιστικότης τους, ἀποτελοῦν τὰ αἰώνια προτερήματα τῆς φυλῆς, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὴς ἀρετῆς ποὺ χαρακτηρίζουν τὴς ἀνώτερες φυλές. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ καὶ τὸ θάμνος ποὺ ἐκυρίαρχησε σ' ὅλο τὸν κόσμον. Εἶχαν ὅλοι φαντασθῇ, πιστεύοντας σὲ κακοθελητὰς περιηγητὰς καὶ στὴν παπικὴν προπαγάνδα, ποὺ δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ προσηλυτίσῃ τοὺς σκλάβους Ἕλληνας, πῶς ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ, ἂν δὲν εἶχεν ἐντελῶς σῶσῃ, εἶχεν ὀπωσδήποτε ὑποστῇ τέτοια ἀλλοίωσι, ποὺ νὰ μὴ ἀναγνωρίζεται. Τὸ 21 τοὺς διέψευσε καὶ οἱ χειρότεροι ἐχθροὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀναγκάσθηκαν νὰ ὁμολογήσουν πῶς μόνον γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν ἡρώων ποὺ συνέτριψαν τὴν ἀσιατικὴν ὑπεροφίαν στὰ νερά τῆς Σαλαμίνος καὶ στὰ πεδία τῶν Πλαταιῶν καὶ τοῦ Μαραθῶνος, μόνον οἱ γνήσιοι ἀπόγονοι ἐκείνων ποὺ αὐλάκωσαν τὰ ἐδάφη ὡς τὴν καρδιά τῆς Ἀσίας, θὰ μπορούσαν νὰ ἐπαναλάβουν τοὺς προγονικοὺς ἀθλους στὰ Ψαρά, στὴν Κάσο, στὸ Μεσολόγγι, στὸ Βαλτέτσι, στὸ στενὸ τῆς Σάμου, στὸ λιμάνι τῆς Χίου.

Ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι αὐτό, εἶναι ἄλλο. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις ἐθάμβωσε τὸν κόσμον καὶ Ὀλυμποί τῆς παγκοσμίου διανοήσεως βρέθηκαν νὰ ὁμνήσουν τοὺς ταπεινοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀνεδείχθησαν ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀρχαγοὶ μὲ νοῦ καὶ κρίσι, μὲ δύναμι καὶ σθένος, στρατάρχαι καὶ ναύαρχοι. Τοὺς ὁμνήσαν σὲ τόμους ὁλόκληρους, σὲ τραγούδια. Στὴν Ἑλλάδα ὅμως τί ἔγινε; Θὰ ἦταν εὐκόλο σὲ κάθε στιγμή νὰ καταρτίσθῃ ἕνα βιβλιογραφικὸ δελτίο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ ἐξακριβώνονταν περίεργα πράγματα. Ὅτε ἡ ἱστορία, οὔτε τὸ θέατρο, οὔτε ἡ ποίησις, οὔτε ἡ οἰασθίποτε μορφὴς λογοτεχνία, ἀκόμη καὶ στὴ λαϊκὴ τῆς ἑκφρασι, ἀριθμεῖ τόσα βιβλία, ὅσα θὰ εἶζε ν' ἀφιερωθοῦν στὸ μέγα γεγονός. Ἀλλ' ἐκεῖ ποὺ φαίνεται τὸ κενὸ εἶναι τὸ παιδικὸ βιβλίο. Ἀν ἐξαίρεση κανεῖς μερικά βιβλία ποὺ ἐγράφησαν στὰ τελευταῖα πρὸ τοῦ 1912 καὶ μετὰ τὸ 1912 χρόνια καὶ ποὺ ὅλα σχε-

δὸν ἀνάγονται στὴν ἀρχαία καὶ τὴ βυζαντινὴ ἱστορία, κανένα ἢ πολὺ λίγα βιβλία ὑπάρχουν ποὺ νὰ ὁμνῶν μὲ λόγια ἀπλά καὶ μὲ μέσα ποὺ νὰ πλησιάζουν τὴν παιδικὴν ψυχὴ, τὴν θαυμαστὴ σελίδα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ποῦ ν' ἀποδώσῃ κανεὶς τὸ πρᾶγμα; Στὴν ἀντίληψιν ὅτι οἱ μεγάλοι πρέπει μόνον γιὰ τοὺς μεγάλους νὰ γράφουν; Δὲ θάθελα νὰ τὸ φαντασθῶ. Σὲ ὅλες γῶρες οἱ μεγαλύτεροι συγγραφεῖς ἐθεώρησαν τιμὴ καὶ δόξα τους νὰ γράφουν γιὰ τὰ παιδιά, γιὰ τὸ πρᾶγμα, ἐνῷ δὲν εἶναι τόσο εὐκόλο, ἀποτελεῖ ἕξ ἄλλου ἔθνικῃ ὑπηρεσίᾳ τῆς μεγαλυτέρας σημασίας. Τυπικὸ παράδειγμα ἂς εἶναι ὁ Ντίκενς, γιὰ νὰ μὴν ἀναφέρω τὸν Γάλλο Βέρν, τοῦ ὁποῖου τὰ βιβλία ἐσυγκινούσαν καὶ συγκινοῦν στὸν ἴδιον βαθμὸν μεγάλους καὶ μικροὺς. Ἀν ὁ συγγραφεὺς γιὰ τοὺς μεγάλους σκοπὸ ἔχη νὰ θέλῃ καὶ νὰ κεντρίσῃ τὴ φαντασίαν, ὁ συγγραφεὺς γιὰ τοὺς μικροὺς ἔχει ἕνα ἀπείρως εὐγενέστερο σκοπὸ: νὰ διαπλάττῃ ψυχές. Γιὰ εἶναι πολὺ γνωστὸ ὅτι τὸ παιδί χαράσσει τοὺς κόσμους του πάνω σ' ἐκεῖνα ποὺ βλέπει, ἀκούει καὶ διαβάσει. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ μεγάλῃ ἐπίδρασις τοῦ βιβλίου στὴν παιδικὴν ψυχὴ, ὅταν τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι εὐληπτό, ἀπλό, γραμμμένο μὲ τέχνη καὶ πάνω σ' εὐγενεῖς γραμμές. Εἶναι λυπηρὸ ἀκόμη νὰ διαπιστῶνται κανεὶς ὅτι ἂν ἐξαίρεση τις σειρές τῶν παιδικῶν βιβλίων ποὺ ἐξέδωσαν δύο μεγάλοι ἐκδοτικοὶ οἴκοι πρὶν λίγα χρόνια καὶ τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων εἶχαν σέσι μὲ τὴ διεθνὴ γραμματολογία, ὅτι ἐγράφη στὸν τόπον γιὰ παιδιὰ ἐγράφη στὴν περίοδο 1911—1914 καὶ στὰ πολὺ παληότερα χρόνια. Ὁ «Λουκάς Λάρας» καὶ ὁ «Γερο-Στάθης», μ' ὅλη τὴ μορφή τους τὸ σχολικὸ βιβλίο, εἶναι βιβλία ποὺ ἐγράφησαν πρὶν δεκάδες χρόνια

καὶ ἦσαν ἀληθινὰ ἄριστα στὴν ἐποχὴ τους. Στὴν ἐποχὴ μας ὅμως ποὺ εἶναι τὰ βιβλία ποὺ τάχει ἐμπνεύσει τὸ ἔπος τοῦ Μεσολογγίου, ἡ ἀπόπειρα τοῦ Κανάρη στὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ πυρπόλησις τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος στὸ λιμάνι τῆς Χίου; Ποῦ εἶναι τὰ βιβλία ποὺ θὰ βάζουν τὸ Ἑλληνόπουλο ν' ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἐλευθερίαν δίπλα στοὺς μεγάλους;

Δὲν ὑπάρχουν.

Ἄν ὅμως θέλουμε νὰ ζοῦμε σὲ αἰῶνες αἰώνων, ἂν θέλουμε νὰ ξαναπάρουμε τὴ θέσι ποὺ δικαιοματικὰ μᾶς ἀνήκει ἀνάμεσα στὰ ἄλλα ἔθνη, ἐκεῖνο ποὺ πρέπει τὸ πρῶτο νὰ προσέξουμε εἶναι ἡ παιδικὴ ψυχὴ. Δὲν εἶναι ἀρκετὸ νὰ μαθαίνουν τὰ Ἑλληνόπουλα ἀπὸ τὰ διάφορα παιδικὰ περιοδικὰ τί ἔκανεν ἕνα Ἑγγλεζόπουλο ἢ ἕνα Φραντσεζόπουλο στὰ χρόνια ποὺ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐπολεμοῦσαν μεταξύ τους ἢ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τους. Ὅχι, δὲν εἶναι ἀρκετό, γιὰ τὸ τότε τὸ Ἑλληνόπουλο ὑπερηφανεύεται γιὰ λογαριασμὸ μιᾶς ἄλλης φυλῆς, ἐνῷ πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεται γιὰ λογαριασμὸ τῆς δικῆς του. Πρέπει νὰ ποτισθῇ μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ ἴδιο αὐτὸ θὰ μπορούσε νὰ κάμῃ περισσότερα, ὅπως ἔκαναν τὰ Ἑλληνόπουλα σὲ κάθε ἐποχὴ. Δὲν εἶναι ἀρκετό νὰ διδάσκεται ἡ ἱστορία στὸ σχολεῖο. Ὅσο καὶ νᾶναι λαμπρὸς ὁ διδάσκαλος ἢ ὁ καθηγητὴς, μάθημα παραδίδουν καὶ δὲν μποροῦν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὰ ὅρια ποὺ τοὺς χαράσσει τὸ πρόγραμμα. Τὸ παιδικὸ βιβλίο ἀνοίγει ὀρίζοντας στὸ Ἑλληνόπουλο, τοῦ γεμίζει τὴν ψυχὴ εὐφροσύνη καὶ ὑπερηφάνεια καὶ τοῦ ἀφίνει ἐλεύθερη τὴ φαντασίαν.

Ποῦ εἶναι ὅμως τὸ παιδικὸ βιβλίο;

Χρ. Ἐμ. Ἀγγελομάτης

Ἡ σημαία δὲν εἶναι ἕνα κομμάτι πανὶ κρεμασμένο εἰς ἕνα κοντάρι. Εἶναι τὸ σύμβολον τῆς πατρίδος μας. Εἶναι ἡ ἰδία ἡ πατρίς μας. Ὅπως ὅταν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεταλαβασίνετε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ διὰ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου, ἔτσι καὶ μὲ τὸ πανὶ αὐτὸ κρατεῖτε εἰς τὰ χέρια σας τὴν πατρίδα ὁλόκληρη, τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρη.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Γέμισε ἡ καρδιά μου ἀπὸ συγκίνησι — ὅπως γέμισε καὶ κάθε ἄλλη ἐλληνικὴ καρδιά — ὅταν τις προάλλες σὰς εἶδα νὰ στέκεσθε μὲ τόση εὐλάβεια καὶ σεβασμὸ μπροστὰ στὸ μνημεῖο τοῦ Ἀγνωστοῦ Στρατιώτου. Τί ὠραία σκέψι νὰ συγκεντρωθοῦν ἐκεῖνὴ τὴν ἡμέρα τὰ Ἑλληνόπουλα ὄλων τῶν σχολείων σ' ἕνα εὐλαβικὸ μνημόσυνο γιὰ τοὺς πεσόντας ὑπὲρ Πατρίδος! Καὶ τὴν ἴδια στιγμή, ὅπως ξέρετε, τὸ ἴδιο μνημόσυνο γινόταν σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὰ παιδιά ὄλων τῶν ἐλληνικῶν σχολείων, ὥστε ἐνωμένες καὶ συνταυτισμένες οἱ νεανικὲς ψυχὲς τοὺς σὲ μιὰ μοναδικὴ ψυχὴ, ἀγνή, καθαρὴ, ζωντανή κι' ἀκμαία, τὴ νέα ψυχὴ τοῦ ἔθνους, νὰ μπορέσουν νὰ ἐπικαλεσθοῦν καὶ νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὴν ἱερὴ ψυχὴ τῶν προγόνων τοὺς, νὰ νοιώσουν τὸ ὑπέροχο ἔθνικὸ καὶ ἠθικὸ μεγαλεῖο τῆς, νὰ τῆς καταθέσουν τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὴν πίστι τοὺς καὶ ν' ἀντλήσουν ἀπ' αὐτὴν τὸ πολυτιμο δίδαγμα τοῦ μεγάλου παραδείγματός τοὺς.

Ἐκεῖ μπροστὰ σὰς βλέπατε, χαραγμένα στοὺς σεμνοὺς χαμηλοὺς τοίχους, τὰ δυνάματα διαφόρων μερῶν τῆς ἱερῆς μας γῆς, ὅπου οἱ ἡρώες μας πρόγονοι ἀγωνίστηκαν καὶ πρόσφεραν καὶ τὴ ζωὴ τοὺς γιὰ τὴν ἑλευθερίαν, τὴ δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς Πατρίδος. Πόσα δυνάματα, πόσα δυνάματα, τὸ ἴδιο τιμημένα καὶ καθαγιασμένα, ἔλειπαν ἀπ' ἐκεῖ, γιατί δὲν μποροῦσαν βέβαια νὰ χωρέσουν στοὺς μικροὺς τοίχους! Τὰ δυνάματα αὐτά, ποὺ εἶναι τόσο πολλὰ κι' ἀμέτρητα, ὅσες σπιθαμὲς ἔχει ἡ ἐλληνικὴ γῆ, τὰ θύμιζε καὶ τὰ συμβόλιζε ὁ λαξευμένος πάνω στὸ μάρμαρο Ἀγνωστος Στρατιώτης.

Ἔχετε προσέξει ὅτι φορεῖ περικεφαλαία κι' ὅτι γενικὰ μοιάζει πὺδ πολὺ μὲ ἀρχαῖο πολεμιστὴ παρὰ μὲ σύγχρονο στρατιώτη; Αὐτὸ εἶναι γιὰ νὰ θυμίσῃ ὅτι ὁ Στρατιώτης αὐτὸς ξεκινᾷ ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων, ξεκινᾷ καὶ συνεχίζει τὴν πορεία του ἀνάμεσα σ' ὅλες τῆς ἐποχές, μιὰ πορεία ποὺ οἱ ἀφειρητὲς τῆς χάνονται μέσα στὴν ὀνειρώδη ἀτμόσφαιρα τῆς μυθολογίας καὶ ποὺ τέρμα δὲν ἔχει, γιατί βυθίζεται μέσα στὸ ἀπείρο τοῦ μέλλοντος.

Ἐπροσέξατε ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο, ἀγαπητοί μου Φίλοι; Ὁ Στρατιώτης αὐτὸς δὲν εἶναι νεκρός. Ἔπεσε στὸ πεδίο τῆς τιμῆς, ἀλλὰ δὲν πέθανε. Δὲν πεθαίνει κανεὶς ὅταν πέφτῃ γιὰ τὴν Πατρίδα. Ξαναζωντανεύει τὴν ἴδια στιγμή καὶ ξαναζωντανεύει γιὰ πάντα. Ἀνασηκώνεται, συγκεντρώνει τὶς δυνάμεις του καὶ προσπαθεῖ νὰ συνεχίσῃ τὴν πορεία του. Κι' ἂν δὲν τὸ κατορθώσῃ μὲ τὸ κορμὶ του, θὰ τὸ κατορθώσῃ μὲ τὴν ψυχὴ του, ποὺ ζῇ καὶ θὰ ζῇ αἰωνίως μέσα στὰ κορμιά ὄλων τῶν ζωντανῶν ἀδελφῶν του, τῶν παιδιῶν του, τῶν ἀπογόνων του.

Καὶ νὰ ἀκριβῶς τί ἔδειχνε, τί κυρίως συμβόλιζε ἡ σεμνὴ κι' ἐπιθλητικὴ παρουσία σὰς ἐκεῖ μπροστὰ του μὲ τὴν στολὴ τοῦ Φαλαγγίτου. Ἦταν σὰν νὰ τοῦ λέγατε:

— Μὴν ἀνησυχῆς, ἡρωϊκὲ μας πρόγονε! Ἄν ἔχασες τὴ ζωὴ Σου, νὰ τὴν ἐδῶ μέσα μας! Ζῆς καὶ θὰ ζῆς πάντα μέσα στὴ σκέψι μας καὶ μέσα στὴν ψυχὴ μας. Καὶ θὰ συνεχίσῃς ἔτσι μέσα μας τὴν ἡρωϊκὴ καὶ δοξασμένη πορεία Σου. Ζῆς καὶ θὰ ζῆς πάντα, γιατί ζῇ καὶ θὰ ζῇ πάντα ἡ Πατρίδα Σου, ἡ Πατρίδα μας. Σοὺ τὸ ὑποσχόμαστε, Σοὺ τὸ ὀρκιζόμαστε! Ἡ στολὴ αὐτὴ ποὺ φοροῦμε, εἶναι ἡ στολὴ τῆς πεθορίας στὰ δικά Σου κελύσματα, ἡ στολὴ ποὺ ἐρμηνεύει τὸ δικό Σου πνεῦμα, ποὺ συμβολίζει τὴ δική Σου θέλησι, τὸν δικό Σου ἡρωισμό. Μὰς τὴν ἔχει δώσει Κάποιος, ποὺ μέσα στὴ μεγάλη ψυχὴ Του ἔχει συμπυκνώσει τὴν ἱερὴ πνοή Σου καὶ μὰς τὴν μεταδίδει μὲ τὴν ἴδια φλόγα καὶ τὴν ἴδια ὁρμή τῆς δικῆ Σου. Ὁ δρόμος ποὺ μὰς δείχνει καὶ πάνω στὸν ὁποῖον μὰς ὁδηγεῖ, εἶναι ὁ δικός Σου δρόμος. Ἀναγνωρίζουμε τὰ αἰώνια ἀποτυπώματα τῶν βημάτων Σου, τ' ἀποτυπώματα τῶν δοξασμένων μεγαλουργημάτων Σου. Καὶ μ' αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς τὰ ἀκολουθοῦμε μὲ ἀπόλυτη ἀφοσίωσι καὶ πίστι.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη
Μελῆς Νικολαΐδης

Ἡ καδιέρωσις τοῦ Ἑθνικοῦ μας Ὑμνου

Ὁ ὕμνος εἰς τὴν ἑλευθερίαν, ποὺ ἐγράφη ἀπὸ τὸν Σολωμό, ἐτονίσθη τρίς εἰς διαφόρους μελωδίας ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ μουσικοῦ Μαντζάρου. Ὁ τρίτος τονισμός, ποὺ ἐγίνε τὸ 1861, ὠρίσθη ὡς Ἑθνικὸς Ὑμνος διὰ Β. Διατάγματος, κατόπιν προτάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν Δ. Μπουντούρη.

Κατωτέρω παραθέτομεν σχετικὸν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Κύριε συνάδελφε, τὸ Β. Διάταγμα δ' λαμβάνων τὴν τιμὴν νὰ κοινοποιήσω ὑμῖν ἐν ὀπισθογράφῳ, δὲν χρῆζει πολλῶν σχολίων.

Ἡ Ἐπτάνησος, εὐτυχήσασα νὰ γεννήσῃ τὸν δημοτικώτερον ἔθνικόν ποιητὴν, ἐν ταύτῳ δὲ ἕνα ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων μουσικοδιδασκάλων τοῦ αἰῶνος, βλέπει ἐν τῷ διατάγματι τούτῳ παραδεχόμενον τὸν παρὰ τοῦ Ἰππότου Κ. Μαντζάρου τονισθέντα ὕμνον εἰς τὴν ἑλευθερίαν τοῦ αἰεδίου ποιητοῦ Σολωμοῦ, ὡς ἐπίσημον ἔθνικόν ᾄσμα καθ' ὅλας τὰς τελετάς καὶ παρατάξεις τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

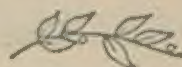
Ἀναχωροῦντος κατ' αὐτάς τοῦ Βασιλέως διὰ Κέρκυραν, ὅπου καὶ διάφορα πολεμικὰ πλοῖα ἑνῶν δυνάμεων θὰ παρευρεθῶσιν, ἀνάγκη πᾶσα νὰ γίνῃ γνωστὸν πρὸς τοὺς ἐδῶ πρέσβεις τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐν λόγῳ Διατάγματος. ἵνα κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐν τῇ ναυτικῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τὰ ξένα πλοῖα αὐτὸν τὸν σκοπὸν παιανίζουσιν ὁσάκις πρόκειται νὰ ἀποδώσωσι τιμὰς εἰς τὴν Α. Μ. ἢ εἰς τὴν Ἑθνικὴν Σημαίαν.

Δὲν θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ φέρετε εἰς γνῶσιν τὴν περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου ὑψηλὴν ἀπόφασιν τῆς Α. Μ. εἰς ὅλας τὰς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον σας ὑπαγομένους πρεσβείας καὶ προξενικάς ἀρχάς. Εὐελπίζομεν ὅτι ὅσον οὕτω καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν θέλει παραδεχθῇ τὸ ἴδιον μέτρον, υλοθετοῦν διὰ τὴν Στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ᾄσμα, ὅπερ εἶναι περιφανὲς καὶ ὠραίος σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ πρώην Ἴονικοῦ Κράτους καὶ τῆς γενικῆς Μητρὸς Ἑλλάδος.

Λογίζομαι δ' εὐτυχής, διότι κατὰ τὴν ἐν Κερκύρᾳ διαμονήν μου ἠτύχησα νὰ συντελέσω εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἐξετελέσθη διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις 4 Αὐγούστου 1865

Ὁ Ὑπουργὸς
Δ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

Σε' αφεντέρου

ΟΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ

Όπως έσημειώσαν τὰ διεθνή πρακτορεία, ο πανηγυρισμός τῆς ἐθνικῆς μασίπετείου ὑπῆρξεν εἰς τὰς μέγιστὰς τῆς ἐλληνικῆς διασπορᾶς ἐξ ἰσοῦ ἔντονος καὶ θερμῶς ὅπως καὶ εἰς τὴν Μητρόπολιν. Αὐτὸ φυσικὰ μᾶς συγκινεῖ ἐξαιρετικὰ. Δείχνει ὅτι ὁ παλμός τοῦ ἔθνους παραμένει ὅπως πάντοτε ἐνιαῖος. Καὶ πιστοποιεῖ ἀκόμη ὅτι ἡ ἀνάτασις τῶν καρδιῶν καὶ τῶν πνευμάτων, πού με τὸσπιν ἐπιτυχίαν τὴν ἐκαλλιέργησεν ἡ αὐγουστiani μεταβολή, ἔχει ἐπηρεάσει γόνιμα καὶ βαθεῖα τὴν Πανελληνίον συνείδησιν.

Χαιρετίζομεν τοὺς ἀποδήμους Ἕλληνας ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς μας. Τοὺς εὐγνωμονοῦμε διὰ τὸν ἐλληνικὸν τῶν ἐνθουσιασμῶν. Γνωρίζομεν ποῖα ὑπόσχεται ἡ δυνάμεις κρύβεται εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν καὶ πόσον πολυτιμὸς εἶναι γιὰ μᾶς, γι' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἡ δυνάμις αὐτὴ, πρὸ πάντων εἰς τοὺς δισσεκτοὺς αὐτοὺς καιροὺς πού περνᾷ ὁ κόσμος δολιχῆρος.

ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ

Ἡ εἰκονογράφος τοῦ προσεχοῦς τεύχους θὰ περιλάβῃ τὰς χαρακτηριστικώτερας ἀπόψεις τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς πρωτεύουσας τῆς 25ης Μαρτίου, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἦτο δυνατόν τεχνικῶς νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ παρὸν τεύχος.

Ο ΑΡΓΑΛΕΙΟΣ

Εἰς ἄλλην στήλιν δημοσιεύεται ἡ ἐπιτυχὴς προσπάθεια ὁρισμένης Περιφερειακῆς Διοικήσεως τῆς Ὁργανώσεως νὰ ἀσπασθῇ εἰς τὸν χωρικὸν ἀργαλεῖον τὴν πολυτίμων διὰ τὴν Ἑλληνικὴν βιοτεχνίαν ἀντιγραφὴν παλαιῶν θρανίων καὶ κειμηλίων λαϊκῆς τέχνης. Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις δι' ἐγκυκλίωσιν τῆς ἡγορήθησεν ἤδη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἡ προπαρασκευασμένη προσεχὴς ἐκθεσις χειροτεχνίας εἰμειβα βέβαιον ὅτι θὰ παρουσιάσῃ τοὺς πρώτους καρποὺς τῆς ὁραίας αὐτῆς προσπάθειας.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἡμεῖς θὰ ἠθέλωμεν νὰ συστήσωμεν εἶναι ἡ δόξα τὸ δυνατόν ἐνδερέστερα εἰσελθεῖν εἰς τὰς ἀγορικὰς ἰδίαις περιφέρειαις περὶ συλλογῆς τῶν κειμηλίων τούτων τῆς Ἑλληνικῆς παλαιᾶς τέχνης διὰ τὴν ἀντιγραφὴν τῶν εἰς τοὺς ἀργαλεῖους ἀπὸ τὰ κορίτσια τῆς Ὁργανώσεως. Διότι συμβαίνει δυστυχῶς, καθημερινῶς τὰ πρόσωπα αὐτὰ νὰ ἐξαφανίζονται μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου.

ΗΝΔΡΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΩΡΙΜΟΣ

Ἡ νεότης τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὄχι μόνον ἡ νεότης τῆς ἀλλὰ καὶ ὁ ἐλληνικὸς λαὸς δολιχῆρος, ὡς ἐμποτισθῇ βαθύτατα μετὰ τὰς πυκνὰς ἀληθείας πού διεκήρυξεν ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τοὺς συντόμους λόγους του κατὰ τὰς συγκεντρώσεις τῆς Ἑθνικῆς Ἐταιρίας καὶ τῆς Ἑθνικῆς Ἀναγεννήσεως, καὶ πού τὸ νόημα τους ἡμπορεῖ νὰ συνοψισθῇ εἰς τὰ ἑξῆς: Ἀς μὴ παρασυρθῇ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἀνότητάς καὶ ἀστήρικτες νεοφανεῖς θεωρίαις πού ἀκούονται κατὰ τὴν ταραγμένην καὶ ἀνεργάτιστον αὐτὴν ἐποχὴν. Ἀπὸ τὴν θεωρίαν πού θέλουν νὰ ὑποστηρίξουν πῶς τάχα τὰ ἀριθμητικῶς μικρὰ ἔθνη εἶναι δύσκολον νὰ διατηρήσουν τὴν αὐτοτέλειά τους. Ἡ ἐλληνικὴ ἱστορία, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἑως τώρα, δὲν κάμνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ διαφεύγῃ καὶ νὰ γελοιοποιῇ αὐτὰς τὴν θεωρίαν. Καὶ ἡ ἱστορία τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, λίγο πολὺ περικλείει τὴν ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ ξεχνοῦμε. Εἰς παλαιότητα τὴν ἐποχὴν, ὅταν οἱ βάρβαροι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ἐπῆλθον πολυάριθμοι καὶ μετὰ ἀφάνταστον ὄγκον ὀλικῶν μέσων διὰ νὰ ὑποτάξουν αὐτὴν τὴν γῆν, ἀπειλοῦντες ὑπεροπτικῶς ὅτι θὰ ἐκάλυπτον τὸν ἥλιον μετὰ τὰς λόγχας τῶν, μία δρᾷς Ἑλλήνων τοὺς ἀπῆντες: «Τόσον τὸ καλὸν λίτερον! Θὰ πολεμήσωμεν ὑπὸ σκιά». Καὶ ἐπολέμησαν καὶ ἔπεσαν ἐκεῖνοι, ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος οἱ βάρβαροι ἐνίκηθησαν καὶ ἔφυγαν μ' ὅλο τὸ πλῆθος καὶ μ' ὅλη τὴν ὀλικὴν ὑπεροχὴν τῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους αἰῶνας οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ νίκαι τοῦ ἔθνους τοῦ ἐλληνικοῦ ἦσαν ἀγῶνες καὶ νίκαι εὐψυχίας ἐναντίον τῆς ὀλικῆς δυνάμεως καὶ ποιοῦ ἐναντίον τοῦ καταπληκτικοῦ ὄγκου τοῦ ποσοῦ.

Ἐφόσον λοιπὸν τὸ ἔθνος διατηρεῖ τὴν ἰδίαν εὐψυχίαν δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ τὸν ἀριθμὸν κανενὸς ἐχθροῦ. Θὰ τὸν ἀντιμετωπίσῃ ἂν καὶ ὅταν καὶ ὅπου χρειασθῇ. Διὰ ν' ἀποκτήσῃ αὐτὸ πού κατέχει ἐδαπάνησε φοδερὰς δυνάμεις καὶ πολὺ αἷμα. Θὰ δαπανήσῃ, ἂν χρειασθῇ, ἅλλας τὸσας δυνάμεις καὶ ἄλλο τόσον αἷμα, διὰ νὰ τὸ προασπίσῃ καὶ νὰ τὸ διατηρήσῃ καὶ θὰ τὸ κατορθώσῃ. Ἡ ἡνωμένη του θέλησις καὶ ἡ δυνάμις τοῦ φρονήματος καὶ τῆς πίστεως του εἶναι ἀσφαλεστάτῃ ἐγγύησις. Καὶ τὴν ἐγγύησιν αὐτὴν τὴν ἀσφαλίζει ἀκόμη περισσότερον ἓνα ἄλλο γεγονός. Ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἡ σημερινὴ εἶναι τόσον ἡνδρωμένη καὶ ὠριμος, ὥστε νὰ μὴ αἰσθηματολογῇ, ὅπως συνέβαινε ἀλλοτε. Δι' αὐτὸ ἀποκλείεται ὁπωσδήποτε νὰ παρασυρθῇ ἀσκόπως ἢ ἀκαίρως εἰς ἀγῶνας πού δὲν ἔχουν ἀμεσον σχέσιν μετὰ αὐτὴν καὶ μετὰ τὰ συμφέροντά της. Ἄν ἀποβῇ ἀναπόφευκτος δι' αὐτὴν ἡ ἀνάγκη νὰ πολεμήσῃ, θὰ πολεμήσῃ διὰ τὴν τιμὴν καὶ διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν της, ἂν ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀνεξαρτησία της κινδυνεύσουν, καὶ θὰ πολεμήσῃ φυσικὰ ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θ' ἀπειλήσουν τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν της, ὁποιοῖδήποτε καὶ ἂν τυχὴ νὰ εἶναι αὐτοί.

Ἀπὸ τὴν Ἑθνικὴν μας Ἐπέτειον

Ὁμάς θαλαγγιγνὺν ἀποτίθει τιμὰς ἐμπροσθεν τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνωστοῦ Στρατιώτου μετὰ τὴν κατάβειον τῆς δάφνης ὑπὸ τοῦ τελευταίου βασιλευσσοῦ.

Σε' αφεντέρου

Ο ΚΥΒ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Εἰς τὴν προχθεσινὴν του ὁμιλίαν κατὰ τὸ γεῦμα τοῦ «Μαξίμ», περὶ τοῦ ὁποῖου γράφομεν εἰς ἄλλην σελίδα, ἀφοῦ ἀπένειμε εἰς κάθε ἓνα τῶν συντελεσάντων εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν διεξαχθεισῶν ἑορτῶν καὶ παρελάσεων τὸν δίκαιον ἔπαινον καὶ ἐχαίρετρε τοὺς ἀντιπροσώπους πρὸς τιμὴν τῶν ὁποίων ἐδίδετο καὶ τὸ γεῦμα, ὁ Κ. Ε.Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος κατέληξε μετὰ μίαν ἐμπνευσμένην ὀντως ἀποστροφὴν, τονίσας τὴν ὑποχρέωσιν ὅλων τῶν μελῶν νὰ προάγουν συνεχῶς ἑαυτὰ καὶ τὴν ἰδέαν τῆς Ὁργανώσεως, διότι ἔτσι μόνον θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ πλήρης ἐπιτυχία τοῦ ἐφαρμοζομένου τριετοῦ σχεδίου καὶ ἔτσι μόνον θ' ἀνταποκριθῶμεν ὅλοι εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀρχηγοῦ περὶ τῆς μεγάλης τῆς Ὁργανώσεως ἀποστολῆς.

Η ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜ. ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ «Πάλλας», τοῦ «Μαξίμ», εἰς τὰς παρελάσεις καὶ εἰς τὰς συγκεντρώσεις ἀπάσης τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὰς προχθεσινὰς ἑορτὰς τῆς Μεγάλης Ἐπετείου, χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Περ. Διοικητρίας Θ.Π. κ. Α. Μαντζούφα ἐπρυτάνευσαν τὰ δημοτικὰ μας τραγοῦδια μετὰ τὴν ἀσχογον ἐκτέλεσιν ὑπὸ τῆς λαμπρᾶς χορωδίας τῆς Π.Δ.Θ.Π. Αἱ «Κρητικὰ μαντινάδες», «τὸ Λαγυρινὸν» καὶ ἄλλα ἐκλεκτὰ τραγοῦδια τῆς δημοτικῆς μας ποιήσεως ἠκούσθησαν καὶ ἐχειροκροτήθησαν μετὰ τὸν μεγαλότερον ἐνθουσιασμόν καὶ ἀπὸ τὰ μέλη καὶ ἀπὸ τὸ κοινόν. Ἡ Ε.Ο.Ν. ἔτσι ἀναβιβάζει καὶ πάλιν τὸ δημοτικὸν μας τραγοῦδι εἰς τὴν θέσιν πού τοῦ ἀνήκει καὶ εἰμειβα βέβαιον ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου αὐτοῦ ἔχει τὴν ἐπιδοκιμασίαν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τοῦ ὁποῖου τὸ τραγοῦδι μαζί μετὰ τὰ ἄλλα γνήσια θησαυροῦς τοῦ ἔθνους τὸ εἶχε θέσει εἰς τὸ περιθώριον ἡ ἀδοξος ἐποχὴ πού ἐπέρασεν, εὐτυχῶς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἀπὸ τὰς τελευταίας τῆς 25ης Μαρτίου.
Ἡ δεύτερη: Σχηματοῖς τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Πρωτεύουσας μετὰ τὴν παρέλασιν τῆς 25ης Μαρτίου.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΕΟΡΤΗ-

Είς τὸν μεγαλειώδη πανηγυρισμὸν τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία ἐδῶκε τὸν τόνον, ἐδῶκε τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐπέδειξε τὴν πίστιν αὐτῆς ἐπὶ τὰ ἑλληνικά πεπραγμένα...

Ὅταν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν 4ην Ἀυγούστου 1936 ὁ Ἀρχηγὸς ἐσάλπισεν ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος τὸ ἐγερτήριον τῆς Νεολαίας μὲ τὰς τέσσαρας ἀπλὰς ἀλλ' ἐπιτακτικὰς λέξεις: «Σὴν ἑλάνω Ἑλληνικὴ Νεολαία», ὀλίγοι ἐπίστευσαν ὅτι τὸ βαρὺ τῆς ἐκδηλώσεως τῶν νέων Ἑλλήνων θὰ ἐπαίρει τὴν ἐκτασί, καὶ οἱ σὺγχες τῶν Ἑλληνοπαίδων θὰ ἐπαίρει τὸς γρήγορα τὴν θέσι τοῦ τῷ αἰσθηματικῇ τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος...

Καὶ ὁ Ἀρχηγός, βλέπωντας τὸ ἔργο τοῦ τοῦ ἀπογεύματος τῆς 25 Μαρτίου σὲ 38 χιλιάδες νέους καὶ νέες, ποὺ παρήλασαν μπροστὰ στὸ Βασιλεῖα καὶ τὸ Διάδοχο, καὶ μπροστὰ τοῦ, ἑνωθῆς τὴν ἑκαστοποίησι τοῦ πατέρα, τοῦ δημιουργοῦ, τοῦ μεγάλου δημιουργοῦ τῆς προχρονικῆς ἀδασίας οὗ μεγάλου, ἀδασίας οὗ ἐνθουσιασμοῦ συμμετοχῆς τῆς νεολαίας στὸν ἑορτασμὸ τῆς 25ης Μαρτίου.

Ἡ συμβολικὴ δαφνηδρομία ἀπὸ τῆν Ἁγία Λαύρα μέχρι τοῦ μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ποὺ μὲ τὴ βοήθεια τῆς νέας Ἑλληνικῆς γενεᾶς οἱ πολλοὶ ἀγωνιστοὶ τοῦ 1821 στεφάνωνται τὸς νεώτερος ἀγωνιστὰς τῆς ἐνωμένης Ἑλλάδος, πραγματοποιήθηκε κατὰ τρόπο τιμητικὸ διὰ τὴν Ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας... Ὅλο σκότον τὸ παρσμένο Σάββατο μέχρι τῆς 12.30 μ.μ. τῆς Κυριακῆς, οἱ ἄλκιμοι τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας ἔτρεχαν γιὰ νὰ φέρουν τὸν κλάδο τῆς δάφνης, καὶ τὸν ἔφεραν στήν ὥρα τοῦ πρὸ τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, γιὰ νὰ τὸν καταθέσουν σὲ μνημεῖο τοῦ, σὲ μὴ κατονικτικὴ καὶ μυσταγωγικὴ τελετουργία, γονατιστοὶ, μπροστὰ σὲ τὴν φλὴν δῶν ἐκείνων ποὺ ἔλασαν ὅπῃ Πατρίδος, καὶ ποὺ τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἑτεροφύγαν πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν νέων καὶ νεανίδων ἐδολογόντας τὰ.

Καὶ μέσα σὲ σιωπηλὴ ἐκείνῃ προσευχῇ ἡ ζωντανὴ φλὴν τῆς Νεολαίας εἶνε ἕνα ὅρο καὶ μὴν ὁπόσῃ... Δὲν θὰ προῶση ποτὲ τὰ ἑρὰ ὅλα ποὺ θὰ τῆς ἐμπιστευθῶν, καὶ οἱ ἥρωες τοῦ 21 μὲ τὸς ἥρωας ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου, μποροῦν

νὰ κοιμῶνται ἥσυχοι τὸν αἰῶνα ὅπου τῆς Ἀθανασίας, βέβαιον πῶς, ὅταν ἐπιστῇ ἡ στιγμή, οἱ σημερινοὶ νέοι καὶ νέες θὰ φανοῦν ἀντάξιοι τῶν ἡρωϊκῶν προγόνων...

Τὸ ἴδιο βράδυ, σὲ θέατρο ἐφέλλα, σὲν ἑορταστικὴ συγκέντρωσι τῆς Νεολαίας, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μίλησε μὲ λίγα ἀπλὰ, μὰ ζουμερὰ λόγια, πρὸς τοὺς συναγωνιστὰς τῆς Νεολαίας.

«Ὅπως ἐγινε καὶ γίνεται, καὶ θὰ γίνῃ ἡ συμμετοχὴ τῆς Νεολαίας μας στὸν ἑορτασμὸ τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας ἀποτελεῖ μὴ ἀκούη νίκη, μὰ ἀκούη κατὰκτησι τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας...».

Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια... Μὰ δὲν ἀκούη κανεὶς τὰς ἐκδηλώσεις τῶν νέων, ποὺ δὲν δαίνυνται μόνο ἐνθουσιασμὸ καὶ βαθεῖα πίστι, μὰ καὶ τὸ ψυχικὸ ζήτημα τῆς Νεολαίας, ποὺ γίνῃται μὲ τὸν Ἀρχηγὸ τὸ ἐγερτήριον ἀδασίαν, μπορεῖ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ ἔθνος, ἡ Πατρίδα, ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀρχηγός καθήγανται τὴν μεγάλη Ἐθνικὴ Νίκη... Κατέκτησαν τῆς Ἑλληνικῆς καρδίας τῆς μεγάλῃς μάχης τῆς Νεολαίας...

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος μετὰ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Φρειδερίκης προσερχόμενοι εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 25ης Μαρτίου.

Τὸ ἑορταστικὸ ἀποκορύφωμα ἦταν ἡ παρέλασις... 38 χιλιάδες νέων παρήλασαν!... Πάνω ἀπὸ 250 χιλιάδες κόσμος, ποὺ κατέλαβε τὰ πεζοδρόμια τῆς λεωφόρου Ἀλεξάνδρας, παρακολούθησαν τὴν παρέλασι αὐτὴ μὲ τὴν κεφαλὴν τὸν Ἀρχηγὸ τὸ ἔθνος, τὸν Βασιλέα, τὸν Διάδοχο, τὸν Ἐθνικὸ Κυ-

Τὰ παρελαύνοντα τμήματα τῆς Π.Δ.Α.Π. ἐνῷ διέρχονται ἐμπροσθεν τῆς ἐξέδρας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

βερνήτη, τὸν Ἀρχηγό...

Ἀναγύλλισαν ἑλληνικὲς φυλὲς, σκίρτησαν ἑθνικὲς καρδίαι πρὸς τὸ μεγαλεῖο τῆς ἑλληνικῆς λεξείας, μπροστὰ στήν ἀρρενωπὴ ὁμορφίαν τῶν νέων βασισταριῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐμπρός στὴ σελήνη, τὴν ἐπιβλητικὴν παράστασι τῶν κοριτσιῶν, τῶν αὐριανῶν μητέρων, ποὺ οἱ κόρφοι τοὺς ἐγκυκλοδόξατο ἐτοιμάζον τὸ γάλα τῆς ἀν-

στὸ δειπνὸ αὐτὸ τῆς ἀγάπης, ἐδῶσαν σὲ μὴ ὀσπιδὴ τὸν ὅρο τους... Ἐνέμενοι, σὲ μὴ φυχῇ, σὲ μὴ καρδίᾳ, ποὺ σὲ ἑναρμονισμένους παλμούς νὰ κτυπᾷ μόνο γιὰ τὴ Μεγαλὴν μας Πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα...

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μίλησε σὲ γένημα. Ἡ ὄμιλις τοῦ αὐτοῦ ἦταν, ὡς ποῦς, ἡ ἀνασκόπησι τῶν πεπραγμένων καὶ ἡ ἀφελία τῆς νέας ἐξορμήσεως...

Καὶ πρῶτα διὰ ὅλα ἔφερε στοὺς συντελεστὰς τῆς συγχαρητήρια τοῦ Ἰωάννου Μεταξά...

Ἐπρὸ ὀλίγου, τοὺς εἶπε, μέσα σὲ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς, μὴ ἐκάλειν ἐπιτήδες ὁ Ἀρχηγός γιὰ νὰ ποῦ δώση τὴν ἐντολήν νὰ οἱ διαθεσάω ἕκ μέρους τοῦ τὴν ἀπολύτην τοῦ ἑκαστοποίησι καὶ ἐπαρέσκεια διὰ τὴν σημερινὴν μας ἐμψύκωσι...

Καὶ ἦσαν αὐτὰ τὰ συγχαρητήρια τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὅπως εἶπεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Καλλιόπουλος, ἡ μεγαλύτερη ἐκαστοποίησι δῶν μας καὶ ἡ ἐπισημότερα ἐπισφράγισις, ἐπισφράγισις ἀδασίαν τῆς νίκης, ποὺ ἀλλῇ μὴ φορὰ τὰ ἀγῶρια καὶ τὰ κορίτσια τῆς Πατρίδος κέρδιαν χάρις στήν πίστι τοὺς πρὸς τὸν Ἀρχηγό, κατὰ ἀπὸ τὴν σημαία τοῦ δικαίου πελάσεως...

Καὶ συγγάρμῃ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος δῶν κατόπιν ποὺ συνετέλεσαν στήν ἐπιτυχίαν τῆς ἐορτῆς... Δίκαιος ὁ ἔπαινος γιὰ τὸν σῶστην τὸ γενικὸν πρόσταγμα διοικητὴν Καραλῆν, ὅπως δίκαια τὰ συγχαρητήρια γιὰ ὅλους τῆς μονάδας καὶ ἰδιαιτέρως γιὰ τὸ Ἐπιτελεῖο καὶ τὴν διοικητὴν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θετλῶν Πρωτοψόντων, τὸν διοικητὴν ἀρρέων καὶ τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἀντιπροσώπους καὶ τὰ τμήματα ἐργασίας.

Καὶ κατέληξεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μὲ τὴν διαπίστωσι ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἑορτασμοῦ σημαίνει ἀκούη τὴν θέλησιν γιὰ ἐργασίαν, ὅπως δῶτε νὰ ἐπιτελεσθῇ τὸ τριετὲς πρόγραμμα, καὶ τὴν ὁποῖα οἱ νὰ δέξωνται στὸν Ἑλληνικὸν λαὸ καὶ κατὰρθῶσαν νὰ δέξωνται ὅτι ἡ Ἑλλάς, ὅπως ἀκριβῶς βασιλεῖται μὲ ἀπόλυτη πεποιθῆσι σὲ τὸν ἐθνικὸν δυνάμει τῆς Χώρας, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν δυναμικὴν ἐκπαιδῆσιν τοῦ ἔθνους, ἐτοίμῃ ἀπολύτῃ νὰ βασιλεῖ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἐκπαιδῆσιν τοῦ σπέρματος, τῆς φυλῆς τῆς δυνάμεις, τῆς ἀλκῆς, τῆς θέλησεως νὰ ἀγωνισθῶν ἕνα ἀγῶνα ὅπῃ τῆς νίκης τοῦ ἔθνους μας.

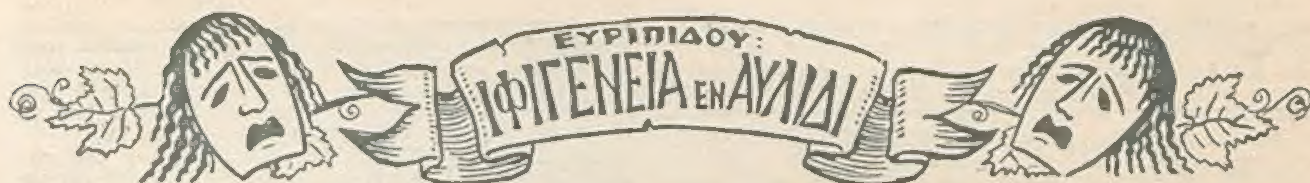
Καὶ ἐνῷ ἔλεγεν αὐτὰ, ἐτοίμῃ νὰ καταπέσῃ ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἔθνους, ἡ σπαρακτικὴ Νεολαία, λαμπροσφαιρούσα εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου, ἔβαλε τὸν ὅμον τῆς Νεολαίας.

Καὶ κατέληξε σχεδὸν τονίζοντας τὴν ὁποῖα οἱ ὅπως καθεὶς καινοῦργον μὲσα, καθεὶς καινοῦργον βῆμα τῆς Νεολαίας εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τὸ προηγούμενον, γιὰ ἐτοίμῃ ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀρχηγὸς θὰ μποροῦν νὰ στηρίζωνται ἐπὶ τῇ Νεολαίᾳ...

ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τμήμα Φαλαγγιστῶν τῆς Π.Δ.Α.Π. ἐνῷ μεταδίνει εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

4. (Συνέχεια)

Μπορούσε νά μείνη αδιάφορος όταν έτσι έβριγχαν άπάνω του μέρος άπό την εδούνη;

«Τ' όνομά σου, αυτό μ' έφερε εδώ», τού είπε ή Κλυταιμίστρα...

Ός τόσο ό 'Αχιλλέας και δίχως τό έπιχειρήμα αυτό θάκανε τό ίδιο, σύμφωνα μέ τά ίπποτικά του φυσικά, μόνο και μόνο γιατί δυό αδύνατες κι άπροστάτευτες γυναίκες τόν παρακαλούσαν.

Μιλεί και φαίνεται άμέσως τό παλληκάρι πού ξέρει τή δύναμή του και περηφανεύεται γι' αυτή, ως τό σημείο μάλιστα πού διαλαλεί πώς στόν άρχιστράτηγο θά ύπακούση μονάχα άν κυβερνά καλά.

Χωρίς νάνα κανείς προφήτης μαντεύει άμέσως τό τί έχει ν' άκολουθήση εκεί πέρα στήν Τροία, άν τυχόν κάποιος, όποιος και νάνα, τόν προσβάλη ποτές.

Δέν τού λείπει όμως κι' ή φρόνησι. Τά λόγια τού δασκάλου του, τού Κενταύρου Χείρωνα, είναι βαθιά χαραγμένα στό νού του. 'Η έπαράσι του ή νεανική και ή πληθωρική του δύναμη τόν συνεπαίρνουν βέβαια κάποτε κι' έτσι δέν μπορεί νά τ' άκολουθήση σέ μία κρίσιμη περίστασι. Τά θυμάται όμως.

Πέρα πολύ σέ συμπονά ή γενναία καρδιά του, πού ξέρει όπομονή στή συμφορά νά δείχνη και στήν τρανή χαρά τό μέτρο νά κρατά. Και φρόνιμοι είναι αυτοί πού βάζουν κυδερ-
[νήτη
σέ κάθε λόγο ή πράξι τό σωστό μονάχα. Εύχάριστο είναι κάποτε νά μη σκοτίζεσαι κι' άλλοτε χρήσιμο νά σκεφτεσαι πολύ.

Παρακάτω ύπόσχεται στήν Κλυταιμίστρα πώς θά τήν βοηθήση και όσο ζή αυτός τούλάχιστον κανέναν δέ θά τολμήση νά βλάψη τήν κόρη της, όποιος και νάνα.

— Μιά φορά πού μεταχειρίστηκαν τ' όνομά μου γιά νά τή φέρουν εδώ, λέει, θαρρώ, άν άφήσω νά γίνει αυτή ή θυσία τώρα, πώς έγώ ό ίδιος μέ τό σπαθί μου τήν σκοτώνω...

Μά τό Νηρέα, πού τόν άνάρρεφεν ή θάλασσα κι' έχει τή μάνα του θέτιβα γενήσει, τή θυγατέρα σου ό 'Αγαμέμνων δέ θ' άγγίξη... ούτε τόν πέπλο της μέ τό μικρό του δάχτυλο.

Ό 'Αχιλλέας έχει φαίνεται κι' άλλα παράπονα μέ τούς στρατηγούς γιατί δέν τόν λογαριάζουν όσο πρέπει (πολύ φυσικό άφού είναι ό μικρότερος) και τώρα βρίσκει μία άφορμή νά ξεσπάση.

Και τό σπαθί μου, γρήγορα πριν πάη στήν Τροία
μέ της σφαγής τό μαύρον αίμα θά βαφτεί
άν ίσως και τήν κόρη σου κανείς μού πάρη...

Ξέχασε, εύτός βλέπετε, συνεπαρμένος άπό τήν όρμητική του φύσι, τό μέτρο πού τόν συμβούλευε πιστά νά κρατή και στά λόγια του και στά έργα του ό σοφός του δάσκαλος.

Μόνο ό Εύριπίδης αλήθεια θά μπορούσε νά δώση μία τέτοια ζωηρή εί-

κόνα τού 'Αχιλλέα, τού ήρωα αυτού πού ήταν γεμάτος άπό αντίθεσεις. 'Η άντρεία και ή γενναιοψυχία άπό τή μία μεριά κι' άπό τήν άλλη ό έγωισμός και τό πείσμα.

'Η Κλυταιμίστρα τόν εύχαριστεί μέ λόγια μετρημένα, σά γυναίκα έμπειρη πού ξέρει πώς πρέπει, κατά τόν άνθρωπο και τήν περίστασι, νά μιλήση και μέ τήν τέχνη της αυτή πάντα κατορθώνει κείνο πού θέλει...

Τόν ρωτά ύστερα άν πρέπει και ή 'Ιφιγένεια ή ίδια νά παρουσιαστή μπροστά του και νά τόν παρακαλέση.

Τά γόνάτα σου πρέπει ν' άγκαλιάσθω;
'Αταίριαστο είναι σέ κορίτσι μ' άν τό θέλγντροπαλή θάρτη μέ τήν έσπέρη ματιά της.

Αυτή όμως ή δίχως καμμία έπιφύλαξι στάσι της κάνει τόν 'Αχιλλέα περισσότερο άκόμα γενναιοψυχο και φρόνιμο.

— Όχι, τής λέει, δέν είναι σωστό νά παρουσιαστή τό κορίτσι μπροστά μου. Οί άνθρωποι είναι κακοί και μάλιστα, σάν κάθονται άνεργοι και δέν έχουν τί νά κάνουν, ξεσπούνε στήν κακογλωσσία.

Τή βεβαιώνει άλλη μία φορά πώς θά τή βοηθήση θυσιάζοντας και τή ζωή του στήν άνάγκη. Όμως καλό θά ήταν πρώτα νά προσπαθήση νά πείση τόν άντρα της ν' αλλάξη άπόφασι. Καλύτερα μέ τό καλό νά πηγαίνη κανείς.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Κι' άν όμως ό,τι πεθυμώ δέν καταφέρω, πού θά σέ ξαναδώ, πού θάρτω ή πικραμένη στή συμφορά μου συντρομή νά σου ζητήσω:

ΑΧΙΛΛΕΑΣ

Μη νοιάζεσαι κι' έγώ όπου πρέπει θά προσ-
[μένω.
Δέν πρέπει νά σέ δούνε ό Δαναοί σκιαγμένη κοντά μου νάρχεσαι... Τό σπύτι μη ντρο-
[ταίσεις
τό πατρικό σου... Θά βρίσουνε τόν Τυνδαρέω πού στάθηκες μεγάλος άρχοντας τού τόπου.

Θ'.

'Η Κλυταιμίστρα ύστερα άπ' αυτά μπαίνει πάλι στή σκηνή και ό 'Αχιλλέας φεύγει.

Οί Χαλκιδιώτισσες γυναίκες άπουέ-
[νουν πάλι μόνες.

Ό,τι γάμος αλήθεια κι' αυτός της άμοιρης 'Ιφιγένειας! Στή θύμησι τους έρχεται τό λαμπρό πανηγύρι πού γίνθηκε τότε σάν παντρούτηκαν οί γονιοί τού 'Αχιλλέα... Ό Πηλέας και ή θέτι. Θεοί και άνθρωποι ήσαν προσκαλεσμένοι στή χαρά κι' όμοια της δέν ξανάγινε ποτέ. Δέν είναι βλέπεις και τόσο συνηθισμένο πράμα ένας θνητός νά παίρνη μιάν άθάνατη νεαρόδου-
[πούλα.

Δέν τά είδαν βέβαια όλ' αυτά πού διηγούνται τ' άκουσαν. Μά ή γυναί-
[κεία φαντασία πού άνάθει πάντα άπό τέτοιας λογής περιστατικά, τάπλασε

τόσο ζωντανά, πού θαρρείς αλήθεια και σ' πώς τά βλέπεις μπροστά σου:

'Ητανε αλήθεια γάμος μία φορά τότες πού λάλησε ή φλογέρα ή λιευκή κι' ή πανερή κιθάρα; τότες πού σέ τραγούδια λυγρά άγίσσανε τά καλαμοσουραύλια; τότες ποδάρταν στό Πήλιο κι' οί Πιερίδες κόρες μέ τά μακριά ξανθά μαλλιά προσκαλεσμένες στού Πηλέα τό γάμο και στό τραπέζι εκεί τό δεικό τό ξακουμένο τά δόλγχρουσα σαντάλια τους χτυπήσαν στό

Ιχορό
κι' είσαν τραγούδια νά παινέσουν τό γαμπρό και τή νυφούλα, στών Κενταύρων τό βουνό τό δασωμένο. Τότες τού Δάρδανου ή γενιά ό Γανυμήδης, τό παιδί τό άγαπημένο, νέκταρ κερνούσε άπό χρυσά βαθιά κροντήρια και στήν άφροσπεφάνωτη άιμουδιά χορεύαν οί πενήντα κόρες τού Νηρέα τού γάμου νά γιορτάσουν τή χαρά.

Μά έσέ τήν όριονπλέξουδη παρθένα θά στερωνώσουνε οί 'Αργείοι καθώς τήν παρθαλή μουσούλα πού άμάλαγν άπ' τό βουνό τήν κατεβάζουν άπ' τήν σκαλιά της τήν πετροσπηλιά και γιά θυσία τήν έτοιμάζουν... και θά ματώσουνε τό λαιμό τόν άσπρο σου, [ώμένα!

Κι' όμως δέ σ' έχουν μέ σουραύλια άνανθρεμ-
[μένη

κι' ούδέ μέ χουγιαχτά οί βοσκοί... Στής μάνας σου μεγάλωσες τήν άγκαλιά νυφούλα νά γενής μακαριμένη. 'Η φρονιμάδα και ή ντροπή, ώμέ, τί πάρασι θές νάχουν τάχα ή άδικία σάν κυδερνά; Και σάν καταφρονιέται ή άρετή και οί κακοί τούς καλούς έξουσιάζουν, σάν δέ φοβούνται οί άνθρωποι και δέ μονοιά-
[ίζουν

γιά νά ξεφύγουνε τήν δεικνή όργη;

Ι'.

'Η Κλυταιμίστρα άνυπόμονα περιμένει νά γυρίση ό άντρας της. Βγαίνει άπό τή σκηνή μάλιστα νά δη άν έρχεται. Δέν έλπίζει νά τόν μεταπειση, μά θά δοκιμάση πρέπει, μία και τέτοια είναι ή παραγγελιά τού 'Αχιλλέα... Στό μεταξύ είδοποίησε τήν κόρη της γιά τά καθέκαστα.

Τό άμοιρο κορίτσι άρχισε νά κλαίη και νά όδύρεται.

Ός τόσο ό 'Αγαμέμνων καταφθάνει και ξένοιαστος τάχα ζητάει νά στείλη τήν 'Ιφιγένεια γιά νά παρασταθή στή θυσία πού είναι συνθήσια νά γίνεται πριν άπό τό γάμο στή θεά 'Αρτεμι.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Όμορφα μάς τά λές μέ λόγια, μά τά έργα
[σου
πώς πρέπει νά τά πώ και πώς νά τά όνομάσω:

Φωνάζει τήν 'Ιφιγένεια πού βγαίνει άπό τή σκηνή τυλιγμένη μέσα στούς πέπλους της μέ τά μάτια καρφωμένα κάτω.

— Τί τρέχει, λέει ό 'Αγαμέμνων, και μέ κοιτάζετε όλοι μέ σύγχυσι και ταραχή;

Μά ή Κλυταιμίστρα δέν τόν άφίνει πιά νά προσποηίται. Βράζει άπό τό θυμό της και τού τά λέει άπό τήν καλή...

— Μὲ πῆρες γυναῖκα μὲ τὸ στανιὸ ἀφοῦ σκοτώσες τὸν πρῶτο μου ἀντρα. Ὡς τόσο σπάζηκα στὸ σπῆτι σου ἄξια καὶ δὲν μπορεῖς νάχης κανένα παράπονο μαζί μου. Πιστὴ, φρόνιμη, νοικοκυρὰ πᾶσκιζα πάντα γιὰ τὸ καλὸ σου. Καὶ ποῖα εἶναι ἡ πληρωμὴ μου; Θὲς νὰ σκοτώσῃς τὴν κόρη μου. Γιατί; "Αν σ' ἐρωτήσῃ κανένας, τί θ' ἀποκριθῇς, ἔ; Γιά χάρι τῆς Ἑλένης καὶ τοῦ Μενελάου; Ὡστε γιὰ μιὰ κακὴ γυναῖκα δηλαδὴ πρέπει ἐγὼ νὰ χάσω τὸ παιδί μου;

Κι' ἐγὼ μὲ τί καρδιά στὸ σπῆτι μου θὰ μὲνω βλέποντας ἄδειαν τὸ μέρος ποὺ καθόταν κι' ἔρμη τὴν κάμαρά της; Πῶς θὰ ζῶω στὰ δάκρυα καὶ τὸ θρήνο πάντα βουτηγμένη; Κορίτσι μου, ὁ πατέρας σου σ' ἔχει σκοτώσει κι' ὄχι μὲ χερί ξένο μὰ μὲ τὸ δικό του... Τέτοιο ἀγαθὸ στὸ σπῆτι φεύγει καὶ μ' ἀφί-
[νεις];

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἐξακολουθεῖ. Ποιὸς μπορεῖ νὰ τῆς δώσῃ ἀδικο; Φτάνει ἀκόμα καὶ σὲ ἀπειλὲς ποῦ, ἀλλοίμονο, εἶναι γραμμένον, καθὼς ξέρουμε, νὰ πραγματοποιήσῃ.

— Ὅταν γυρίσῃς, λέει, στὴν πατρίδα ἐγὼ κι' οἱ θυγατέρες σου θὰ σοῦ κάμουμε τὴν ὑποδοχὴ ποὺ σοῦ ταιριάζει.

Ὑστερα ἔχει ἐπιχειρήματα ἀτράνταχτα.

— Γιατί, λέει, δὲ θυσιάζει ὁ Μενέλαος τὴ δική του κόρη, ποὺ εἶναι καὶ τὸ σωστότερο; "Αν ἦσουν δίκαιοι, θὰ μάζευες τοὺς ἀρχηγούς καὶ θὰ τοὺς μιλοῦσες ἔτσι: Θέλετε νὰ ξεκινήσουμε τέλος πάντων γιὰ τὴν Τροία; "Ας ρίξουνε κλῆρο ὅλοι ποῦ ἔχουνε κορίτσια νὰ δοῦμε τίνος τὸ κορίτσι θὰ θυσιάσῃ...

Οἱ Χαλκιδιώτισσες γυναῖκες τῆς δίνουε ὁλότελα δίκιο καὶ συμβουλεύουν τὸν Ἀγαμέμνονα νὰ τὴν ἀκούσῃ.

Τώρα ἐρχεται ἡ σειρὰ τῆς Ἰφιγένειας. Θὰ παρακαλέσῃ κι' αὐτὴ τὸν πατέρα της. "Αν ἡ μάνα συγκινηθῇ καὶ πείθῃ μὲ τὰ ἐπιχειρήματά της, τί νὰ ποῦμε γιὰ τὸ νέο αὐτὸ κορίτσι, τὸ ταπεινὸ καὶ φιλόδοργο, τὸ ἀμαθὸ, ποὺ δὲν ξέρεי νὰ ἀραδιάζῃ ἐπιχειρήματα γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ δίκιο της, παρὰ μονάχα παρακαλεῖ;

— Πατέρα μου, λέει, δὲν ἔχω τὴ δύναμι τοῦ Ὁρέα ποὺ νὰ κάμω τίς πέτρες νὰ συγκινηθοῦν μὲ τὸ θρήνο μου. Ἐγὼ ἓνα μονάχα, νὰ κλάψω μπορῶ καὶ νὰ σὲ παρακαλέσω γονατιστὴ. Μὴ μὲ σκοτώσῃς τόσο νέα ποὺ εἶμαι. Ἀφῃσέ με νὰ χαρῶ τὴ γλυκεῖά ζωή... Γιατί θὲς νὰ μὲ γκρεμίσεις στὸ σκοτεινὸ κι' ἀραχνιασμένον Ἄδη;

Πόσες φορές μικρούλα κάθισα στὰ γόνατά σου καὶ σοῦδωκα καὶ μοῦδωκες χλυκὰ χαδάκια, πόσες φορές δὲ μοῦδεις ἐδράγε παιδί μου σὲ σπῆτι καλοπαιτρεμένῃ θὰ σὲ δῶ βόλτα καὶ πλούτη νάχης, ὅπως σοῦ ταιριάζει... Καὶ γὼ τὰ γένεια σου χαϊδεύοντας, αὐτὰ ἀγγίζω καὶ παρακαλῶ σε, ἔτσι ἀπαντοῦσα... Ἐπατέρα μου, ἀράγε θ' ἀξιώθῃς ποτὲς γέρο στὸ σπῆτι μου νὰ σὲ καλωσορίσω καὶ νὰ πληρώσω ὅσα γιὰ μένα ἔχεις κο-
[πιᾶσαι];

Ἐγὼ τὰ λόγια τοῦτα, βλέπεις, τὰ θυμάμαι μὰ ἐσὺ τὰ ξέχασες καὶ θὲς νὰ μὲ σκοτώσῃς...

Ὡς τί φοβερὴ στιγμή γιὰ τὸν Ἀγαμέμνονα, ποὺ εἶναι ὡς τόσο ἀναγκασμένος ν' ἀκούῃ τέτοια σπαραχτικὰ λόγια ἀπὸ τὸ πρὸ ἀγαπημένο του παιδί, κι' ἀκούοντάς τα νὰ στέκῃ ἀκλόνητος στὴν ἀπόφασί του.

Σπάνια σ' ὅλα τὰ δράματα ποὺ γράφηκαν ὡς τώρα μπορεῖ νὰ συναντήσῃ κανεὶς μιὰ σκηνὴ τόσο τραγικὴ.

Ἐχει γυρισμένο ἄλλοῦ τὸ προσώπο του καὶ τὰ δάκρυά του τὸ ἓνα πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο κυλοῦνε χοντρά καὶ τοῦ βρέχουν τὰ γένεια.

Ἡ Ἰφιγένεια ἐξακολουθεῖ:

Ρίξε τὰ μάτια ἀπάνω μου καὶ φίλησέ με, αὐτὸ νὰ πάρω χάρισμά σου νὰ θυμᾶμαι νὰ λόγια μου ἂν δὲν τ' ἀκούσῃς καὶ πεθάνω.

Καὶ γυρίζοντας στὸν Ὁρέστη, ποὺ κρατᾷει μωρὸ ἀκόμα στὴν ἀγκαλιά της, προσθέτει:

Εἶσαι μικρός, Ὁρέστη μου, γιὰ νὰ βοηθήσῃς τὴν ἀδερφοῦλα σου νὰ μὴ σκοτώσουν κι' ὅμως τὴ συμφορά καὶ τὰ μωρὰ κάπως τὴ νοιώ-
[θουν].

Δίχως μιλιὰ, νὰ, σὲ παρακαλεῖ πατέρα...

Ὁ Χορός, ποὺ σὲ ὅλο τὸ διάστημα τοῦτο ἐκλαίγει μὲ λυγμούς, καταριέται τὴν Ἑλένη, αὐτὴν ποὺ εἶναι ἀφορμὴ μιᾶς τέτοιας δυστυχίας.

ΧΟΡΟΣ

Γιὰ σέ, καταραμένη Ἑλένη, καὶ τὸ γάμο σου τέτοιο κακὸ βρῆκε κι' αὐτοὺς καὶ τὰ παιδιά
[τους].

Σωπαίνουν ὅλοι. Ἡ στιγμή εἶναι ἐπίσημη. Ὅλων οἱ καρδιὲς σφίγγονται καὶ περιμένουν. Τί θὰ κάμῃ ὁ Ἀγαμέμνων; Ὁ πόνος τῆς γυναίκας του, ἡ

σπαραχτικὴ παράκλησις τῆς κόρης του, ἡ συμπόνια τῶν γυναικῶν κατάφεραν ἀράγε νὰ μαλάξουν τὴν καρδιά του; Γιατί ὅλοι ποὺ τὸν τριγυρίζουν αὐτὴ τὴ στιγμή τὸν θαρροῦνε σκληρό, παρὰβούλα σκληρό. Κανεὶς δὲ βλέπει τὸ φοβερὸ δῖλημμα ποὺ βρίσκεται.

Νὰ πάρῃ στὴν ἀγκαλιά του τὴν κόρη του καὶ νὰ φύγῃ ὅσο μπορεῖ πρὸ γρήγορα γιὰ τ' ἀρχοντικό του καὶ τὴν οἰκογενειακὴ του εὐτυχία... νὰ στείλῃ στὸ καλὸ καὶ καθήκον ἀπέναντι στὴν πατρίδα καὶ τιμῇ, μιὰ φορὰ ποὺ ὅλα τοῦτα χρειάζονται κι' ἐπιβάλλουν βαρεῖες θυσίες;

Ἡ νὰ πνίξῃ τὸν πόνο του καὶ νὰ σηκωθῇ ὄχι σὰν ἄνθρωπος μὰ σὰν ἡρώας—ἀρχηγὸς ποὺ ἀρνείται τὸν ἑαυτοῦ του χάρι τοῦ κοινοῦ καλοῦ, ποὺ σπαράζει τὴν καρδιά του γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴν αὐστηρὴ φωνὴ τῆς συνειδήσεώς του;

Τὸ πλῆθος ὄχι μονάχα δὲ θὰ τὸν νοιώσῃ, μὰ θὰ τὸν καταδικάσῃ κιόλας, θὰ γυρίσῃ μὲ ἀποστροφή τὴν ὄψι μπροστὰ στὴν πράξι του, κι' ὡς ὑποφέρῃ αὐτὸς κι' ὡς εἶναι πρὸ δυστυχομένου ἀπ' ὅλους... κι' ἀπὸ τὴν Κλυταιμῆστρα ποὺ θὰ χάσῃ τὴν κόρη της κι' ἀπὸ τὴν Ἰφιγένεια ποὺ θὰ χάσῃ τὴ ζωὴ της.

(Ἀκολουθεῖ)

Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου πως κανεὶς δὲν θ' ἀγγίξῃ τὴν Ἰφιγένεια.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΩ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

8.

(Συνέχεια)

Οι φίλοι του σήκωσαν τὰ χέρια τους στον οὐρανό και φώναξαν:

— Δία πατέρα, ἐπάκουσε τὴν προσευχή του Ἀλέξανδρου!

Ὁ Ἀλέξανδρος κάθισε πάλι στὸ θρόνο. Κοίταξε γύρω του μήπως ξεχωρίσει ἀνάμεσα στὸ πλῆθος τὸν πυρόξανθο βάρβαρο μὲ τὰ γερά του στήθη, πού εἶχαν βάλει οἱ Πέρσες νὰ τὸν σκοτώσουν. Μὰ δὲν τὸν εἶδε. Μήπως ἀράγε γελάστηκε ὁ Στέφανος κι' ὅλη αὐτὴ ἡ συνωμοσία ἦταν γένημα τῆς παιδικῆς του φαντασίας;

Ἐγειρε ἀλαφριά τὸ κεφάλι, χαϊρέτησε τὸν Ἀρόιτη καὶ τὸν Ἀρτάβαζο πού στέκουνταν στὴ μέση τῆς αὐλῆς, ἡσυχιοι, μὲ τὰ πολύτιμα παρδαλά ρούχα τους, μὲ τὰ μακριὰ καλοχτενισμένα γένεια.

«Εἶναι ἀράγε ἔνοχοι;» συλλογίστηκε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ κάρφωσε τὸ μάτι ἀπάνω τους.

Ὁ Στέφανος χαμένος στὸ πλῆθος κοίταξε παντοῦ, ἔφαγνε μὲ τὸ μάτι του, ζητοῦσε μὲ ἀγωνία. Οἱ δύο ἀγαπημένοι του φίλοι, ὁ Λεωνίδας κι' ὁ Ἑριόλαος, ἦταν μαζί του. Τοῦς εἶχε πάρει στὸ Παλάτι, σὰ νὰ φοβῶταν νὰ μείνῃ μόνοι. Καὶ τώρα οἱ φίλοι του τὸν κοίταζαν μὲ ἀπορία.

— Μὰ τί ἔπαθες, Στέφανε; ρώτησε ὁ Λεωνίδας. Σὰ νὰ κάθεται στὰ κάρβουνα. Περιμένεις κανένα;

— Ὅχι, ὄχι... ψιθύρισε ὁ Στέφανος καὶ κοίταξε μὲ ἀγωνία τὸν κάθε ἀνθρώπο πού ἔμπαινε.

Μὰ πούθενά ὁ βάρβαρος μὲ τὰ πυρόξανθα γένεια καὶ τὰ μακριὰ μαλλιά στὶς πλάτες.

«Μήπως ἀράγε ὠνευρέυτηκε; ἔλεγε μέσα του... Τί ντροπὴ! Νὰ κάμω τὸ βασιλόπουλο ἀδίκῃ νὰ τρομάξω».

Ἀξαφὰ κάτω ἀπὸ μιὰ στοά, στὴν ἔξοδο τοῦ παλατιοῦ, εἶδε ἕνα λαμπρὸ ἀλογο σελλωμένο, σὰ νὰ περίμενε κάποιον.

— Νὰ τὸ ἀλογο! μουρμούρισε ὁ Στέφανος. Νὰ τὸ ἀλογο πού εἶχαν πῆ... Περιμένει.

Κάποιο γεροντάκι πλησίασε τὸν Ἀλέξανδρο. Τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὸ μοναγονιὺ του πού σκοτώθηκε στὸν πόλεμο καὶ τώρα ἔμεινε ἔρημος κι' ἀπροστάτευτος στὰ γεράματά του:

— Ὁ βασιλόπουλό μου, εἶπε κλαίγοντας, πέφτω στὰ πόδια σου, μὴ μ' ἀφήσεις νὰ πεθάνω τῆς πείνας.

— Ἀμύντα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸν ἀξιωματικὸ τῆς φρουρᾶς, πάρε τ' ὄνομα τοῦ γέρου καὶ πρόσταξε νὰ τοῦ δίνουν κάθε μῆνα ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ ζήσει. Εἶναι ντροπὴ νὰ παίρνουμε στὸν πόλεμο τοὺς ἀντρες καὶ ν' ἀφήνουμε ἀπροστάτευτες τὶς οἰκογένειές τους. Ὅταν θὰ γίνω βασιλεὺς θὰ πάψω ἡ ἀδικία τούτη!

Τὸ πλῆθος τὴν στιγμὴν ἐκείνη ἀνα-

μέρισε. Βοὴ μεγάλη σηκώθηκε. Ὁ Λοὶ ἔστρεψαν τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ἐξώθυρα τοῦ παλατιοῦ· δύο ἀντρες ντυμένοι μὲ ἀπλὸ ἑλληνικὸ χιτῶνα φάνηκαν. Εἶχαν φθάσει τὴν ὥρα αὐτὴ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

— Πρέσβεις ἀπὸ τὴν Ἀθήνα! Ἀπὸ τὴν Ἀθήνα! ἀκούστηκαν φωνές.

— Ποιοὶ εἶναι; Ἀμύντα, πῆγαινε νὰ τοὺς ρωτήσης! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸν ἀξιωματικὸ τῆς φρουρᾶς κι' ἀνασηκώθηκε ἀνυπόμονος.

Σὲ λίγο ὁ ἀξιωματικὸς ἐπέστρεψε ταραγμένος.

— Πρέσβεις ἀπὸ τὴν Ἀθήνα! ἐφώνιαζε. Ὁ Αἰσχίνης κι' ἕνας ἄλλος...

Ὁ ἀξιωματικὸς δίσταζε.

— Ποιὸς εἶναι ὁ ἄλλος; Τ' ὄνομά του!

— Δημοσθένης.

Κ ε φ. 13.

Μόλις ἀκούστηκε τ' ὄνομα αὐτὸ τὰ κεφάλια τοῦ πλῆθους τρικύμισαν.

— Ὁ Δημοσθένης! ὁ φοβερός ἐχθρὸς μας!

Τ' ὄνομα τοῦ μεγάλου ρήτορα ἦταν πασίγνωστο στὴ Μακεδονία κι' ὅλοι τὸν μισοῦσαν. Ἦταν ὁ μέγας ἐχθρὸς. Αὐτὸς δὲν δύνναζε τοὺς Μακεδόνες βαρβάρους; Αὐτὸς δὲν ἐμπόδιζε τοὺς Ἀθηναίους νὰ συμμαχήσουν μὲ τὸ Φίλιππο; Καὶ τί φλογεροὺς λόγους εἶχε βγάλει ἐναντίον του! Καὶ τώρα

Ποιὸς εἶναι ἀπὸ οὗς ὁ Δημοσθένης; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος.

ἔρχεται ὁ ἴδιος καὶ τολμᾷ νὰ παρουσιασθῇ μέσα στὴ βασιλικὴν αὐλὴ τῆς Μακεδονίας!

Ὁ Ἀλέξανδρος σηκώθηκε. Δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὸν ἀνθρώπο αὐτό, ὅμως θαύμαζε τὴν τόλμη του, τὴ μεγάλη ρητορικὴ του δεινότητα καὶ τὸν πατριωτισμὸ του, ὅς ἦταν καὶ στενοκέφαλος.

«Ἐγὼ μεγάλες ἀρετές, ὅς εἶναι κι' ἐχθρὸς μας!» ἔλεγε.

Τὸ πλῆθος ἀναμέρισε. Οἱ δύο Ἀθηναῖοι προχωροῦσαν σιγὰ, σοβαροί, μὲ τὸ δεξιὸ χερί τυλιγμένο σὲ μαντύα τους. Ὁ ἕνας ἦταν ἔως τριάντα πέντε ἐτῶν, ὁ ἄλλος μερικὰ χρόνια μεγαλύτερος. Στάθηκαν μπροστὰ ἀπὸ τὸ θρόνο τοῦ Ἀλεξάνδρου, σήκωσαν τὸ χερί καὶ χαϊρέτησαν.

— Ποιὸς ἀπὸ τοὺς δύο σας εἶναι ὁ Δημοσθένης; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ λαχτάρα.

— Ἐγώ! ἀποκρίθηκε ὁ μεγαλύτερος καὶ προχώρησε ἕνα βῆμα.

Προχώρησε κι' ἕνα βῆμα ὁ Ἀλέξανδρος. Κάμψον ὥρα τὸν κοίταζε ἀμίλητος. Ἀδύνατος, καχεκτικὸς, μὲ ἀραιὰ σταχτόμαυρα μαλλιά, μὲ τὸ πρόσωπο τυραννισμένο, ἀγρυπνισμένο, γεμάτο ρυτίδες.

«Τοῦτος εἶναι ὁ περίφημος ρήτορας, τοῦτος εἶναι ὁ ἑξακουστὸς ἐχθρὸς μας, ὁ Δημοσθένης», συλλογίζονταν τὸ βασιλόπουλο κι' ἡ καρδιά του χτυποῦσε πολὺ δυνατὰ. Δὲν ἤξερε τί νὰ τοῦ πῇ, πῶς ν' ἀρχίσω. Μὰ γρήγορα δάμασε τὴ συγκίνησί του:

— Δημοσθένη, εἶπε, ξέρω πόσο εἶσαι ἐχθρὸς μας. Ξέρω πῶς μᾶς συκοφαντεῖς καὶ μᾶς λές βαρβάρους, ἐνῶ εἴμαστε καὶ μεῖς γνήσιοι Ἕλληνες.

Ἐκαμε νὰ προσθέσῃ: «Πιὸ γνήσιοι μάλιστα κι' ἀπὸ σένα, Δημοσθένη!», γιὰτὶ ἤξερε πῶς ὁ παπποῦς τοῦ Δημοσθένη εἶχε πάρει γυναῖκα βάρβαρη ἀπὸ τὴ Σκυθία κι' ἀπὸ αὐτὴ γεννήθηκε ἡ μητέρα τοῦ μεγάλου ρήτορα, ἡ Κλεοβούλη. Μιὰ στιγμὴ τοῦ ἤρθε ὁ πειρασμὸς νὰ προσθέσῃ τὴν ὑβριστικὴ αὐτὴ φράσι, μὰ κρατήθηκε.

«Πρέπει νὰ εἴμαστε εὐγενεῖς μὲ τοὺς ἄλλους κι' ὅς μὴν εἶναι αὐτοὶ εὐγενεῖς μαζί μας!» συλλογίστηκε.

Τίναξε λοιπὸν τὸ κεφάλι, σὰ νὰ θελε νὰ διώξῃ τὴν κακὴ αὐτὴ σκέψι, κι' ἐξακολούθησε.

— Ὅλα αὐτὰ τὰ ξέρω, μὰ ἤρθες στὸ Παλάτι μας ἀποσταλμένος μιᾶς πολιτείας πού ὅλος ὁ κόσμος ὀφείλει νὰ σέβεται: τῆς Ἀθήνας. Εἶσαι τώρα πρόσωπο ἱερὸ· δὲ θὰ ἐπιτρέψω σὲ κανένα νὰ σὲ προσβάλῃ. Εἶσαι φιλοξενούμενός μου. Καλῶς ὥρισε. Καλῶς ὥρισε καὶ σὺ, ἀγαπητὲ Αἰσχίνε, φίλε καὶ σύμμαχέ μου! Τί ζητᾶτε;

Ὁ Δημοσθένης πῆγε ν' ἀπαντήσῃ, μὰ ἡ φωνὴ του κόπηκε. Αὐτὸς πού ἔ-

καίμε να τρέμη το άκροατήριό του όταν δημηγορούσε, αυτός που σαν τον Περικλή άστραφτε και βροντούσε όταν μιλούσε, τώρα δεν κατώρθωνε ν' άρθώσει λέξι.

— Ο Αισχίνης άνοιξε το στόμα. "Η φωνή του ήταν βροντερή" νέος είχε σπουδάσει άπαγγελία κι' είχε παίξει ως ήθοποιός στις τραγωδίες του Αισχύλου.

— "Ηρθαμε να μιλήσουμε με τον πατέρα σου, το Φίλιππο, άποσταλμένο της 'Αθήνας!" είπε.

— Κι' όχι με μένα; ρώτησε ο 'Αλέξανδρος σμίγοντας τα φρύδια.

— Όχι, τραύλισε ο Δημοσθένης.

— Ο 'Αλέξανδρος χαμογέλασε με πικρία.

— Σου φαίνομαι παιδάριο ακόμα; ρώτησε.

Ο Δημοσθένης δέν άποκριθήκε.

Ο 'Αλέξανδρος τώρα δέν κρατήθηκε.

— Ξέρω, είπε ύψώνοντας τη φωνή του, ξέρω πως με ονομάζεις «Μαργίτη», ήλιθιο! Μά έννοια σου και θάρρη μέρα...

Δέν πρόφτασε να τελειώσει. "Ενας άντρακλας με ξουρισμένο πρόσωπο, με σύρριζα κομμένα μαλλιά, πετάχτηκε από το πλήθος. Στάθηκε άνάμεσα στους πρόσβεις και τον 'Αλέξανδρο φωνάζοντας:

— "Ω 'Αλέξανδρε, δικαιοσύνη!

Το βασιλόπουλο έκαμε ένα βήμα πίσω. 'Ακούμπησε στην εύληνη κολώνα, έβαλε το χέρι στο σπαθί του. Θυμήθηκε, αυτό ήταν το σύνθημα, που του είχε άποκαλύψει ο Στέφανος. "Ετσι θα πετιούνταν όμπρός του ο βάρβαρος που είχε άπόφασι να τον δολοφονήσει.

Ο 'Αλέξανδρος κοίταζε το γίγαντα αυτόν που φώναζε. Μά δέν είχε γένεια. μήτε μουστάκια, μήτε μαλλιά στις πλάτες. Δέ θάταν αυτός.

— Τί θές; τον ρώτησε. Ποιός σε άδικεί;

— "Έχω να σου άποκαλύψω μεγάλο μυστικό, βασιλόπουλό μου, άποκριθήκε ο άντρας. Δέ θέλω να το άκούση κανένας.

Κι' έκαμε ένα βήμα προς τον 'Αλέξανδρο.

Ο Στέφανος είχε τιναχτή τώρα μέσα από το πλήθος και κοίταζε με ταραχή τον άντρα που διέκοψε άπότομα την όμιλία του 'Αλέξανδρου με τους πρόσβεις. "Ήταν αυτός ο συνισμότης που είδε στη ρίζα του πλάτανου, δέν ήταν; Τό ίδιο άνάστημα, ή ίδια φωνή, μά τούτος έχει το κεφάλι έντελώς ξουρισμένο.

— Ζύγωσε, είπε ο 'Αλέξανδρος. Λέγε το μυστικό σου...

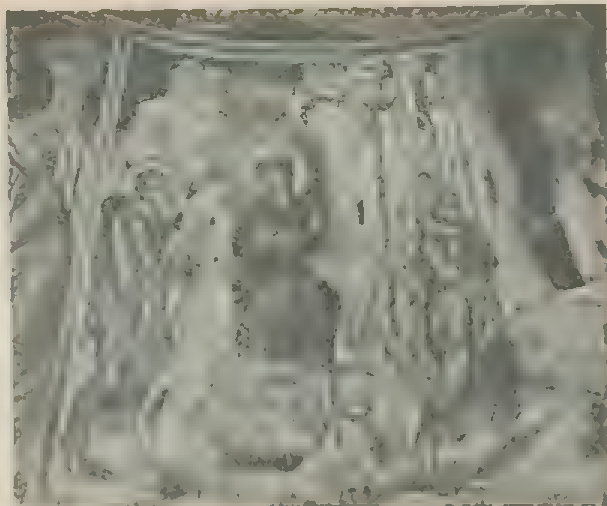
Ο άντρακλας στράφηκε γύρω, σά νάθελε να δη μήπως ήταν κοντά του κανένας. Ο Στέφανος έσυρε κραυγή μεγάλη" είχε διακρίνει στο μεσοφρύδι του μία βαθειάν ούλη.

— Αυτός είναι! φώναξε. Αυτός είναι, 'Αλέξανδρε!

Μά σαν άστραπή ο βάρβαρος είχε τραβήξει από τη ζώνη του ένα μαχαίρι και χύνουσαν άπάνω στον 'Αλέξανδρο. Ο 'Αλέξανδρος εύλύγιστος, σαν τίγρις, ένευρε λίγο το σώμα και τό μαχαίρι καρφώθηκε άπάνω στην εύληνη κολώνα.

(Άκολουθεί)

ΟΙ ΤΟΙΧΟ- ΓΡΑΦΙ- ΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Η τοιχογραφία — δηλαδή το ζωγράφισμα σε ξερό ή υγρό τοίχο (φρέσκο) — είναι πολύ παλιό ζωγραφικό είδος" γνωπογραφίες έξαισιες — για να μην άναφερθούμε σε ξένα — άρίστης τεχνικής, παρασκευασμένες για ύπαιθρο, άπαντούμε ήδη στα Μικαϊκά άνάκτορα της Κνωσού και κατόπι στα Μυκηναϊκά άνάκτορα. Και στην προκλασική, κλασική και μετακλασική ή 'Ελληνιστική περίοδο, ή τεχνική της άσκειται και άναπτύσσεται τόσο ιδιότυπα και πολύμορφα, ώστε να περιλαμβάνη πλέον ένα πλήθος τεχνουργημάτων, από τα προκλασικά έπιζωγραφισμένα πούρινα άγάλματα και δάπεδα ως τις 'Ελληνιστικές τοιχογραφίες της Πουμπίας. Κατά την έποχή τούτη άκριδώς άρχίζει να την συνανώνηζεται το Μωσαϊκό που έμελλε, από την πρωτείκη τέχνη των δαπέδων, να άναδειχθή με τον καιρό σε μοναδικό μέσον πολυτελούς διακοσμήσεως της 'Ασιάζουσας μεγαλοπρέπειας του Βυζαντινού ναού και άνακτορικού βίου. Πολύτιμα λείψανα της κατ' έξοχήν βυζαντινής αυτής τεχνικής, που καλλιεργήθηκε συστηματικά επί αιώνες κι' άρχισε να παρακμάζει μόλις από το 13ο αιώνα, έχουμε τα σωζόμενα ψηφιδωτά της 'Αγίας Σοφίας, της Μονής της Χώρας (Καγριέ τζαμι) και άλλων βυζαντινών ναών και άνακτορικών κτισμάτων στην Κωνσταντινούπολη, της Παναγίας της 'Αχειροποιήτου, του 'Αγίου Γεωργίου, του 'Αγίου Δημητρίου, της 'Αγίας Σοφίας και του 'Οσίου Δανιήλ στη Θεσσαλονίκη, του 'Οσίου Λουκά στη Δωρίδα και τέλος του Δαφνίου έδω στην 'Αθήνα. Στο "Άγιον Όρος δέν σώζονται μωσαϊκά παρά έλάχιστα, στο μοναστήρι του Βατοπεδίου, έργα του ΧΙ με ΧΙΙ αιώνα. Θρησκευτικές διαμάχες κατά την παράδοσι — ιδίως επί Λατίνων — και πυρκαϊές, έχουν σταθή ή αίτια της θλιβερής πτωχείας που παρουσιάζει σε μωσαϊκά, τό αιώνόδιο τούτο θρησκευτικό κέντρο. Πάντως, εύτύχημα είναι ότι παρόμοια σπάνις δέν παρατηρείται και στο άλλο είδος της βυζαντινής εκκλησιαστικής διακοσμήσεως, την τοιχογραφία, που από τον ΧΙΙΙ αιώνα άρχίζει και πάλιν να κυριαρχή έκτοπιζοντας τό πολυδάπανο και χειμαζόμενο και σπάνιο τοιχογραφικό είδος, ψηφιδωμα. Οι σωζόμενες τοιχογραφίες του 'Αγίου Όρους, έκτός από ένα μέρος της τοιχογραφίας του Προ-

τάτου, έργου άντιπροσωπευτικού της Μακεδονικής καλλιτεχνικής άνθήσεως του ΧΙV αιώνα, που άποδίδεται — κατά χειρόγραφο Διονυσίου του έκ Φουρνά — στο θρυλικό από τη Θεσσαλονίκη ζωγράφο Μανουήλ Πανοέληνο, είναι έργασιες του ΧVΙ και έφεξης, άνάμεσα στις όποιες έξέχουσα θέσι κατέχουν αι δια χειρός των μεγάλων τοιχογράφων της Κρητικής Σχολής, Θεοφάνη και Τζώρτζη των Κρητών και Φράγγου Κατελάπου του Θηβαίου. Κατά τον αιώνα τούτον — τον πρώτον από της άλώσεως — οι βασιλικές έπιχορηγήσεις και δωρεές των βοεβοδών και Χριστιανών ήγεμόνων της Τουρκικής Αυτοκρατορίας ή των Θρησκευτικών του ύποδουλωμένου γένους άρχηγών, για την άνοικοδόμησι και άποκατάστασι των παραμεληθέντων μετά την πτώσι του Βυζαντινού κράτους άγιορείτικων μοναστηριών, έπέτρεψαν στους μεγάλους τεχνίτες αυτής της έποχής ν' άποτυπώσουν ολόκληρη την καλλιτεχνική δραστηριότητα του καιρού τους, πάνω στους τοίχους των Καθολικών ναών, των παρεκκλησιών και των τραπεζών τους. Δυστυχώς και της αξιόλογης αυτής καλλιτεχνικής κινησεως του ΧVΙ αιώνας — όπου άκμάζουν οι μεγάλοι αυτοί Κρήτες τοιχογράφοι, που διεκόσμησαν τις περισσότερες εκκλησίες και λοιπά μοναστικά κτίσματα του 'Αθω — όλα τα έργα δέν μάς διεσώθησαν άνέραια, πολλά δέ υπέκυψαν έν μέρει ή έντελώς από τις πυρκαϊές, τους σεισμούς και τους άνακαινισμούς του 17ου και 18ου αιώνα. Κατά τους αιώνας τούτους και μετέπειτα τοιχογράφοι, μέτριοι τεχνίτες, που δέν άκούν δική τους τεχνική μά έπανάλαμβάνουν μηχανικά τά λαμπρά των προηγούμενων αυτών δημιουργών πρότυπα, σημειώνουν κλιμακωδόν την βαθμιαία κατάπτωση της μεγάλης θρησκευτικής τέχνης, που φυχόρραγεί και τέλος νεκρώνεται κατά τον 19ον αιώνα. Παρ' όλες όμως αυτές τις καταστροφές και τά οήγματα, τό "Άγιον Όρος παραμένει με τον άπέραντο αυτό τοιχογραφικό πλούτο του, που περιέχει ολόκληρη τη θρησκευτική έποποιία, τό σημαντικότερο και πιό έπιβλητικό μουσείο της μεγάλης αυτής Δημιουργίας του Βυζαντινού 'Ελληνισμού. 'Αλλά για τη σημασία του απ' αυτής της πλεονείας θα διηγήσασθε διαδοτε

Σ. Δούκας

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ

Είναι ένα χωριουδάκι κοντά εις τὰ Τρίκκαλα πού λέγεται Λεπενίτσα. Πιστεύουν οἱ κάτοικοι πὺς αὐτοῦ ἐγεννήθη ὁ Ἀσκληπιός, ὁ θεὸς τῆς Ιατρικῆς. Μάλιστα ἐπειδὴ ὁ κόσμος εἰς αὐτὸ τὸ χωριὸ ἀσχολεῖται μὲ τὴν συλλογὴν καὶ τὴν πώλησιν βοτάνων, ὅλοι νομίζουν ὅτι τὴν τέχνην τὴν ἔμαθαν ἀπὸ τὸν Ἀσκληπιό.

«Ὁ Σκλεπιός ὁ γιατρός μᾶς ἔμαθε τὰ βότανα» λέγουν.

Σκλεπιός εἶναι, ὅπως τὸν ὀνομάζουν, ὁ Ἀσκληπιός.

Εἶναι καὶ τὸ χωριὸ Λυγουρὸ εἰς τὴν Ἀργολίδα, ὅχι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ Νάαπλιο.

Κοντὰ εἰς τὸ Λυγουριὸ εἶναι ἡ ἀρχαία Ἐπίδαυρος. Ὑπῆρχε μεγάλο κέντρον θεραπευτικῆς εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐπίδαυρον. Ἦτο ὁ τόπος ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ἀσκληπιόν. Σῶζονται πολλὰ ἀρχαῖα αὐτοῦ καὶ πολλοὶ περιηγηταὶ ἐπισκέπτονται τὸ μέρος. Εἶναι καὶ ἕνα ωραϊότατον μουσεῖον. Μέσα εἰς τὸ μουσεῖον ὑπάρχουν πολλὰ ἐπιγραφαὶ καὶ ἀφιερώματα εἰς τὸν Ἀσκληπιόν. Εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού ἐθεραπεύθησαν.

Καὶ σήμερον οἱ κάτοικοι τοῦ Λυγουριοῦ πιστεύουν ὅτι ὁ Ἀσκληπιός ἐγεννήθη εἰς τὸ χωριὸ τῶν. Καὶ λέγουν:

— Ἐδῶ ἐγεννήθη ὁ Ἀσκληπιός ὁ θεὸς τῆς Ιατρικῆς. Εἶναι πατριώτης μας.

Καὶ ἄλλοι τόποι δυσχυρίζοντο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὅτι ὁ Ἀσκληπιός εἶχε γεννηθῇ εἰς τὸ ἰδικόν των μέρος. Ἄν καὶ ἔχουν περάσει δὲ χιλιάδες χρόνια, οἱ σημερινοὶ κάτοικοι διεκδικοῦν τὸν Ἀσκληπιόν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον πού τὸν διεξεδίκουν τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν.

Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἀποτελεῖ μίαν συνέχειαν, χωρὶς διακοπὴν, ἀπὸ χιλιάδων ἐτῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦσαν περισσότερο φίλοι τοῦ νεροῦ ἀπὸ ὅ,τι εἴμεθα σήμερα. Κάθε πόλις καὶ χωριὸ εἶχε τὸ λουτρό του τὸ δημόσιον. Ὑπῆρχον δὲ καὶ πολυτελέστατα ἰδιωτικά λουτρά. Καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖαι ἐθεραπεύοντο μὲ τὰ λουτρά. Ἡ δὲ ἀρχαιοτάτη Ιατρικὴ, πρὶν ἀπὸ δύο χιλιάδες καὶ ἀπὸ χιλία χρόνια πρὸ Χριστοῦ, ἐστηρίζετο ἐν τῷ νερῷ.

Ὁ Ἀσκληπιός ἀνεκάλυψε αὐτὴν τὴν θεραπευτικὴν μέθοδον, δι' αὐτὸ δὲ οἱ τόποι πού ἦσαν λουτρά ἐλέγοντο Ἀσκληπιεῖα. Αὐτοῦ συνεκεντρώνοντο σήμερον ὅσοι Ιατροί, οἱ ὅποιοι ἦσαν συγχρόνως καὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἐλέγοντο Ἀσκληπιάδαι: παιδιὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Καὶ σήμερον οἱ Ιατροὶ λέγονται Ἀσκληπιάδαι. Διαβάζουμε δὲ εἰς τὰς ἐφημερίδας:

«Ὁ νεαρός Ἀσκληπιάδης τάδε». Εἶναι ἀντὶ τὴν λέγῃ ἡ ἐφημερίς «ὁ νεαρός Ιατρός».

Μεγάλον θεραπευτικὸν κέντρον ἦτο καὶ ἡ νῆσος Κῶς. Καὶ ἐκεῖ ὕπῆρχε περίφημον Ἀσκληπιεῖον. Πολλοὶ ἑνδο-

ξοὶ Ιατροὶ τῆς ἀρχαιότητος προῆλθον ἀπὸ τὴν Κῶ. Καὶ ὁ Ἱπποκράτης, πού ἦτο ὁ ἐνδοξότερος Ιατρός καὶ ἔγραψε πολλὰ βιβλία, ἦτο ἀπὸ τὴν Κῶ. Σῶζεται εἰς τὴν Κῶ ἕνας τεράστιος πλάτανος. Οἱ κάτοικοι τὸν λέγουν «πλάτανον τοῦ Ἱπποκράτους». Νομίζουν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνου. Εἶναι δύο χιλιάδες τετρακόσια σχεδὸν χρόνια ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἱπποκράτους ἕως σήμερα. Τὰ βιβλία του διασῶνται ἀκόμη καὶ πολλοὶ σπουδαῖοι Ιατροὶ λέγουν ὅτι ἡ Ιατρικὴ τοῦ Ἱπποκράτους ὅσον ἀφορᾷ τὴν παθολογίαν ἦτο διὰ πολλὰς νόσους καλλιτέρα τῆς σημερινῆς. Ἐξακολουθοῦν δὲ ἀπὸ τὴν Κῶ νὰ βγαίνουν ἕως τώρα ἀριστοὶ Ιατροί, ὅπως βγαίνουν ἀπὸ τὴν Λεπενίτσα τῶν Τρικκάλων ἕως σήμερα πρακτικοὶ βοτανολόγοι καὶ πρακτικοὶ Ιατροί. Καθὼς λέγουν εἰς τὴν Λεπενίτσα ὁ Ἀσκληπιός ἐθεράπευε πολλὰς νόσους πού σήμερα ἐγάθη ἡ θεραπευτικὴ των. Εἶχε φθάσει εἰς τέτοιο σημεῖον γνώσεως τῶν νόσων, ὥστε εἶχε σκεφθῇ νὰ ἀνασῶσῃ καὶ τὴν ζωὴν. Διηγούνται δὲ οἱ κάτοικοι τῆς Λεπενίτσας ὅπως τὰ ἄκουσαν ἀπὸ τοὺς παπποῦδες των:

— Εἶχεν ὁ Σκλεπιός ἕνα βοηθό. Ὅταν πῦρε τὸν τρόπον νὰ ξανανιώσῃ ὁ ἀνθρώπος εἶπε στὸν βοηθό του. «Ἐγὼ θὰ γίνω πάλι νέος. Θὰ κλεισθῶ εἰς αὐτὸ τὸ μπαούλο σαράντα ἡμέρες. Ἐως τότε νὰ μὴ ἀνοίξῃς τὸ μπαούλο. Μόνον τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν νὰ τὸ ἀνοίξῃς. Θὰ ἔχω ξανανιώσει».

Ὁ Ἀσκληπιός ἐκλείσθη στὸ μπαούλο καὶ ὁ βοηθὸς ἔκλεισε τὸ καπάκι. Εἶχαν περάσει τριανταεὶς ἡμέρες ὅταν ἦρθεν ὁ βασιλεὺς τοῦ τόπου στὴν Λεπενίτσα. Εἶχε τὸ παιδί του βαριὰ ἀρρωστο. Ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν βοηθὸ νὰ τοῦ εἰπῇ πού εἶναι ὁ Ἀσκληπιός. Ὁ βοηθὸς τὸ ἔκρυβε. Ὁ βασιλεὺς ὁμῶς τὸν ἠπειλόησε ὅτι θὰ τὸν ἐθανάτωζεν. Τότε ἐσκέφθη ὁ βοηθὸς ὅτι εἶχαν περάσει τριάντα ἐννέα ἡμέρες καὶ ἐπήγαιναν στὶς σαράντα. Ἀνοίξε λοιπὸν τὸ καπάκι. Ὁ Ἀσκληπιός εἶχε ξανανιώσει. Ἀλλὰ δὲν εἶχε τελειῶς πῆξει ἡ σάρκα του. Ἀνοίγονταίς τὰ μάτια του καὶ πέθανε. Τρομαγμένος ὁ βοηθὸς ἐπῆρε τὸ βιβλίον τοῦ Ἀσκλη-

πιοῦ πού εἶχε γραμμένες ὅλες τὶς θεραπεῖες καὶ ἔφυγε.

Λέγουν δὲ οἱ κάτοικοι τῆς Λεπενίτσας.

— Πού νὰ πῆγε ὁ βοηθὸς; Κανεὶς δὲν ξεύρει. Πού νὰ ἔκουσε τὸ βιβλίον; Ὅποιος τὸ βρῇ θὰ εἶναι πολὺ τυχερός. Καὶ τὸ πῶς σπουδαῖο δὲν θὰ πεθαίνουν οἱ ἀνθρώποι. Γιατὶ μέσα στὸ βιβλίον θὰ εἶχε γραμμένον καὶ τὸν τρόπον τοῦ ξανανιώματος.

Τὸ ὅτι ἡ ἀρχαιοτέρα λατρεῖα τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἦτο εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Τρικκάλων τὸ ἀναφέρει ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς καὶ ὁ Στράβων. Ἐλέγοντο δὲ τότε τὰ Τρίκκαλα Τρίκκη. Οἱ δὲ Τρικκαληνοὶ οἱ σημερινοὶ ἀσπηρεύον καὶ αὐτοὶ πολλὰς παραδόσεις περὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Λέγουν:

— Εἰς τὴν Λεπενίτσαν ἐγεννήθη ὁ Ἀσκληπιός. Εἰς τὰ Τρίκκαλα ὅμως εἶχε τὸ φαρμακεῖόν του.

Ἐχουν δὲ γίνεαι ἀνασκαφαὶ εἰς τὰ Τρίκκαλα πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἐκεῖ Ἀσκληπιείου. Θεωροῦν ὅτι ἦτο παρὰ τὸν Ληθαῖον ποταμόν.

Πατὴρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐνομιζέτο ὁ θεὸς Ἀπόλλων. Μητέρα του ἦτο ἡ νύμφη Κορωνίς, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῶν Λαπιθῶν Φλεγύου. Ἐβασίλευεν ὁ Φλεγύας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Δωτιοῦ πεδίου τῆς Θεσσαλίας. Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ εἰπῶ ὅτι καὶ σήμερα ὑπάρχει εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἐπίθετον Φλέγγας καὶ ἐπίθετον Λιαπίδης. Ὁμοιάζει τὸ ὄνομα Φλέγγας καὶ τὸ ὄνομα Λιαπίδης μὲ τὸ Λαπίθης καὶ μὲ τὸ Φλεγύας.

Ἡ ἐκείνη καὶ οὕτως ἀσπηρεύει, ἕως σήμερα κατὰ τὰ ἀνασκαφὰς πρὸς τῆς ὁμοίας τῆς Κορωνίς. Εἶναι καὶ τὸ συνέχισμα τῆς φυλῆς καὶ τῆς ἀρχαίας ἐπιθέτου. Καὶ ἡ λέξις Σκλεπιός ἢ Σκλεπιδὴς ἐκτείνεται εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Τρικκάλων δὲ σήμερα τοῖς Ιατροῖς ἢ τὸν νοσηλευτὴν τὸν περινοῦν ἀπὸ τὴν σκλεπία. Σκλεπία σημαίνει ἀρρώστια. Ὁ ἀσθενὴς λέγεται σκλεπιαρὴς. Αὐτὸ, Σκλεπιδὴς ἢ Σκλεπιδὴς ἢ Ἀσκληπιδὴς ὁ ἐπὶ τῶν νόσων δηλαδὴ ὁ νοσητὴς τῆς ἡ Ιατρικῆς. Δι' αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι οὐκ εἶχαν ἀσκληπιάδης νόσους τὸν Ιατρον. Τὴν ἴδιαν σημασίαν ἔχει καὶ σήμερα ἡ λέξις.

Ἐπάνω ἀπὸ τὴν Λεπενίτσα εἶναι ὁ Κόζακας. Οἱ ἀρχαῖοι τὸν ἔλεγαν Κερκετὰ. Εἶναι νῦν αὖθις θεραπευτικὰ βότανα αὐτὸ τὸ βουνό. Φαίνεται ὅτι ἀπὸ παλαιοτάτης ἐποχῆς ἀνέβαινον εἰδικευμένοι ἀνθρώποι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ἐμάζευαν αὐτὰ τὰ βότανα. Τὰ ἔφεραν καὶ τὰ ἐπουλοῦσαν παντοῦ. Ἐτοὶ θὰ ἐσχηματίσθῃ ἕνα πατροπαράδοτον ἐπάγγελμα Ιατρικὸν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Τρικκάλων. Ἐλέγοντο Σκλεπιοὶ ἢ Ἀσκληπιοὶ οἱ ἐξασπηρεύοντες αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα. Καθὼς δὲ ἐθανάτων μέχρι τοῦ νοσητέου σημείου τοῦ ἑλληνοποιοῦ οἱ Θεσσαλοὶ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 832)

Πυθαγορῆας μαζεύει βότανα.

811

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Μιά και άρχισαμε σέ προηγούμενο τεύχος της «Νεολαίας» από τὰ μερμήγκια, ὡς δοῦμε ἀμέσως ἀπὸ τῶρα μερικά ἀκόμη καθέκαστα τῆς ζωῆς τους, γιατί θὰ τὰ συναντήσουμε πολλές φορές στοὺς περιπάτους μας καὶ πολλές ἱστορίες ἔχουν νὰ μᾶς ποῦν. Ἀκόμη καὶ τὸ ἴδιο τὸ ξανθὸ μερμηγκάκι τῆς αὐλῆς μας. Ἡ αὐλή μας κι' ὁ κήπος μας εἶναι μιά δλόκληρη ἐπαρχία, μιά δλόκληρη ξεχωριστὴ ἐπικράτεια γιὰ τὸ μερμηγκένιο κόσμον, καὶ δὲν μπορεῖ παρὰ νάχη ἐδῶ ἐκεῖ στὶς ἄκρες τῆς μιάς ἢ δυο ἢ τρεῖς μερμηγκοφωλιές, χωριά καὶ πολιτείες νὰ ποῦμε τοῦ μερμηγκένιου κόσμου, πού ἐκεῖ ζοῦν γενιὰ τῇ γενιᾷ, ὅλη τους τῇ ζωῇ, καὶ τὴν ἔχουνε πατρίδα τους καὶ γενέτειρά τους. Ἐμεῖς μπορεῖ νὰ τὴ νομίζουμε δική μας τὴν αὐλή μας καὶ τὸν κήπο μας καὶ νὰ μὴν ἀφήνουμε ἄλλους ἀνθρώπους νὰ μᾶς τὴν πάρουν, ὅπως καὶ τὰ μερμηγκάκια πού ζοῦνε κεῖ μέσα τὴ νομίζουμε δική τους καὶ πατρίδα τους, καὶ θὰ γίνῃ πόλεμος καὶ μακελιὸ ἀν κἀμῃ νὰ τοὺς τὴν πατήσῃ ξένη μερμηγκιά. Γιατὶ τὰ μερμηγκάκια, ὅσο μικρά κι' ἂν εἶναι, κι' ὅσο εἰρηνικά κι' ἂν ζοῦνε ἅμα δὲν τὰ πειράξῃ κανεὶς, τόσο γίνονται ἑριδιὰ καὶ πολεμιστάδες ἀποφασισμένοι στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο ἅμα εἶναι νὰ ὑπερασπίσουνε τὸ δικό τους.

Ἐχει ἐδῶ, τριγύρω στὸ δασοφυλάκειο, μαυριδερά δεντρομέρμηγκα πού ζοῦνε στοὺς κορμούς τῶν δέντρων, καὶ πού δὲν τοὺς παραβγαίνει οὔτε τὸ πιὸ ἄγριο τοσπανόσκυλο στὴν ἐπιθετικότητά καὶ στὴν ἀφοβία. Ἄμα δὲν τὸ καλοπροσέξω καὶ καθίσω νὰ ξεποστᾶσω ἀκουμπημένος σὲ κανέναν κορμὸ πού ἔχουνε τὴ φωλιά τους, θαρροῦνε φαίνεται πὼς πάω νὰ τοὺς τὴν πάρω καὶ, μιά στιγμή, ἔχουν γεμίσει τὸ λαιμὸ μου, τ' αὐτιά μου,

τὰ χέρια μου, καὶ μὲ ρημάζουν στὶς δουλκίες.

Εἶναι ἀπίστευτο τί φοδερὴ δύναμι κλείνει στὸ μικροσκοπικὸ τοῦ αὐτοῦ κορμὶ τὸ μερμήγκι. Ἄν θελήσουμε νὰ τὴ βάλουμε στὶς ἀνθρώπινες ἀναλογίες καὶ στὶς ἀναλογίες τῶν ἄλλων γνωστῶν μας ζώων, θὰ σαστίσουμε. Ἐνας λύκος μπορεῖ, βέβαια, νὰ κουβαλήσῃ μιά κατοῖκα, καὶ μιά τίγρις ἔχουν νὰ ποῦν πὼς κουβαλεῖ βουβάλι δλόκληρο στὰ δόντια της. Τὸ συνολικὸ ὡστόσο βάρος τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲν ἔχει μεγάλη διαφορὰ. Ἐνα μερμήγκι ὅμως κουβαλεῖ καὶ σέρνει στὰ δόντια του πράματα πού ζυγίζουν καὶ πενήντα καὶ ἑκατὸ φορές ὅσο ζυγίζει αὐτό. Νὰ φανταστοῦμε δηλαδὴ ἕναν ἄνθρωπο κύκλωπα πού νὰ σηκώνῃ στὰ δόντια του καὶ νὰ πηγαίῃ ἕνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο.

Ἐξ ἄλλου ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μέλι καὶ ζάχαρι πάντα — καὶ γιὰ τὰ μερμηγκία ἐπίσης. Τὸ πείραμα πού κάναμε μὲ τὸ μικρὸ Στέλιο ρίχνοντας λιγάκι ζάχαρι στὸ ξεμοναχιασμένον μερμηγκάκι ἦτανε ἕνα πείραμα — καὶ ζάχαρες δὲν τρέχουν καθεμέρα σκορπισμένες στὶς αὐλές. Κι' ἐξ ἄλλου χρειάζεται καὶ κρέας. Τὰ μερμηγκία τρῶνε σπόρους καὶ κάθε φαγώσιμη οὐσία, ὅμως, ὅπως κι' οἱ ἄνθρωποι, ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἀνακατεύουνε καὶ μερικὸ κρέας στὴ διαίτά τους. Καὶ γιὰ νὰ βρεθῇ κρέας, χρειάζεται κυνήγι.

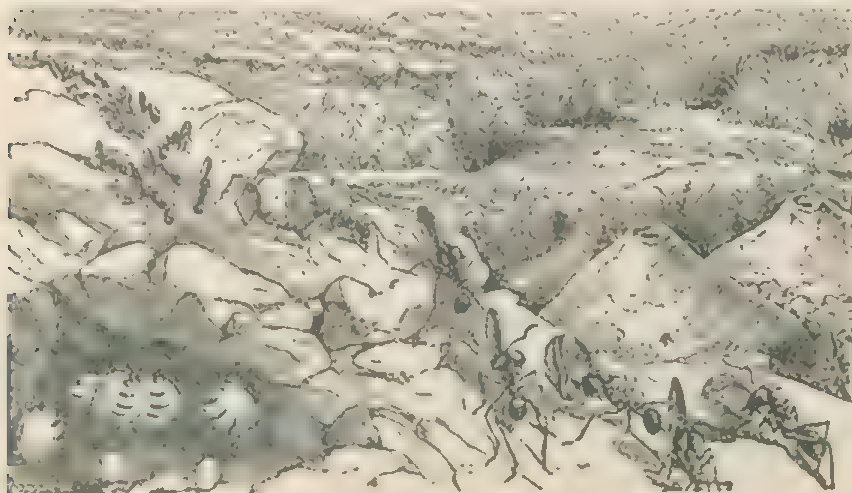
Ἡ μερμηγκοφωλιά, πού εἶναι κάπου σὲ κάποιαν ἄκρῃ τῆς αὐλῆς μας, δὲ μᾶς προδίνεται παρὰ ἀπὸ μιά τρυπίτσα, τριγυρισμένη ἴσως γύρω-γύρω ἀπὸ ἕνα μικρὸ λοφάκι χώματα. Τρία τέσσερα ξανθὰ μερμηγκάκια ἀναδεύονται ἐκεῖ στὰ χεῖλη στὴν εἰσοδο, κουνοῦνε τὶς κεραίες τους καὶ συνεννοοῦνται, καὶ φυλάνε σκοποὶ. Ἐξω ἀπ' αὐτά, καμμιὰ ἄλλη κίνησι.

Τίποτα, τίποτα ἄλλο δὲ φαίνεται ἀπὸ τὶς πολυποίκιλες μέσας ἐκεῖ στοές, τοὺς θαλάμους, τοὺς κοιτῶνες, τὰ κελάρια, ὅπου κυκλοφορεῖ ἀεικίνητος ἕνας δλόκληρος πολυάσχολος μικρὸς κόσμος, κοιτάζοντας τὶς τόσες φροντίδες μιᾶς ὀργανωμένης κοινωνικῆς ζωῆς.

Εἶναι τάχατε ὅλοι οἱ κάτοικοι μέσα; Ὁχι. Δὲν εἶναι. Μιά τέτοια μερμηγκοφωλιά ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τρόφιμα καὶ τρόφιμα γιὰ νὰ συντηρηθῇ καὶ νὰ ζήσῃ. Ἐχει ἕναν δλόκληρο πληθυσμὸ ἀπὸ ἀρσενικά καὶ θηλυκά πού, στολισμένα μὲ φτερά, δὲν κάνουν καμμιὰ δουλειὰ καὶ δὲ βγαίνουν ἐξω παρὰ μόνο σάν σημάνουνε τὰ ξεφαντώματα τῶν γάμων, πού ὅμως θέλουνε φαί καὶ φαί στὸ μεταξύ. Ἐπειτα ἔχει τὸν ἄλλο πληθυσμὸ ἀπὸ τὰ μωρά, τὶς ἐνύμφες πού λείει ἡ φυσική, καὶ πού κι' αὐτὰ θέλουνε τὸ ντάντεμά τους καὶ τὴ συντήρησίν τους. Τὰ ξανθὰ μάλιστα μερμηγκάκια τῆς αὐλῆς μας ἔχουνε καὶ μιὰν ἄλλη κατηγορία, ἀρκετὰ φαγάδικη, νὰ ταΐζουνε στὴν κοινωνία τους — ἂν καὶ αὐτὴ παρέχει ὀρισμένες ὥρες καὶ θετικές ὑπηρεσίες — ἔχουνε τοὺς «κεφαλάρους». Ὅλοι μας θάτυχε νάχουμε προσέξει καὶ στὰ σπῖτια μας ἀκόμη μέσα καὶ ἕνα μερμηγκάκια ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, μὲ πολὺ χοντρότερο δῆμις κεφάλι. Τετραπλάσιο καὶ πενταπλάσιο. Εἶναι τῆς ἴδιας φυλῆς, τῆς ἴδιας φωλιάς, καὶ προσορίζονται γιὰ ὀρισμένους εἰδικούς σκοποὺς πού θὰ δοῦμε παρακάτω. Γιὰ καθημερινὲς δουλειές τῆς σειρᾶς, πού κάνουνε τὰ ἄλλα, οἱ ἐργάτες, αὐτοὶ δὲν κάνουνε. Ὅπως εἶναι χοντρὸ τὸ κεφάλι τους ἔτσι εἶναι καὶ τὸ μυαλό τους χοντρὸ. Ἀπὸ φαί ὅμως θέλουνε βέβαια ἄλλο τίποτα.

Πῶς θὰ οἰκονομίσουνε λοιπὸν τὰ τόσα καὶ τόσα ἐφόδια, πού χρειάζονται, ὅλη αὐτὴ ἡ ὀργανωμένη κοινωνία, ἅμα μένανε ὅλοι κλεισμένοι μέσα; Χρειάζεται πρόνοια. Ἐτοί, οἱ πιὸ ἄγριοι, οἱ πιὸ δοκιμασμένοι καὶ ἐμπειροὶ τῆς φωλιάς, μιά δεκαριά ἴσως πάνω-κάτω γιὰ τὴν κοινωνία τῶν ἐπιθῶν μερμηγκιῶν τῆς αὐλῆς μας, ἀφαιρώντας στὸς ἄλλους, τοὺς πολλούς, τὰ φαγώτεράς φροντίδες τοῦ νοικοκυριοῦ, κινοῦν ἀπὸ πρῶ ἀντικείμενα, ἕνας κατὰ διῶ ἄλλος, κατὰ κτῆ, νὰ ψάξουν καὶ νὰ ἐξερευνήσουν τοὺς τόπους. Ἐτέτοιος ἐμπειρος ἀντικείμενος ἦτανε τὸ μερμηγκάκι, πού βρήκαμε μὲ τὸ Στέλιο νὰ τρυπᾷ μὲ τὸ σπῖτι καὶ πρὸς πρῶτον καὶ τὸ πρῶτον τὴ ζάχαρ. Ἀλλὰ ζάχαρ, κατὰ τὴν ἐξέτασιν δὲ βρῆκαμε πάντα. Ἐξ ἄλλου εἶναι πού πρῶτον νὰ ἴδωμε καὶ κατ' ἄκρον, πὸ ζῶντα καὶ μὲ περισσότερη περιπέτεια.

Ἀλλὰ ὁ χώρος δὲν μᾶς παίρνει. Στὸ ἄλλο φύλλο λοιπόν.

Πορεία μερμηγκῶν καὶ φωλιὰ αὐτῶν.

Β. Δασκαλάκης

ΒΡΟΧΗ ΚΑΙ ΧΙΩΝ

Αί πολλὰ βροχαὶ καὶ τὸ χιόνι πού ἐπεσαν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα τὸν τελευταῖον καιρὸν μᾶς δίδουν ἀφορμὴ νὰ γράψωμεν λίγα λόγια διὰ τὰ δύο αὐτὰ ἐνδιαφέροντα μετεωρολογικὰ φαινόμενα.

Θὰ ξεύρουν ἴσως μερικοὶ ὅτι ἡ βροχὴ γίνεταί ἀπὸ τὴν συμπύκνωσιν τῶν ὑδρατμῶν πού ἔχει πάντοτε ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς Γῆς. Τοὺς θερινοὺς μῆνας, ἀλλὰ καὶ ὅταν εἶναι καλὸς καιρὸς, ὁ ἥλιος ἐξατμίζει πολὺ νερὸ ἀπὸ τὰς θαλάσσας, ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς καὶ ἀπὸ τὰς λίμνας καὶ ἔτσι ἡ ἀτμόσφαιρα πάντα ἔχει ὑδρατμοὺς. Ὅταν αὐτοὶ οἱ ὑδρατμοὶ συμπυκνωθῶν, γίνονται βαρύτεροι καὶ κατέρχονται πρὸς τὸ ἔδαφος. Ἄν στὸ δρόμο τοὺς συναντήσουν θερμὰ στρώματα ἀέρος ἐξατμίζονται πάλιν, ἂν ὅμως δὲν συναντήσουν, τότε πολλὰ μικρὰ σταγόνες σχηματίζουν μεγαλύτερες καὶ τότε αὐταὶ φθάνουν μέχρι τοῦ ἐδάφους.

Τότε λέγομεν ὅτι ἔχομεν βροχὴν.

Ὅσοι ἔχουν προσέξει, θὰ παρατήρησαν ὅτι αἱ σταγόνες τῆς βροχῆς τὴν ἀνοίξι ἢ τὸ φθινόπωρον ἢ καὶ τὸ καλοκαίρι εἶναι πῶς μεγαλύτερες, ἀπ' ὅτι εἶναι τὸν χειμῶνα. Τοῦτο συμβαίνει διότι τὸ καλοκαίρι ἢ τὴν ἀνοίξι ἡ ἀτμόσφαιρα ἔχει περισσώτερος ὑδρατμοὺς (διότι ἐξατμίζεται περισσώτερον νερὸ) ἀπὸ ἐκείνους πού ἔχει τὸν χειμῶνα.

Δὲν θὰ ἐξετάσωμεν ἐδῶ τὰ διάφορα εἶδη βροχῆς, ἀλλὰ πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι τὸ φαινόμενον αὐτὸ εἶναι εἷς ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα μετεωρολογικὰ φαινόμενα καὶ παρουσιάζει τόσας πολλὰς παραλλαγὰς εἰς τὰ διάφορα μέρη, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐνδεὲς νὰ τὰς κατανοήσωμεν. Τὸ ποσὸν δηλαδὴ καὶ τὸ εἶδος τῆς βροχῆς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐδάφους ἐνὸς τόπου, ἀπὸ τὴν φυτείαν πού ἔχει ὁ τόπος, ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ κλπ. Δι' αὐτὸ παρατηροῦμεν ὅτι οἱ δύο γειτονικοὺς τόπους ἔχομεν πολλὰς φορές μεγάλας διαφορὰς καὶ λέμε συνήθως ὅτι οἱ δύο αὐτοὶ τόποι διαφέρουν κατὰ τὸ κλιματολογικὸν αὐτὸ στοιχεῖον.

Οἱ μετεωρολόγοι δίδουν μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν βροχὴν, καὶ δι' αὐτὸ εὗρηκαν εἰδικὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὅποια ἡμποροῦν νὰ μετρήσῃν τὸ ποσὸν τῆς βροχῆς πού πίπτει εἰς ἕνα τόπον εἰς τὸ διάστημα μιᾶς ἡμέρας, ἢ ἐβδομάδος ἢ καὶ ἐνὸς μηνός. Καί, φυσικά, τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος πού ἀπορροφᾷ τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὴν πίπτουσαν βροχὴν ἐπιδρᾷ εὐεργετικῶς ἐπὶ τῆς ὅλης βλάστησεως τῆς περιφερείας αὐτῆς. Ἐπίσης, μετρώντας οἱ μετεωρολόγοι τὸ ἐτήσιον ὕψος τῆς βροχῆς πού πίπτει σὲ ἕνα τόπον, ἡμποροῦν νὰ ὑπολογίσουν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος πού δύνανται νὰ συγκεντρώσουν εἰς μίαν στέρναν, ἢ εἰς μίαν ἄλλην λεκάνην, ὅπως εἶναι ἐπὶ παραδείγματι ἡ λίμνη τοῦ Μαραθῶνος. Προκειμένου νὰ κάμουν τὴν λίμνην αὐτὴν τὸ 1925 ἐτήσιον τὰ μετρώσαντες ἀστράχαια πολλῶν ἐτῶν διὰ νὰ ἴδουν τὸ ποσὸν τῆς βροχῆς πού πίπτει εἰς τὸ λεκανοπέδιον τῆς Ἀττικῆς καὶ ἂν αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ γεμίσῃ τὴν λίμνην καὶ νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τοὺς κατοικοὺς τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Περιχώρων.

Ἀλλὰ καὶ τὸ φαινόμενον τῆς χιόνος παρουσιάζει ἐν-

διαφέρειν ἐπιστημονικὸν καὶ πρακτικόν. Τὸ γινώσκειματιζέται ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα ἔχη θερμοκρασίαν κατωτέραν τοῦ μηδενός. Τότε οἱ ὑδρατμοὶ συμπυκνῶνται καὶ μεταβαίνουν ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν στερεάν κατάστασιν τοῦ πάγου. Ἄν ὅμως ἡ συμπύκνωσις τῶν ὑδρατμῶν εἶναι βραδεία, τότε ὁ πάγος λαμβάνει σχήματα μᾶλλον κανονικὰ καὶ αὐταὶ αἱ μορφαὶ ἀποτελοῦν τὴν χιόνα. Τὰ συνήθη σχήματα πού λαμβάνει τὸ χιόνι εἶναι κρύσταλλοι ἐξαγωνικοὶ ἐν εἴδει ἀστέρων.

Ἄν συμβῇ ὥστε ἡ συμπύκνωσις τῶν ὑδρατμῶν νὰ γίνῃ μὲ μεγάλην ταχύτητα, τότε τὸ χιόνι σχηματίζει ἀμόρφους μάζας καὶ τὴν μορφήν αὐτὴν τὴν καλοῦμεν χάλαζαν ἢ χιονοχάλαζαν.

Τὸ χιόνι εἶναι πολὺ εὐεργετικόν. Διότι ἐκτός τοῦ ὅτι καθαρίζει τὴν ἀτμόσφαιραν ἀπὸ τὰ διάφορα μικρόδια, πίπτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, διατηρεῖ, ὡς ἕνα ἀπομονωτικὸν ἱερὸν, τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἐδάφους καὶ τηκομεῖον βραδέως ἀπορροφᾶται σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τροφοδοτοῦνται αἱ πηγαὶ καὶ τὸ ὅλον ἔδαφος. Ἀντιθέτως, τὸ νερὸ τῆς βροχῆς δὲν ἀπορροφᾶται ὅλο ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ φεύγει πρὸς τὰς θαλάσσας καὶ τὰς λίμνας, καταστρέφον πολλὰς φορές ὅτι εὗρη εἰς τὸν δρόμον του.

Οἱ κόκκοι τῆς χιονοχαλάξης φαίνονται ὡς σταγόνες βροχῆς αἱ ὁποῖαι ἐπὶ ἤχησαν καὶ διακρίνονται εὐκόλως τὸσον ἀπὸ τὸ χιόνι, ὅσον καὶ ἀπὸ τὸ χάλαζι, τοῦ ὁποῖου οἱ κόκκοι εἶναι πολὺ σκληροὶ. Χιονοχάλαζα πίπτει συνήθως τὸν χειμῶνα καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη.

Σείριος

Τὸ χωριὸ Σέλι χιονομένο

Πρωτοπόροι ἀδελφοί.

Ὁ πρῶτος Ἕλλην πού ἐξέδωκε εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλει τὸ 1819, ἔφημερίδα μὲ τὸν τίτλον ὁ «Φῶς τοῦ Βοσπόρου» ὁπῶρ-ξεν ὁ λόγιος Ἰωάννης Μουσοῦρος, ὁ ὁποῖος πάλιν

πρῶτος μετέφρασεν εἰς λαϊκοὺς στίχους καὶ ἀρχαῖζουσιν ἑλληνικὴν τὴν «Θείαν Κωμωδίαν» τοῦ Δάντη.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος θέλῃ.

Ὁ μεγάλος Ἰταλὸς μαθηματικὸς Ἰουδοῦς Μπελ-βίτη ἐγεννήθη ἀπὸ πολὺ φτωχοῦ γονεὺς καὶ ἔσθ' ἡ ναγκάσθη πολὺ μικρὸς νὰ δεχθῇ θέσιν κλητῆρος εἰς τὴν Δημαρχίαν τῆς γενετέρας του Μπασάνο χωρὶς νὰ

φοιτήσῃ δόλου σὲ σχολεῖον.

Φύσει ὅμως φιλομαθὲς κατάρθωσε χωρὶς τὴ βοήθεια διδασκάλου καὶ μὲ πολλὰ πόνους καὶ κόπον τὴν Ἀριθμητικὴν, τὴν Ἀλγεβρὰν, τὴν Γεωμετρίαν, τὴν Ἱστορίαν, τὴν Φυσικὴν καὶ τὴν Ἰστορίαν τοῦ ἔθνους αὐτοῦ.

Ἔτσι ὁ αὐτοδίδακτος πρῶτος κλητῆρ εἰς ἡλικίαν 39 ἐτῶν χάρις εἰς τὰς ἐρ-

γασίας του ἐπὶ τῆς γεωμετρικῆς ἀναλύσεως, διωρίσθη καθηγητῆς τῶν μαθηματικῶν καὶ μετὰ ἕνα ἔτος ἐξελέγη μέλος τοῦ Βασιλικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ κατέλαβε τὴν ἔδραν τῆς περιγραφικῆς γεωμετρίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πάδουας.

Ὁ ἴδιος συνέγραψε πλεῖστα ὅσα βιβλία σχετικὰ μὲ τὴν γεωμετρίαν καὶ τὰ μαθηματικά.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

3. (Συνέχεια)

Δέν ήταν ένα οικοδόμημα, μιά πολλά' μιά συνοικία νά ποῦμε ἀπὸ παλάτια, ἐκκλησίες, λουτρά, νυμφαῖα, αἰθούσες ἰδιαίτερες ὑποδοχῆς, ἀκόμα στρατώνες καὶ φυλακὲς καὶ διαβατικά, πλήθος διαβατικὰ πού ἔδεναν ὅλα τούτα τὰ οικοδομήματα τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο. Καὶ τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ ἦταν μὲ τὸν τρόπο τοῦ χτισμένου καὶ τὰ στολίσια τοῦ λογῆς λογῆς, ἔτσι πού ὁχτὼ αἰῶνες ἔδειχναν ἐκεῖ τὸ νοῦστο τοὺς καὶ παράθγαιναν συναμεταξύ τοὺς στήν ὁμορφιά καὶ στὴ χάρη... Κι' αὐτὸ ἀλήθεια πῶτερο μάγευε καὶ θάμπωνε τὸ μάτι καὶ τοῦ πιδ κοσμογυρισμένου ἀνθρώπου... Γιατὶ περιδιαβάζοντας κανεὶς ἀνάμεσα στὰ περιβόλια καὶ βλέποντας ὅλα τούτα δέν κουραζότανε ποτὲ μὲ τὸ νὰ ἀντικρίζῃ ὅλο καὶ κατὶ καινούργιο, πιδ ἀξιοθαύμαστο ἀπὸ κεῖνο πού λίγο πιδ πρὶν εἶχε θαυμάσει...

Κι' ἂν μπροστὰ στὸν Παρθενῶνα ἔστεκε κανεὶς κι' ἀπορούσε πῶς μπόρεσε τὸ πνεῦμα νὰ ὑποτάξῃ ἔτσι τὴ βαρειά ὄλη καὶ νὰ τὴν κάμῃ κατοικία τοῦ αἰθέρια καὶ αἰώνια, ἐδῶ ἔνοιωθε κατὶ ἄλλο... Ὅλα τούτα τὰ κίσκια καὶ τὰ λιακωτὰ καὶ οἱ ἀνοικτὲς καμάρες, πού φάνταζαν σάν τὸ θόλο τ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ γρῦσοι τροῦλλοι κι' ἀκόμα οἱ δροσερὲς στοῖες καὶ οἱ γοῦρνες μὲ τ' ἀσημένια νερά... ὅλα τὰ μέσα στὰ περιβόλια μὲ τίς μυρουδιὲς καὶ τὰ κελადήματα τῶν πουλιῶν καὶ τὴ θάλασσα ἀγνάντια, ἦταν ἕνα δνειρο, ἕνα ἀναπετάρισμα πού ἔκανε ἡ δυστυχισμένη καρδιά τοῦ ἀνθρώπου τυραννισμένη ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὴ θλίψη τῆς ζωῆς.

Ὁ Βρίγγας μὲ τὴ μυστηριώδη περιγαννὴ στὸ χέρι πῆγαινε νὰ συναντήσῃ τὴν Αὐγοῦστα Θεοφανῶ. Ἡ ὑπόθεσις εἶχε πολὺ σοβαρότητα καὶ στὴν περίπτωσι αὐτὴ κάθε καθυστέρηση μπορούσε νὰ παρεξηγηθῇ, γιατί καὶ οἱ πιστοὶ καὶ δοκιμασμένοι φίλοι, ὅταν ἔτσι ὁ ἀέρας εἶναι βαρὺς ἀπὸ φόβο καὶ φόνο, ὑποψιάζοντα ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ ἡ συκοφαντία πού παραμυεύει καὶ περιμένει βρίσκει πιά τὴν εὐκαιρία νὰ δώσῃ καὶ νὰ πάρῃ.

Ἄν ὁ ἀγνωστός «καλὸς φίλος» πού τοῦ ἔγραψε ἐκεῖνα τ' ἀξεδιάλυτα καὶ παρᾶξενα ἦταν πραγματικὸς φίλος κι' ἄλλο σκοπὸ δέν εἶχε παρὰ νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ γιὰ τὸν κίντυνο, πιθανώτατα δὲ θάκανε καμμιὰ ἄλλη ἐνέργεια ἐξ-

ροντας πῶς ὁ Βρίγγας δέν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού μποροῦν ν' ἀδιαφορήσουν ἢ ν' ἀναβάλουν. Ἄν ὅμως μὲ τὴν ἐνέργεια τοῦ αὐτῆς ἤθελε μόνο νὰ ταραξῇ τὰ στεκάμενα νερά, νὰ γεννήσῃ ταραχὴ καὶ σύγχυσι στὸς ἐνδιαφερομένους γιὰ νὰ ὠφεληθῇ μ' ἕνα ὁποιοδήποτε τρόπο ἀπὸ τὴν κατάστασι, τότες πολὺ φυσικὸ ἦταν νὰ εἰδοποιήσῃ καὶ τὴν Αὐγοῦστα μὲ ὁμοιο ἢ διαφορετικὸ τρόπο.

Τὰ νέα πού τοῦ ἔφερε ὁ Σεραφεῖμ τὸν ἔκαναν νὰ πιστέψῃ ἀκόμα περισσότερο σ' ἕνα τέτοιο ἐνδεχόμενο. Ποιὸς ἦταν ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς πού μιλοῦσε μὲ τὴν Αὐγοῦστα, σκοτεινὰ πιά, στὸ νυμφαεῖο τῆς Δάφνης, χωρὶς ἀκολοῦθια;

Ἐπρεπε τὸ γρηγορώτερο νὰ ξεκαθαρισθῇ ἡ κατάστασι. Ἄν μάλιστα ἡ Θεοφανῶ εἶχε δεῖ καὶ γνωρίσει τὸν Σεραφεῖμ καθὼς ἔτρεχε φοβισμένος, τί ἄλλο ἦταν φυσικὸ παρὰ νὰ ὑποθέσῃ πῶς ὁ Βρίγγας τὴν κατασκόπευε; Κ' ἡ παρεξήγησι βέβαια αὐτὴ μπορούσε νὰ κλονίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνη πού τοῦ εἶχε.

Τὸ τελευταῖο αὐτὸ, τὸν ἀνησυχοῦσε τώρα περισσότερο κι' ἀπὸ τὴ συνωμοσία.

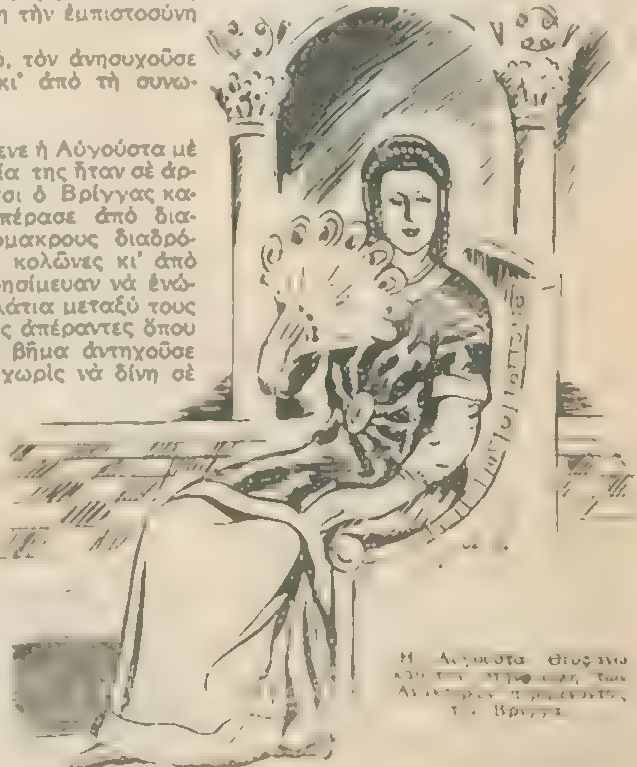
Τὸ παλάτι πού ἔμενε ἡ Αὐγοῦστα μὲ τὴ μεγάλη ἀκολοῦθια τῆς ἦταν σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι κι' ἔτσι ὁ Βρίγγας κατέβηκε σκάλες, πέρασε ἀπὸ διαβατικά — κατὶ στενωμάκρους διαδρόμους σκεπαστοὺς μὲ κολῶνες κι' ἀπὸ τὰ δύο μέρη πού χρησίμευσαν νὰ ἐνῶνουν τὰ διάφορα παλάτια μεταξύ τους — πέρασε ἀπὸ σάλλες ἀπέραντες ὅπου τὸ βαρὺ τοῦ γοργὸ βῆμα ἀντηχοῦσε ξερὸ καὶ μονότονο, χωρὶς νὰ δῇ σὲ τίποτα προσοχή, ὁλότελα βυθισμένος στὶς σκέψεις του... Βάδιζε μηχανικά' εἶχε κάνει τόσες φορὲς στὴ ζωὴ τοῦ αὐτοῦ τὸ δρόμο πού δέν ἦταν φόβος νὰ πλανηθῇ.

Ὅσοι βρίσκονταν στὸ πέρασμά του παραμέριζαι μὲ προσοχή κι' ἐσκυῖαν βαθειὰ μὲ σεβασμὸ τὸ κεφάλι βάζοντας σύγκαιρα τὸ χέρι τὸ

δεξὶ στὸ μέρος τῆς καρδιάς... Οἱ φροντοὶ ἐπαιρναν τὴ στάσι τῆς προσοχῆς.

Τὴν ὥρα αὐτὴ ἡ κίνησι ἦταν μεγάλη μέσα στὰ περιβόλια τοῦ μεγάλου παλατιοῦ καὶ μ' ὅλο πού ἦταν ἔτσι τὰ διαμερίσματα πού νὰ μὴν ἀνακατεύωνται οἱ δοῦλοι, οἱ στρατιῶτες, οἱ προμηθευτὲς καὶ ἡ ὑπόλοιπη ἀμέτρητη ὑπηρεσία μὲ τοὺς ἀρχοντικούς ἐπισκέπτες, τὸ συγγενολοῖ καὶ τοὺς φίλους τῶν παλατιανῶν... ὡς τόσο μποροῦσε κανεὶς νὰ ἀπαντήσῃ ἐκεῖ λογῆς λογῆς ἀνθρώπους.

Στὸ κυρίως ὅμως ἱερὸ καλάτι πού ἦσαν τὰ διαμερίσματα τοῦ Αὐτοκράτορα, καὶ ἰδιαίτερα μάλιστα στὸ γυναικίτη πού ἔμενε ἡ Αὐγοῦστα Θεοφανῶ μὲ τὴν ἀκολοῦθια τῆς, φουσοῦσε ἄλλο ἀγέρι. Ἐδῶ σάμπως ἔμπαινε κανεὶς σ' ἐκκλησία. Δέν ἀκούεσ ἀνθρώπινη μιλιὰ... σιωπὴ ἐπίσημη... τὸν ἦχο τῶν νερῶν μονάχα πού κυλοῦσαν στὶς ἀλαβάστρινες γοῦρνες κι' ἀντηχοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ θολωτὰ διαβατικά. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἔβλεπες κατὶ ἀψηλούς ἀνθρώπους, λευκοφορεμένους μὲ ξηραφισμένα τὰ μαλλιά, δίχως γένεια, κομμένους θαρρεῖς στὸ ἴδιο καλοῦπι τοῦ Βρίγγα... Ἄλλοι τριγυρίζαν στὶς σάλλες, ἄλλοι κάθονταν στὶς μαρμαρένιες σκάλες καὶ μιλοῦσαν συναμεταξύ τους ψιθυριστά... Παράξενα ὄντα πού ἔμοιαζαν σὰ γυναῖκες κι' ὡς τόσο εἶχαν τὸ ἀνάστημα ρωμαλέου ἀντρα... μὲ βαμμένα πρόσωπα, παμπόνηρα μάτια καὶ μιὰ στυφὴ ἔκφρασι ὅλο ὑποψία καὶ κακία... Ἀπ' αὐτοὺς ὅχι σπάνια διάλεγε ὁ Αὐτοκράτορας τοὺς ἀνώτερους λειτουργοὺς τοῦ κράτους, πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς. Ἦταν βλέψεις κοντὰ τοῦ καὶ μὴ ἔχοντες τίποτ' ἄλλο νὰ κάνουν παρὰ νὰ μηχανεύονται μέρα καὶ νύχτα τρόπους λογῆς λογῆς, πῶς νὰ πλησιάσουν περισσότερο καὶ ν' ἀρέσουν στὸν

Ἡ Αὐγοῦστα Θεοφανῶ
καὶ τὸν ἀξιωματικὸν
ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπαιρνε
τὴν προσοχήν.

κύριο και άφηνη τους, κατάφεραν με την κολακεία, την υποκρισία και συχνά με τη συκοφαντία ό,τι του κάκου θα πάκιζε ένας άλλος πηγαίνοντας μονάχα με την άδεια του.

Ός τόσο θα ήταν άδικο να μη πή κανείς πώς μέσα απ' αυτούς ξεχώρισαν κάποτε κάποτε άνθρωποι που δούλεψαν με πίστη και έξυπνάδα το κράτος και κρατήσαν ανώτατα αξιώματα με παραδειγματική ικανότητα και αξιοπρέπεια...

Τα λευκοντυμένα τούτα δυτά δίπλωναν στα δύο καθώς έβλεπαν μπροστά τους το Βρίγγα κι' εϋτός μόλις προσπερνούσε έφριχναν λοξές ματιές συναμεταξύ τους κι' άπορούσανε... «Ποτέ άλλοτε τέτοια ώρα δεν είχε πάει ο παρακοιμώμενος να συναντήση την Αύγουστα... Κάτι έκτακτο δίγως άλλο του συμβαίνει...». Κι' εϋτός έβαζαν δλη την πονηριά τους σ' έιέργεια για να μάθουν ξέχωρα και για λογαριασμό του ο καθένας το έκτακτο αυτό που μπορεί ναταν και κανένα μυστικό του κράτους από κείνα που εξασφαλίζανε στον κάτοχο τους μια καλή τύχη.

Ός τόσο ο Βρίγγας μπήκε σέ μια μεγάλη σάλλα που άνοιγε προς τα έπάνω σέ θόλο γαλάζιο... Μικρά άνοιγματα κάτω από το θόλο τούτο άφιναν τό θώς να χύνεται και ν' αντιχτυπά στην κυρτή επιφάνειά του έτοι, που φάνταζε πολύ άλαφρός, ίσοζυγιασμένος στον άέρα, θαρρείς, άνάμεσα ούρανού και γής, καιωμένος όχι από βαρεία ύλη, πέτρες και χύμα, μά από καπνό, από ένα γαλάζιο να πούμε συννεφάκι.

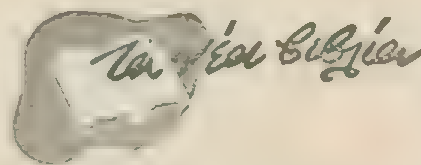
Ο Βρίγγας έριξε γύρω του μια γοργή ματιά. Η σάλλα ήταν άδεια. Βαρεία σκαλιστά έπιπλα στέκονταν με επισημότητα κάτω από τα τοξωτά άνοιγματα που σχημάτιζαν δλόγυρα οί χρωματιστές κολώνες και ντιβάνια μεγάλα μαλακά στρωμένα με χαλιά χνουδωτά, και ψηλές πολυθρόνες...

Όλα από μαύρο έύλο μυρουδάτο. Από τό ένα μέρος ή σάλλα έδινε σέ μια έσωτερική αλλη... και καθώς τά χρυσοκέντητα βαρεία βήλα ήσαν παραμερισμένα ο παρακοιμώμενος είδε καιμιά δεκαριά άδογοντοπούλες, μαζεμένες σ' ένα κύκλο, να κοιτάζουν κάτι με πολλή προσοχή και σεβασμό... Κάποια έπαίξε λαούτο... Τό φως, τό γαλάζιο φως, τό έξυπνό έκφο-τί έκεί πιδ δυνατό. Η λιγνή κορμο-σασιά των κοριτσιών ξεχώριζε καθαρά μια μία, καθώς ήσαν ντυμένα με κάτι μακριές ρόμπες από μετάξι βερυκοκκι γυαλιστερό... Τά μαλλιά τους άναδεμένα ψηλά στραφάλλιζαν από λογής λογής πετράδια.

Ο Βρίγγας σταμάτησε στή μέση τής σάλλας και κοίταξε για μια στιγμή το έξυπνο πρόσωπό της Αύγουστας με μάτι άδιάφορο και βαριεστημένο. Δεν τόν άκουσαν. Έβηξε δυνατά... Όλες γύρισαν μονομιάς κατά τό μέρος του και φάνηκαν πώς άπόρησαν...

Κάποια τρέχοντας άνάλαφρα τόν πλησίασε...

—Εϋγενεστάτη πατρικία, είπε κείνος ήσυχα και μετρημένα σάν άνθρωπος συνηθισμένος στους παλατιικούς τρόπους... «Είπατε, πατρικία, ή έσπασε-σете την τριεσάστη Αύγουστα πώς ό ταπεινός της δούλος Ίωσήφ θέλει να καταθέση στα σκαλιά του θρόνου της τά σεβάσματά του;

«Ο ΜΕΘΩΝΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ»

Μου έδόθη και άλλοτε ή εύκαιρία να προσέξω, πέρα της λογοτεχνικής, την καθα-ιστοριογραφικήν εργασίαν του κ. Κ. Κάλαν-τος... ως μάς προσϋτεί μίαν νταν μο-νογραφίαν εις την σειράν των «Μεγάλων Μορφών» υπό τόν τίτλον «Ο Μεθώνης Γρη-γορίου Παπαϊωάννου».

Είμαι πραγματί άξιος κάθε τιμής και εδ-ρυτέρας άκομη προσοχής έκ μέρους της ιστο-ρίας, ο ήρωας «Επισκοπος, ο όποιος έφεί-ριτο μέχρι τότε με τό δίωμα Οικονομου-νέω, ως άποδεικνύει ο συγγραφέας, άνωμα-νέτο Παπαϊωάννου. Με τόν ίδιον τρόπον εις της περιγραφής, με τόν ίδιον τρόπον συγγραφής και ιστορικής άσπιθήσεως, ο κ. Κάλαντης ελαίρει την μορφήν τής...

...την όποιαν... «Ο κ. Κάλαντης... ναι νίος και τό στοιχείον τούτο μαζί με τόν ρουϊκό του ένδοξασμόν τόν κάνουν να... τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

...ήθελα άκόμη να παρατηρήσω τούτο: Πάντοτε ή κάθε πηγή και κάθε πληροφορία, ίδιαι τών έτών, που άσπείρεται εις τά έλ-ληνικά πρόγματα, δεν είναι πάντοτε άκρίβης. Αι ήμετέρες, άγνοια των πραγμάτων της Αιτίας, προλήψεις, θρησκευτικά πλα-... και... «Αντί τούτου, ο συγγραφέας... τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

«ΠΩΣ ΘΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΩΜΕΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΝ»

Ένα βιβλίον του κ. Χίλιαδακη είναι πάν-τοτε εϋρόδοκτον. Ο καλός όστος έργατης τού γραπτού λόγου έχει ένα πολιτισμένο όρος και μίαν άντιση εις τό γράψανόν του από τας πρώτας «έξυπνες»... τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

Η άρχοντοπούλα έκλινε τό κεφάλι κι' έτρεξε εϋτός πρόθυμα να κνήη κατά την παραγγελία του παρακοιμώμενου.

τό μεταξένιο της φόρεμα άκούστηκε...

Ός τόσο τά κορίτσια στήν αϋλή τρα-βήχτηκαν από δω κι' από κεί. Στή μέ-ση είδε τώρα ο Βρίγγας την Αύγουστα Θεοφανή την ίδια, καθισμένη σέ χα-... τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

...σε μαλακά χρυσοκέν-τητα σουπέδια... Τά μαύρα μαλλιά

ήσαν τό ίδιο άναδεμένα με μια δια-μαπτοστολόιστη ταιρία που τά κρατού-σε ψηλά σά στέμματα.

Ένα μεγάλο πεπίδι από στερά πα-γωνίου έκρουε τό στήθος της και τό

ρισμός δεν είναι μονάχα όδόδεσις κρατική, αλλά και όδόδεσις όμαδική και άτομική, περισσότερο όμως άκόμη διότι και εις τό... τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

Είς τό βιβλίον αυτό ο συγγραφέας άσπεί-ρει τι είναι και τι πρέπει να είναι ο Του-ρισμός, διά να φθάση όμως εις τά συμπερά-σματά του παρέχει μίαν εικόνα της ιστορι-κής πλουσίας του Τουρισμού, ή όποια, όταν φθάνη εις την νωτέραν Έλλάδα, συνδέεται με... τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

«ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Μου έδόθη και άλλοτε ή εύκαιρία να το-νίσω από την ίδιαν αϋτήν στήλην την άλ- διαφόρων συγγραφέων που άσπείρονται εις... τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

...τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

...τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

...τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

μισό της πρόσωπο, μονάχα τ' άνοιχτό χλωμό της μέτωπο, σάν από φίλντισι

...τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

...τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

Ο... τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

...τής άλλης εργασίας και άς μή τό λη-σάτω ο κ. Κάλαντης».

(Άκροατής)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

Ένας από αυτούς που έγραψαν την ιστορία της χώρας των όχι με το γραμματισμένο μυαλό τους αλλά με το γερό σπαθί τους ήταν και ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, «ο γυιός», «ο γυιός της καλογρηάς».

Ένας με την πιο άγνή διάθεση, με την πιο αληθινή όρμη, που κίνησε το άρμα της ελευθερίας, ένας από τους πιο βασικούς στυλοβάτες, που στύλωσαν το παλάτι της ανεξαρτησίας.

Τά κατορθώματα, οι νίκες και οι επιτυχίες του Καραϊσκάκη, του «γυιού» όπως τον αποκαλούσε ο Κολοκοτρώνης και του «γυιού της καλογρηάς» όπως τον έλεγαν συνήθως πριν αποκτήσει το έπιδόξ του ονόμα, είναι γνωστά σε όλους μας, γι' αυτό σήμερα στο μικρό αυτό σκίτσο θα μιλήσουμε πιο πολύ για τον άνθρωπο Καραϊσκάκη. Τότε μόνον έρχεται κοντά στην ψυχή μας ένας ήρωας όταν μάθουμε και ζήσουμε τις πίκρες και τις χαρές του, τις ψυχικές του συγκρούσεις τις άμαρτίες και τους εξαγνισμούς του, γενικά την εσωτερική του ζωή. Γιατί η εξωτερική δράση, δηλαδή τα κατορθώματα και οι ήρωισμοί ενός ήρωα δεν είναι ξεκάθαρα αλλά έχουν την αιτία τους στην εσωτερική ζωή. Άρχίζουν από πολύ νωρίς να διαγράφονται μέσα στην ψυχή, να ζυμώνονται και να δημιουργούν την κατοπινή ήρωική δράση. Μόνον όταν έρθουμε κοντά στον εσωτερικό άνθρωπο, μόνο τότε συγκινούμεθα για τον ήρωα. Γι' αυτό μια ξερή ιστορία μας αφήνει ψυχρούς κι' αδιάφορους.

Ο Καραϊσκάκης μπορούμε να πούμε πως από την αρχή της ζωής του τυλίχθηκε από τα πέπλα του θρύλου. Πόσα δεν διαδόθηκαν για τη γεννησί του: «Ήρθε στον κόσμο από άγνωστο πατέρα κι' από μια νέα δόκιμη καλογρηά, την Ειρήνη Δεμερτζή. Είδε το φως μέσα σε μια σπηλιά των βουνών της Ήπείρου, όπου ζούσε η μάνα του μακριά από το θυμό της οικογενείας της. Σκληρή ήτανε από την αρχή η ζωή του και μέσα του πήρε το τραχύ των μεγαλόπρεπων έρεινων βουνών που έμεναν πάνω άπρόσιτα στον κατακτητή. Έτσι και η ψυχή του δεν επέτρεπε προσεγγίσεις που δεν ήθελε. Μισούσε τους ξένους κι' η εξωτερική ψυχή του μίσους του έγινε πολλές φορές αιτία της δυστυχίας του. Ο Νόρμαν, ο Κόχαν, ο Δερινγύ, είχαν άπεναντί τους έναν δεύτερο Κρούμβελ, έναν Μπλύχερ, που έτόνιζε σε κάθε τους βήμα ότι: «Ένας λαός είναι άξιος της ελευθερίας του, όταν ελευθερωθεί μόνος του».

Ανατράφηκε στα έφηβικά του χρόνια στην αυλή του 'Αλή πασά, που τον αγαπούσε εξαιρετικά γιατί ενιωθε από τι πάστα ήτανε φτιαγμένο αυτό το παιδί. Κι' όταν μια φορά ο Γάλλος πρόξενος Πουκεβίλ είδε τα δυο παιδιά, το Μάρκο Μπότσαρη και τον Γιώργο το «γυιό της Καλογρηάς» σε κάποιο γύμνασμα σε μια γιορτή του 'Αλή, είπε: «Πασά μου λύκους

τρέφεις στην αυλή σου, που θα σε φάνε». Είχε δίκιο. Σ' εκείνη την αυλή, που τότε φώλιαζε η πονηριά και η μπαμπεσιά, διαφύλαξε την ψυχή του αμόλυντη από τη σαπίλα. Ξύπνησε την ώρα που έπρεπε για να πάρη τον από τη μοίρα προσωρισμένο δρόμο του.

Μέσα του είχε μια βαθειά θρησκευτικότητα, που φανερωνόταν στις δύσσκολες στιγμές της ζωής του. Κατάκοιτος κάποτε από την αρρώστια του—ξερουμε πως τον βασάνιζε ύπουλη αρρώστια η οθίσι—στο μοναστήρι του Προυσού θέλησε να τάξη στην Παναγία την Προυσιώτισσα για να τον κάνει καλά. «Τι να δώσω... δεν έχω άλλο από το μουλάρι και το τάζω». Κι' άλλοτε πάλι στη Δομνίτσα άρρωστος κάλεσε τον Παπαγιάννη Φαρμάκη και του είπε: «Παρακάλα παπά

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης

μου το Θεό να γίνω καλά για το Γένος».

Ο Καραϊσκάκης αγαπούσε αληθινά εκείνους που αξίζουν και ποτέ δεν είχε χωρέσει γι' αυτούς φθόνους στην καθαρή του σκέψη. Για τον 'Ανδρούτσο έλεγε: «Στρατιώτες έχουμε πολλούς μά ένας ήταν ο στρατηγός, ο Δυσέας. Σάν το μυαλό του 'Ανδρούτσου δεν ήταν άλλο». Τον Μάρκο Μπότσαρη αγαπούσε και παινούσε με εξαιρετικά λόγια. «Ο Μάρκος ήτανε τρανός. Σάν το μυαλό του 'Ανδρούτσου δεν ήταν άλλο». Ούτε το δάχτυλό του δεν του φτάνουμε».

Και για τον Κολοκοτρώνη έλεγε: «'Αν πάη ο Γέρος πάει η 'Ελλάς, ενώ σάν κάλ μένα έχει κι' άλλους το 'Εθνος».

Ο Καραϊσκάκης ήτανε γεννημένος

αρχηγός γιατί ήξερε να μεταχειρίζεται τα παλληκάρια του ανάλογα με τον χαρακτήρα, τα ελαττώματα και τα προτερήματά τους. «Όποιος θέλει να κουμαντάρη τους 'Ελληνες πρέπει να βαστάη ένα δισσάκι γεμάτο, όμπρός το Χριστό, πίσω τους διαδούλους και στη μέση το χρυσάφι». Θύμωνε κι' έβριζε τους ανθρώπους του μά σε λίγο έλεγε σ'αυτούς με κάποιο πικρό γέλιο. «Τι θυμώνετε δρώ; Κι' έγώ τι είμαι; Είμαι ο γυιός της καλογρηάς». Στο Γριζιώτη, τον πιο ισχυρό οπλαρχηγό, έγραψε ο Καραϊσκάκης για να τον πείση να μη στην 'Ακρόπολη όταν σκοτώθηκε ο Γκούρας: «Βλέπεις, μπράτμε (άδελφέ) έγώ και σού έμειναμε εδώ, είναι ανάγκη λοιπόν η εσύ να μπής στο κάστρο και να πάρης μαζί με την Νταλλιάνα του Γκούρα (έννοους τη γυναίκα του) και το βιός του η να μπώ έγώ. Μά ένα φοβάμαι... μην δεν θελήση έμένα τον άρρωστιά σου». Το δόλωμα έπέτυχε κι' ο Γριζιώτης έδέχθη.

Τον κατηγορήσαν για προδοσία οι έγθροι του γιατί με το θάρος της γνώμης του έδραπε τα σχέδιά τους. Όταν εξέταση κανείς όλες τις λεπτομέρειες της ζωής του θα δει ότι δεν ήτανε ποτέ δυνατόν αυτό να έξη βασι. Ο λαός της τότε εποχής σε στίχο και σε πεζή παράδοσι αντικρούει την κατηγορία αυτή. Ο ίδιος έγραφε ένα γράμμα από το Μετόχι του Αγίου Λουκά προς τον ύπουργό του πολέμου 'Αδάμ Δούκα: «Τό πρόσωπόν μου δεν τό λερώνω, παρά η με λόγον η με νόμον η τέλος πάντων και με αίμα πασχίζω να έδω άσπροπρόσωπος και όχι ποτέ ανάξιος και κατηγοιμένος καραϊσκάκης». Και στόν Κιουταχή αποκρίνεται όταν του τάξη τα βιλάτια από την 'Αθήνα ως την 'Αρτα: «Έγώ να σε προσκυνήσω; Ρούμελη-Βαλεσής έσύ Ρούμελη-Βαλεσής κι' έγώ... Μαζί σας οι 'Ελληνες ψωμί να ματαφάνε δεν γίνετα».

Και ο θάνατός του ακόμη είναι σάν θρύλος. Μέσα στόν πυρετό της σκληρής του άρρώστιας ακούγει από μακριά, εκεί που στρατοπεύευσεν στην 'Ελευσίνα μια νύχτα, ντουφεκιές. 'Ακράτητος βγαίνει από τη σκηνή του, καθαιλικεύει τ' αλογό του και πριν τον πάρουν είδησι βρίσκεται μέσα σε μια άψιμαχία που κάνουν μερικοί Κοπητικοί με τους Τούρκους. Σάν θρύλος είναι ακόμα και το θάνατό του η μέρα. Την παραμονή του 'Αη Γιώργη πέθανε για να μη ανήμερα στην γιορτή του λαμπροντυμένος την πορφύρα της άθανασίας στο παλάτι της ελληνικής ψυχής.

Τι να πούμε έμεις ακόμα για μια τέτοια μορφή; Δυό λόγια από ένα γράμμα του Α. Ζαΐμη ως ολοκληρώσουν το μικρό μας σκίτσο: «Όχι μόνον έγώ αλλά όλη η πατρίς σ' αυτήν την περίστασι έγνώρισε τι είναι ο Καραϊσκάκης και ότι χωρίς τον Καραϊσκάκη δεν έκατορθούτο ό,τι θαυμασιώς κατορθώθη έως την σήμερον» και παρακάτω: «... όλος ο κόσμος θέλει είναι έτα στήτς σου».

Σ. Καραϊσκάκη

TO THE RIGHT A. The group of men standing in front of the building, with the group of men standing in front of the building.

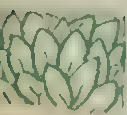
TO THE LEFT A. The group of men standing in front of the building, with the group of men standing in front of the building.

34

4

κήν ἐπίσκε-
Α.Β.Υ. τοῦ
Παύλου

ῥα·Κύρ-
α ὦραι
ἐ τοῦ
(3.4.6)
πινὴ ἐ.
ὅτι γινε τὸ
δοτο εἰς
μειον τοῦ
του Στρα.
5) Ἐργά-

THE GROUP OF THE NEW YORK SOCIETY OF THE AMERICAN REVOLUTION, 1892

THE GROUP OF THE NEW YORK SOCIETY OF THE AMERICAN REVOLUTION, 1892

Δ'.

Η ΓΕΝΝΗΣΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ

Τὴν εὐτυχία τοῦ Κρόνου καὶ τῶν Τιτάνων ἦλθε νὰ ταραξῇ μιὰ κακὴ προφητεία τῆς Γαίας καὶ τοῦ Οὐρανοῦ, ποὺ ἐξόριστος σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ κόσμου σερνότανε ἀνήμερος κι' ἐξουθενωμένος.

Ἐχοντας πάντα μέσα τοῦ ἑνα κακὸ προσίσθημα ὁ Κρόνος γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἐξουσίας του, θέλησε νὰ καταφύγῃ στὴν μαντικὴ ἱκανότητα τῶν γυναικῶν του, ποὺ οἱ βουλές των ξεπερνοῦσαν τὰ ὅρια τοῦ χρόνου καὶ ἔφταναν ὡς τίς ἀνεξερεύνητες πτυχές τοῦ πεπρωμένου.

Ἡ προφητεία ποὺ ἔλαβε ἦταν γι' αὐτὸν καὶ τοὺς Τιτάνες ὀλέθρια. «...Ὅ,τι ἔκανες θά σοῦ γίνῃ. Τὸ αἷμα ποὺ ἔχουσες θά σὲ πνίξῃ. Τὸ στερνοπαῖδι τῆς γενιᾶς σου εἶναι τῆς ἐξουσίας σου τὸ τέλος».

Ὁ Κρόνος ἀκουσε περίτρομος τὰ προφητικά λόγια. Ἀγέρωχος ὅμως καὶ τολμηρὸς ὅπως ἦταν δὲν καταδέχτηκε νὰ σκύψῃ τὸ κεφάλι του σὺν ὑποταχτικῷ σφάγιο στὸν πέλεκυ τοῦ πεπρωμένου. Ἀποφάσισε νὰ ἐνεργήσῃ.

Συγκάλεσε ἀμέσως γύρω στὸν θρόνο του τοὺς Τιτάνες γιὰ νὰ σκεφθῇ μαζί τους τὸ τί πρέπει νὰ πράξουν. Δείξανε κι' αὐτοὶ θάρρος κι' ὅλοι ἔμειναν σύμφωνοι μαζί του πὼς ἔπρεπε ν' ἀγωνιστοῦν καὶ ν' ἀντιδράσουν. Ἡ ἀπόφασί πάρθηκε γοργά. Ἐπρεπε μὲ κάθε τρόπο καὶ χωρὶς ἀργητὰ νὰ ἐξοντωθοῦν τὰ γεννημένα παιδιά του καὶ ὅσα ἀκόμη θὰ γεννοῦσε ἡ Ρέα. Πὼς ὅμως νὰ ἐξοντωθοῦν πλάσματα ποὺ εἶχαν λάβει ἀπὸ τὴ μοῖρα τὸ δῶρο τῆς ἀθανασίας;... Οἱ Τιτάνες ἀποροῦσαν. Οἱ σκοτεινὲς φυλακὲς τοῦ Ταρτάρου, τ' ἀνήλιανα δεσμοτήρια τῆς γῆς, ἀπ' ὅπου ἐκείνοι κατ' ὠρῶσαν νὰ δραπετεύουν μὲ τὴν βοήθεια τῆς μητέρας των, δὲν ἦταν πιά σίγουρος τάφος.

Σκέφθηκε λοιπὸν τότε κι' ἀποφάσισε ὁ Κρόνος πὼς θὰ ἦταν ἀσφαλέςτερο νὰ καταστροχθίσῃ ἕνα-ἕνα τὰ παιδιά του, κάνοντας ἔτσι τὸ ἴδιο τοῦ τὸ σῶμα φυλακὴ καὶ ἀκοίμητο φρουρὸ τῆ σκέψι του.

Μάταια ἡ Ρέα προσπαθοῦσε, μὲ θοήνους καὶ παρακάλια, νὰ τὸν μεταπείσῃ, παρακινώντας τον νὰ βοῇ μιὰ τιμωρία λιγώτερο σκληρὴ γιὰ τὰ κοινὰ παιδιά τους.

Ὁ Κρόνος ἦταν ἀνένδοτος. Ἡ πρωτότοκὴ Ἑστία καταστροχθίστηκε πρώτη ὕστερα ἡ Δήμητρα καὶ ἡ Ἥρα καὶ τελευταῖοι ὁ Πλούτωνας μὲ τὸν Ποσειδῶνα.

Ἡ Ρέα παρακολουθοῦσε ὡς τὸ τέλος τὸ μακάθριο δειπνο τοῦ Κρόνου, ἀνήμερη νὰ ἀντισταθῇ βλέποντας τὰ τρυφερά κι' ὀλόλευκα μέλη τῶν παιδιῶν τῆς νὰ χορταίνον τὴν ἀκατονόμαστη βουλιμία τοῦ πατέρα τους.

Μάτωνε ἡ καρδιά τῆς ὁ λογισμὸς τῆς παράδερνε κι' ὅπως ἡ Γαία ἀλλοτε, ἐνωσε νὰ ἀναβλύξῃ ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ εἰνά τῆς ἕνα ἀγριο μῖσος

γιὰ τὸν σκληρόκαρδο καὶ ἀνάξιο ἄνδρα τῆς.

Πέρασε πολὺς καιρὸς... Σ' ἕνα αἰῶνιο σπάραγμα ζοῦσε ἡ Ρέα μὴ μπορῶντας νὰ ξεχάσῃ. Ἀναγκασμένη νὰ πλαγιάζῃ στὸ πλευρὸ τοῦ Κρόνου ἀγρυπνοῦσε κάθε νύχτα ἀντικρύζοντας στὸ μισητὸ κορμὶ τοῦ τὴν φυλακὴ καὶ τὸν τάφο τῶν παιδιῶν τῆς.

Μὰ νὰ ποῦ μιὰ μέρα αἰσθάνθηκε καὶ πάλι νὰ σκιρτᾷ μέσα τῆς μιὰ καινούργια ζωὴ, ποὺ ἔφερε μαζί τῆς τὴν παρηγορία καὶ τὴν ἐλπίδα... Εὐφραίνονται τὰ μητρικά της σπλάχνα ἀπὸ τὸ χαρμόσυνο σκίτημα τοῦ νέου καρποῦ... Ὡ! καὶ τί δὲν θάκανε γιὰ νὰ

περισώσῃ τὸ τρυφερό αὐτὸ βλαστάρι ποὺ ἀναζωογονοῦσε τὴ μητρικὴ στοργὴ τῆς κι' ἐξοριχθεὶ στὴ λήθη τὸς ἀστάχτες ὁδόνες... Τὸ νοιώθει νὰ λαχταρᾷ μέσα τῆς, ἀλλὰ συγχρόνως βλέπει ἀνοχτὸ τὸν τάφο ἑμπρὸς τῆς. Δὲν ἦταν δυνατόν, δὲν μπορούσε ποτὲ ὁ ἀγγελος αὐτὸς τῆς ἐλπίδας νὰ βοῇ τὸ ἴδιο τέλος... Ἡ ἀπέλπισία μᾶς δείχνει πολλὲς φορὲς τὸ δρόμο τῆς σωτηρίας καὶ ἡ Ρέα στὴν ἀπόγνωση τῆς γίνεται τολμηρὴ καὶ πολυμήχανη.

Μὲ θάρρος ἀναγγέλλει στὸν Κρόνο τὴν ἐγκυμοσύνη τῆς καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ κατεβῇ στὴ γῆ γιὰ νὰ γεννήσῃ. Δέχεται ἐκεῖνος. Τῆς δίνει τὴν πρόπουσα γιὰ τὴ γέννα διορία καὶ τὴν προστάζει μὲ τὴν διορία περὰσῃ νὰ γυρίσῃ ἀμέσως πίσω φέρνοντάς του τὸ νιογέννητο.

Ἀπομακρύνεται λοιπὸν ἡ Ρέα ἀπὸ τὰ βασιλικά παλάτια τῶν Τιτάνων καὶ καταβαίνει στὴ δασομένη Κρήτῃ μὲ τὰ ψηλά βουνὰ καὶ τὰ βαθιά λαγκάδια. Ἐκεῖ τὴν καλοδέχονται οἱ Δρυάδες, οἱ ὕμφοι τῶν δασῶν, καὶ τῶν βουνῶν οἱ κόρες Ὁρεάδες ἔρχονται νὰ τὴν προὐπαντήσουν. Δυὸ ἀπ' αὐτές, τοῦ Μελισσοῦσᾶ οἱ θυγατέρες, ἡ ἀγαθὴ Ἀδράστεια καὶ ἡ μαυρομάτα Ἴδη τὴν ὀδηγοῦν στὸ βαθὺ σπήλαιο τῆς Δίκτης ποὺ εἶναι ἡ κατοικία τῆς. Ἐκεῖ μὲ τοὺς χοροὺς καὶ τὰ τραγουδία καὶ τὰ γλυκὰ χαμόγελα ἡ γάδια τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων περνᾷ ὁ καιρὸς τῆς κυοφορίας, ὥπου μιὰν ἀνοιξιότικη ἀνὴν πέφτει μέσ' στὴν ἀγκάλη τῶν νυμφῶν ἕνα ροδοκόκκινο ἀγόρι...

Εἶπα, ὁ Ζεὺς ὁ ἑτάτατος θεὸς ὁ ἐπ' αὐτὸν ἀδελφὸς τε θεῶν, ποὺ θὰ βροῦν ἐπὶ τὴν Οἰκουμένη μὲ σοφία, καὶ δικαιοσύνη καὶ μετῶν.

Μεθυσμένες ἀπὸ ἀνεκλάλητὴ γαρά

Ὁ Κρόνος ἀρπάζει ἀπ' τὰ χέρια τῆς Ρέας τὸ σπαργανωμένο λιθάρη...

οἱ ὕμφοι μαζεύονται γύρω ἀπὸ τὸ νιογέννητο ἀγόρι. Ἡ Ἀδράστεια τοῦ στρώνει μαλακὴ προβά καὶ ἡ Ἴδη τὸ ἀλαφροσκεπάζει μὲ καθαρὸ μαλλί προβάτου. Μιὰ ὥμορη δόξαση κατισκοῦλα γίνεται ἡ τροφὸς του. Μ' αὐτὸ τὸ γάλα θὰ τραφῇ καὶ θὰ τρανέψῃ ὁ Δίας, ἀφοῦ ἡ Ρέα εἶναι ἀναγκασμένη νὰ γυρίσῃ πίσω, δπου τὴν περιμένει ἀνήσυχος ὁ Κρόνος.

Πρὶν ὅμως φύγῃ ἀπὸ τὴν φιλόξενη πατρίδα τῶν Ἡρώων γιὰ τὰ μακρινὰ παλάτια τῶν Τιτάνων καλεῖ σιμὰ τῆς τοὺς Κορύβαντες, τὰ γιγαντόσωμα τῆς Κρήτης παλληκάρια, ποὺ ἀργότερα θὰ γίνουν οἱ ἀφωσιωμένοι ἱερεῖς τῆς λατρείας τῆς. Σ' αὐτοὺς ἐμπιστεύεται τὸν Δία καὶ φεύγει γιὰ τὴν ἐπικίνδυνη συνάντησί τῆς μὲ τὸν Κρόνο.

Οἱ Κορύβαντες μὲ πρόθυμη καρδιὰ καὶ ὑπάκουη γνώμη ἀναλαυθάνουν τὴν φύλαξί τοῦ Δία.

Εἶναι ζωσμένοι τὰ σπαθιά τους καὶ φοροῦν βαρεῖς σιδερόπλεχτες πανοπλίες. Μέρα καὶ νύχτα φύλαγαν γύρω ἀπὸ τὴ σπηλιά τῆς Δίκτης κι' ὅταν τὸ βρέφος ἔκλαιγε καὶ ἔφευνοῦσε, ἐκεῖνοι ἀρχίζανε καὶ στήσανε πολεμικὸ χορὸ βροντοχυτῶντας τὰ δόρατα στὶς χάλκινες ἀσπίδες, γιὰ νὰ σκεπάσουν τίς φωνές του καὶ νὰ μὴ πάρῃ εἰδοὶ ὁ ἀνοχτομάτης Κρόνος.

Ἐτοίμασθη στὴ γῆ ὁ Δίας καὶ ἡ Ρέα σκέφθηκε ἕνα παποῦργο τέχνασμα γιὰ νὰ ξεγελᾷ τὸν Κρόνο. Πῆρε μιὰ πέτρα στὸ στήθος καὶ τὸ βάρος τοῦ βρέφους καὶ τὴν τύλιξε μὲ σπάργανα, ὅπως φασκιάζουν τὰ μωρά. Μ' αὐτὴ τὴν πέτρα στὴν ἀγκαλιά παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸν Κρόνο κἀνοντας τάχα τὴν λυπημένη καὶ τὴν ἀρρωστὴ.

Κ. Ι. Βέρρ.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ ΚΡΗΤΗΣ

«Απάνω στα χιλιόχρονα χαλάσματα της θαιστού και της Κνωσού θα κτίσουμε τρα. νύ και τιμημένο το παλάτι του Γ' Έλλην. Πολιτισμού».

«Με τον διπλό Μινωικό πέλεκυ, σύμβολον εξαγνισμού και αυτοθυσίας, η Ε. Ο. Ν. ανοίγει τον δρόμον που θα περάση η φυλή».

Πλάι σε ρητά και υποθήκας του 'Αρχηγού, θαυμάσια πλαίσια βλέπει κανένας στα γραφεία των Περιφερειακών Διοικήσεων Κρήτης, των τομέων και υποτομέων και τις παραπάνω επιγραφές, βγαλμένες από τον ένθουσιασμό και την όρμη των Κρητών Νέων της 'Οργάνωσης, όπως τους τα ένεπνευσε ο 'Αρχηγός και η Ε. Ο. Ν.

Η Μινωική Κρήτη ξαναζή σήμερα μέσα στις Κρητικές φάλαγγες της Ε.Ο.Ν. Ο Διπλούς πέλεκυς, -ο άρήςος χαιρετισμός του σημερινού φαλαγγίτου, είναι τα ίδια που συναντάμε στο Μουσείο της Κνωσού και στις τοιχογραφίες του Μινωικού ανακτόρου.

Αναθαπνίζεται κανείς εκεί κάτω μέσα στα νάματα του πύθ αγνού ένθουσιασμού για την Ιδέα της Ε. Ο. Ν. Από τη μία ως την άλλη άκρη της Κρήτης οι φάλαγγες της 'Οργάνωσης κινούνται με τον πύθ έντονο ρυθμό σε όλα τα πλαίσια που τους έχει χαράξει η Κεντρική Διοίκηση, με αξιόλογη γονιμότητα και απόδοσι.

Όχρα έντελως και με το μάτι ενός άπλου επισκέπτου θα δώσουμε σκιαγραφία της αξίας κάθε εξαρσεως κινήσεως αυτής της Ε.Ο.Ν. στη Μεγαλόνησο, που οι φάλαγγες της εργάζονται και φιλοδοξούν να παρουσιάσουν άρια τα αποτελέσματα που περιμένουν ο 'Αρχηγός και ο Κυβερν. Έπιτροπος.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Ο 'Υπουργός Γεν. Διοικητής έχει ρίξει ολόκληρον το ενδιαφέρον του εις την εξαπάκωσιν της Ιδέας της 'Οργάνωσης σε όλη τη Νήσον και άφειδως παρέχει όλη του την ένίσχυσιν γι' αυτόν τον σκοπό.

Κοντά του ή αξία του σύζυγος, ή κυρία Ευτέρπη Σφακιανάκη, εις την διοίκησιν της Περιφερειακής Θηλέων εργάζεται με ζήλον άληθινά ένθεον.

Ο νέος Γεν. Γραμματέας της Γενικής Διοικήσεως κ. Κοντομήτρος με τον πυρέσσοντα ένθουσιασμόν του διά την Ε.Ο.Ν. έδειξε με τας πρώτας ένεργείας του πόσην έχει θέλησιν αλλά και Ικανότητα να βοηθήσιν εις την προαγωγήν του όλου έργου της Νεολαίας εις τη Κρήτη. Τόσο, ή Γ. Διοίκηση, ή Σφακιανάκη, ή Περιφερειακός Διοικητής Χανίων, ήμπορεί να πη κανείς, είναι θαυμάσια εις την θέσιν του, κατά την γενικήν όμολογίαν.

ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟΝ

Έδω κινείται κανείς μέσα σε μία άτμόσφαιρα γεμάτη από το πύθ της 'Οργάνωσης. Τόσο ή Ε.Ο.Ν. έστι, περιορίζεται μονάχα στους σχηματισμούς. Όλη ή κοινωνία του νομού Ρεθύμνης ζή και κινείται με την Ιδέαν της 'Οργάνωσης. Καθώς έπεριούσαμε την κεντρικήν αγοράν της πόλεως με τον Νομάρχη κ. Παπαθανασίου έθλέπαμε γέρους καπετάνιους, γυναικούλες του λαού, ένογάτες, αγρότες να σηκώνονται χαρούμενοι και να χαίρονται με την άφειδωσιν της 'Οργάνωσης. Αλλά γίνεται αιδόρμητα, αλλά και σοδαρά. Απόδειξις ότι ή Ιδέα της 'Οργάνωσης έχει έμπεδωθή τελείως.

Δέν έχομε ούτε άρμολιότητα ούτε και διάθεσιν ν' απονέμωμεν εύσημα. Μας είναι όμως άδύνατο ως άπλοι έγιναι μιάς προσπάθειας τόσον βαρυσημάντου διά την ένότητα της χώρας να μη έκδηλώσωμε την χαράν μας και την Ικανοποίησιν που έγένισε την ψυχήν μας για όσα είδαμε εις το Ρέθυμνο.

Έντονος και γόνιμος δράσις. Πηγαίος ένθουσιασμός. Ορμή και άφειδωσιν. Αλλά και πλουσία. Ιδού με λίγα λόγια τα χαρακτηριστικά της έργασίας της Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνου.

Πρέπει ν' αναφέρω έδω δύο ανθρώπους, τον Περιφερειακόν Διοικητή κ. Μαζαράκη και την Περιφερειακήν Διοικήτριαν κ. Παπαθανασίου. Αυτοί οι δύο με την ένθουσιώδη πνοήν του Νομάρχου και Έπόπτου της Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης ουσιαστικά δέ και εξαίρετα εφέλαστοι.

ψυχή των παιδιών της περιοχής έκαμε αυτό το θαύμα, που ή θέα του έγένισε με χαράν τας ψυχάς μας. Η Ε.Ο.Ν. εις το Ρέθυμνον είναι πράγμα. Έμπηκε μέσα στην ζωήν του κοινωνικού συνόλου και κινείται μαζί του και το ώθει με τας άγαθοποιούς γραμμάς της έδω ως πρόνοια, έφ' όσον ήτο δυνατόν, για όσον ήτο δυνατόν, προς τους πάσχοντας.

Τι να πρωτοανασέρη κανείς από την εύρειαν αυτήν άνθησιν και απόδοσιν;

Τόσο ή Ε.Ο.Ν. έστι, περιορίζεται μονάχα στους σχηματισμούς. Όλη ή κοινωνία του νομού Ρεθύμνης ζή και κινείται με την Ιδέαν της 'Οργάνωσης. Καθώς έπεριούσαμε την κεντρικήν αγοράν της πόλεως με τον Νομάρχη κ. Παπαθανασίου έθλέπαμε γέρους καπετάνιους, γυναικούλες του λαού, ένογάτες, αγρότες να σηκώνονται χαρούμενοι και να χαίρονται με την άφειδωσιν της 'Οργάνωσης. Αλλά γίνεται αιδόρμητα, αλλά και σοδαρά. Απόδειξις ότι ή Ιδέα της 'Οργάνωσης έχει έμπεδωθή τελείως.

Ιδιαίτερα έπροσέξαμε την κίνησιν των θηλέων. Η Περιφερειακή Διοίκηση έστι, περιορίζεται μονάχα στους σχηματισμούς. Όλη ή κοινωνία του νομού Ρεθύμνης ζή και κινείται με την Ιδέαν της 'Οργάνωσης. Καθώς έπεριούσαμε την κεντρικήν αγοράν της πόλεως με τον Νομάρχη κ. Παπαθανασίου έθλέπαμε γέρους καπετάνιους, γυναικούλες του λαού, ένογάτες, αγρότες να σηκώνονται χαρούμενοι και να χαίρονται με την άφειδωσιν της 'Οργάνωσης. Αλλά γίνεται αιδόρμητα, αλλά και σοδαρά. Απόδειξις ότι ή Ιδέα της 'Οργάνωσης έχει έμπεδωθή τελείως.

Την εύρηκαμε όταν φθάσαμε να ύπηρετη προσωπικά ύπερ διακόσια παιδάκια εις τα μαθητικά συσσίτια, τα οποία διακρίνεται ή Ε.Ο.Ν. και εις τας περιφερειακάς της έργασίας. Τόσο ή Ε.Ο.Ν. έστι, περιορίζεται μονάχα στους σχηματισμούς. Όλη ή κοινωνία του νομού Ρεθύμνης ζή και κινείται με την Ιδέαν της 'Οργάνωσης. Καθώς έπεριούσαμε την κεντρικήν αγοράν της πόλεως με τον Νομάρχη κ. Παπαθανασίου έθλέπαμε γέρους καπετάνιους, γυναικούλες του λαού, ένογάτες, αγρότες να σηκώνονται χαρούμενοι και να χαίρονται με την άφειδωσιν της 'Οργάνωσης. Αλλά γίνεται αιδόρμητα, αλλά και σοδαρά. Απόδειξις ότι ή Ιδέα της 'Οργάνωσης έχει έμπεδωθή τελείως.

Εις τα γραφεία είδαμε τα τμήματα να λειτουργούν με ένα πυρέσσοντα ρυθμόν και να κινούνται κατά τον πλέον πρακτικόν τρόπον. Τας έλλειψεις εκεί τας αναπληρώνει ή γόνιμη πρωτοδουλία της Διοικήσεως, εκείνο δηλ. που ζητεί από όλους ή Κεντρική Διοίκησης.

Ο γενικός έργασίας έστι, περιορίζεται μονάχα στους σχηματισμούς. Όλη ή κοινωνία του νομού Ρεθύμνης ζή και κινείται με την Ιδέαν της 'Οργάνωσης. Καθώς έπεριούσαμε την κεντρικήν αγοράν της πόλεως με τον Νομάρχη κ. Παπαθανασίου έθλέπαμε γέρους καπετάνιους, γυναικούλες του λαού, ένογάτες, αγρότες να σηκώνονται χαρούμενοι και να χαίρονται με την άφειδωσιν της 'Οργάνωσης. Αλλά γίνεται αιδόρμητα, αλλά και σοδαρά. Απόδειξις ότι ή Ιδέα της 'Οργάνωσης έχει έμπεδωθή τελείως.

Αλλά θα συνεχίσωμε στο έπόμενον.

Γ. Κ

«Έκείνο τὸ ὁποῖον μοῦ ἔκαμε περισσότερο ἐντύπωση καὶ τὸ ὁποῖον θέλω νὰ σὰς συστήσω εἶναι ἡ χειροτεχνία. Ἡ χειροτεχνία θὰ μείνῃ ἡ τελευταία πηγὴ πλούτου διὰ τὴν Ἑλλάδα».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Νέο κορίτσι.

Ἀγαπητὴ μου Φαλαγγίτισσα,

Ὅταν καθισμένη τὰ χειμωνιάτικα βράδια κοντὰ στὴ σόυπα ἢ τὰ καλοκαιρινὰ ἀπογεύματα πλάι στὸ παράθυρο κεντᾷς ἢ πλέκεις ἓνα ἐργόχειρο, δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῇς πόσο κι' ἐσύ μ' αὐτὴ σου τὴν ἐργασία συντελεῖς στῆς χώρας σου τὴν εὐημερία καὶ στῆς φυλῆς σου τὸν πολιτισμό. Παίρνοντας σήμερα ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν ἔκθεσι τῆς Λαϊκῆς Τέχνης, ποὺ ὠργάνωσεν ἡ Κεντρικὴ Διοίκησης τῆς Ε.Ο.Ν., θὰ μιλήσουμε γιὰ τὴ συνάφεια τῆς χειροτεχνίας μὲ τὸν πολιτισμὸ ἑνὸς λαοῦ.

Ἡ χειροτεχνικὴ ἐργασία εἶναι τόσο ἀρχαία ὥστε καὶ ἡ ἀνθρωπότητα, ὥστε καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Βλάστησε ἀπὸ τὴ ζωὴ. Ἀπὸ τὰ πολὺ παλιὰ χρόνια βλέπουμε πῶς ὁ ἄνθρωπος ἔχοντας τὴ διαρκὴ φροντίδα γιὰ τὸ μέλλον του ἐκτελεῖ τίς δυὸ ἐκείνες πρωτόγονες κινήσεις, ποὺ σήμερα ἀκόμα κυριαρχοῦν στὴ ζωὴ μας σὰν κατὰ ἰδιαιτέρο: Ἐκτείνει τὸ χέρι του πρὸς τὴν ὕλη, ποὺ τοῦ παραδίνει ἡ φύσις, τὴ φέρνει κοντὰ του γιὰ νὰ τῆς δώσῃ μορφὴ σκόπιμη, συγχρόνως ὅμως καὶ ὠραία. Ἀναλογία καὶ ὁμορφιά εἶναι ψυχικὲς δυνάμεις ποὺ ἐνεργοῦν δίνοντας στὸ ἔργο τὴ σφραγίδα τῆς ὀντότητός μας.

Γιατὶ ἐκεῖ ποὺ ἐργάζονται οἱ ἄνθρωποι, ἐκεῖ ποὺ ἐνεργεῖ ἡ ψυχὴ, ὁ νοῦς καὶ τὸ χέρι, ἐνεργεῖ συγχρόνως ἐκεῖνο τὸ οὐσιώδες κατὰ ποὺ προέρχεται ὅχι ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ὡς μονάδα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀλυσίδα τῶν γενεῶν, ὀρίζοντας, δίνοντας κατεύθυνσι καὶ δημιουργώντας τὴ μορφή. Στὴν ἀξένοιαστη βελονιά μας, στὸ γεμᾶτο γούστο σχέδιό μας δούλεψαν πολλοὶ πρὶν ἀπὸ μᾶς. Στὸ ἔργο αὐτὸ τῶν χειρῶν μας ὑπάρχει τὸ εἶδος καὶ ἡ ὀντότητα τοῦ λαοῦ μας. Ἀκόμα ὑπάρχει ἀδιόρατος, κρυφός, ἀγνώριστος ἓνας σκοπός, ποὺ σ' αὐτὸν τείνει μὲ ὅλες του τίς δυνάμεις ὁ καλύτερος ἐαυτός μας.

Σὰν ὕψηλὰ σημάδια τῆς αἰωνίας λαχτάρας τῆς ψυχῆς μας στέκεται ἐπάνω ἀπὸ τὸ ρυθμὸ τῆς καθημερινῆς ζωῆς συνοδεύοντας τὸ τραγοῦδι τῆς ἐργασίας.

Ἀναλογία καὶ ὠραιότητα! Μ' αὐτὰ τὰ δυὸ ξεπέρασε ὁ ἄνθρωπος τίς δυνάμεις τοῦ χάους, βγῆκε ἀπὸ τὸ σκοτάδι θέλοντας νὰ εἶναι κι' αὐτὸς ὠραίος καὶ ἀρμονικός σὰν ἓνα ἄνθος ἀπὸ τὰ γύρω του. Ἐνῆς ποιητῆς εἶπε γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἄρχισε νὰ ἐργάζεται τὴν ὕλη: «Δὲν κομματιάζει τὸν καιρὸ καὶ τὴ δύναμι, γιατί εἶναι ὁ ἴδιος φορμαρισμένη μορφή ποὺ ζωντανὴ ἐξελίσσεται!»

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν ἐργασία τῶν χειρῶν του ἔδιωχνε τὴ φτώχεια καὶ τὴν ἀνάγκη ἀπὸ τὴ γῆ του καὶ τὸ σπιτί του, ἐξώριζε μ' αὐτὸ τὴ νύχτα ποὺ τὸν ἀπειλοῦσε καὶ τὴν καταστροφή. Βγῆκε νικητὴς ἀπὸ τὸν ἀγῶνα μὲ τὴ νεκρὴ ὕλη κι' ἐγίνε ἐλεύθερος γιὰ ἐλεύθερες δημιουργίες.

Καὶ δίνοντας στὸ ἔργο του τὴν ἐσωτερικὴ του ὀντότητα, ἔδινε καὶ τὴ σφραγίδα τοῦ αἰωνίου. Ἔτσι γεννᾶται ἡ λαϊκὴ τέχνη, ποὺ πηδᾷ σὰν ἀκαλοπάτια τοὺς αἰῶνες γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ παρὸν μὲ τὸ βλέμμα πρὸς τὸ μέλλον.

Φυσικὰ ὁ ἄνθρωπος δημιουργοῦσε ἀπὸ ἀνάγκη τῆς ζωῆς, ἔχοντας ὡς ἀπώτερο σκοπὸ νὰ χρησιμοποίησιν τὴν

ὕλη ὁκόπιμα. Ὅμως συγχρόνως τὸν κινεῖσε μιὰ ἀκατάσχετη λαχτάρα, μιὰ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη γιὰ διαύγεια, γιὰ ἀναλογία, γιὰ μορφή, ποὺ ἀνώτατος σκοπὸς τῆς ἦταν ὅχι μόνον ἡ χρησιμότης, ἀλλὰ καὶ ἡ ὠραιότης.

Ἔτσι ἡ ψυχὴ ἑνὸς λαοῦ ποὺ ἀγαπᾷ τὸ ὠραῖο δίνει τὴ σφραγίδα τῆς στὸ ὠραῖο ἔργο, ποὺ εἶναι ἡ ἀθάνατη ἐκδήλωσις τῆς. Ξέφυγε ἀπὸ τὴν ἀνάγκη ποὺ γέννησε πρῶτα τὴ σκοπιμότητα καὶ ἐφθασε στὴν λαμπρὴ διακόσμησι τῆς ζωῆς.

Ἀπὸ τὴν ἀμορφὴ ὕλη πετάχτηκε τὸ ἔργο τῆς Τέχνης. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται προσωπικότης καὶ ὁ λαὸς καλλιτέχνης, δημιουργὸς τοῦ πολιτισμοῦ του.

Ἄν ἐξετάσουμε τὴ δική μας ἱστορικὴ πορεία στὴ λαϊκὴ χειροτεχνία, ἂν ἐξετάσουμε περασμένες ἐποχές, ἂν κοιτάξουμε σὲ μιὰ ἔκθεσι τὰ λαϊκὰ ἔργα ξένων χωρῶν, πάντα θὰ ἀναγνωρίσουμε τίς οὐσιαστικὲς μορφοποιούσες λαϊκὲς δυνάμεις στὸ ἔργο. Τὸ χέρι καὶ τὸ μυαλὸ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἡσυχάζουν. Τρέχουν σ' ὅτι δημιουργήθηκε μιὰ φορὰ καὶ στὸ μελλούμενο νὰ δημιουργηθῇ. Πολλὲς καὶ ποικίλες εἶναι οἱ μορφές ποὺ παρουσιάστηκαν στὸ ρεῦμα τοῦ χρόνου. Οἱ πρόγονοί μας δημιούργησαν, ἐμεῖς δημιουργοῦμε, γενεὲς ὕστερα ἀπὸ μᾶς θὰ δημιουργήσουν. Ποτὲ ὁ λαὸς δὲν θὰ κουρασθῇ, γιατί ἔχει, ὅπως λέει ἓνας σοφός: «περισσότερη δύναμι στὴν ψυχὴ παρά στὸ κορμί». Καὶ γιατί αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸν τίτλο τῆς εὐγενείας του. Εἶναι ἡ περηφάνεια ἑνὸς λαοῦ, ποὺ ἀνέθηκε μέσῳ τῆς ἐργασίας του ἀπὸ τὸ σκοτάδι πρὸς τὸ φῶς.

Σὲ κάθε ἔργο τῶν χειρῶν του, ἀκόμα σὲ μιὰ μικρὴ ξυλογραφία, σ' ἓνα βάζο, σ' ἓνα κέντημα λαφεύει τὸν πολιτισμὸ του, δίνοντας καὶ στοὺς ἄλλους νὰ νοιώσουν τὴν ἀξία του.

Γι' αὐτὸ, νέο κορίτσι, ὅταν κοιτᾷς ἓνα μικρὸ λαϊκὸ κομφοτένημα, ὅταν ἐπισκεφθῇς τὴν ἔκθεσι τῆς Τέχνης τοῦ λαοῦ σου, θυμήσου τὰ λόγια τοῦ Βάγκνερ: «Τιμᾶτε τὸν Τεχνίτη ὥστε μικρὸς καὶ νάναι!» Κι' ἀκόμα κατὰ ἄλλο νὰ κλείσῃς στὴν ψυχὴ σου μέσα καὶ νὰ ἐφαρμόζῃς σὲ κάθε τῆς ζωῆς σου περίστασι. Τοῦ Ἀρχηγοῦ μας τὴ νοθεσία: «Ἡ χειροτεχνία θὰ μείνῃ ἡ τελευταία πηγὴ πλούτου διὰ τὴν Ἑλλάδα!»

Σ. Καρ.

Τὴν Ζωροβόνη

ΚΑΛΤΣΑΚΙΑ ΤΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

Τώρα που άνοιξε ο ήλιος να στεγνάνε τα υφάσματα, είναι η καλύτερη στιγμή για να όφελήσουμε από την ενέργεια του ήλιου. Όμως μάς λείπει και κάποια σχετική προετοιμασία της έκδρομής.

Για τις έκδρομές είναι πολύ πρακτικά τα μαλλίνα καλτσάκια, τα οποία προφυλάσσουν τα πόδια από το κρύο άφ' ενός και εμποδίζουν τα βαρέα και σκληρά έκδρομικά παπούτσια να ερεθίζουν τα πόδια, άφ' άλλου δέ η στερέωσης και η άντοχή των έπίσης μάς άπομακρύνει τον ερεθισμό των πόντων και της καταστροφής των λεπτών καλτσών.

Βεβαίως τέτοια καλτσάκια έτοιμα πωλούνται, αλλά μπορείτε και μόνες σας να πλέξετε εύκολα ένα ζευγάρι με τρίκλωνο ή τετράκλωνο μαλλί και 6 βελόνες Νο 12. Ως έξής:

Άρχίζετε με 80 θηλείες, τις όποιες περιόστε 4 βελόνες, πλέκετε λάστιχο 50 σειρές και μετά 32 σειρές σκέτη κάλτσα. Άρθετε τις 2 βελόνες και εξακολουθείτε την δουλειά σας πλέκοντας μόνον με τις 2 βελόνες, που θα σχηματίσουν την φτέρνα, μία σειρά καλή και μία άναποδη, 20 σειρές. Στην 21η σειρά κάνετε δυο στενέματα εις το μέσον του κομματιού που πλέκετε, δηλ. στο τέλος της μιάς βελόνας και στην άρχή της άλλης. Πλέκετε μία σειρά ίσια και μετά στην άλλη επαναλαμβάνετε τα δυο στενέματα. Η 24η σειρά πλέκεται ίσια. Στο σημείο αυτό κλείνετε τους κόντους και σχηματίζετε μία ραφή στο κάτω μέρος της φτέρνας, η οποία με τα στενέματα που κάνετε στο πάνω μέρος στερογγυλεύει και εφαρμόζει στο πόδι.

Τις δύο βελόνες, τις όποιες ελευθερώσατε από το πλέγμα τώρα, τις περιόστε από τα πόδια της φτέρνας, πλέκοντας σε κάθε σειρά

της φτέρνας και μία θηλεία, δηλ. 24 θηλείες σε μία βελόνα και 24 στην άλλη. Από του σημείου αυτού πλέκετε πιά κύκλο, με τις 2

Ό γύρος σας θα έχη 88 θηλείες. Πλέκετε με αυτές 7 σειρές, στην 8η κάνετε από ένα στενέμα στην άρχή, και στο τέλος των δυο βε-

Σκοπήνισσι εις το Στρατόπεδον ε'1. Μεταξέας.

βελόνες που πέρασατε τώρα και τις δυο που περίμεναν έως τώρα.

Λογών που πλέκουν (που είχαν από 24 θηλείες) το πλέγμα της

και της 2ης βελόνας, πλέκετε με τις 2 θηλείες, δηλ. 24 θηλείες σε μία βελόνα και 24 στην άλλη. Από του σημείου αυτού πλέκετε πιά κύκλο, με τις 2

εις το μέσον του μικρού δακτύλου (τη θεία αυτή τη βρίσκετε δοκιμάζοντας). Από του σημείου αυτού αρχίζετε να κάνετε στενέματα, τα ό-

γίνονται δεξιά και άριστερά. Σε κάθε βελόνα (4 στην κάθε σειρά) στο μέρος που τελειώνει το έλκωμα μέρος της κάλτσας και αρχίζει το πλέγμα. Με την διαφορά ότι μεταξύ των στενεμάτων του έλκωμου μέρους της κάλτσας και του πλέματος θα μολοθάβουν 4 πότοι τά. Πλέκετε 10 στενέματα κατά τον άνωτέρω τρόπον κάθε 3 σειρές. Δηλ. σε 30 σειρές εν όλω. Μετά τα επαναλαμβάνετε κάθε σειρά μέχρις ότου σάς τελειώσουν όλες οι θηλείες. Τηρώντας τις άνωτέρω αναλογίες μπορείτε να πλέξετε και άλλα καλτσάκια με λεπτή κλωστή, με τη διαφορά ότι όσο η κλωστή είναι λεπτότερη θα χρησιμοποιήτε τόσο λεπτότερες βελόνες και θα έχετε περισσότερες θηλείες.

Σημειώσεις: Αν θέλτε μπορείτε να κάνετε μία διακόσμηση στο λάστιχο προσθέτοντας και άλλο χρώμα μαλλί ως έξής:

Πλέκετε 5-6 σειρές λάστιχο με το κυρίως χρώμα 2 καλές, 2 άναποδες. Μετά πλέκετε ένα κύκλο πλέκοντας μόνο τις καλές του λάστιχου, στα μέρη δέ που είναι οι άναποδες θηλείες σας, τις περιόστε άπλετες στη βελόνα. Όταν τελειώση ο κύκλος αυτός, πλέκετε με το άλλο χρώμα αντίθετος τώρα, μόνο τις άναποδες θηλείες. Εάν περιόστε άπλετες τις καλές. Συνεχίζετε κατά τον ίδιο τρόπο να πλέκετε, όποτε θα σηματοδοτήσετε γραμμές στο λάστιχο σας εναλλάξ και από τα 2 χρώματα που χρησιμοποιήσατε.

ΚΑΚΑΟ - ΣΟΚΟΛΑΤΑ

Το κακάο και η σοκολάτα παρασκευάζονται από τους σπόρους των καρπών του καοδένδρου ως έξής:

Τα σπέρματα, αφού άπτελευθερωθούν από το σαρκώδες περίελημα του καρπού των, αφήνονται στον ήλιον για να ξηρανθούν και ακολουθως τίθενται σε βαρέλια χωσμένα στη γη υπό ηΐξημένην κώπως θερμοκρασίαν δια να έμποστούν ζύμωσιν και κατόπιν, αφού ξηρανθούν πάλιν εκ νέου στον ήλιον και καθαρισθούν, καθορδίζονται και άλέθονται.

Η κόπης όμως αυτή, πριν χρησιμοποιηθή, δια καταλλήλου έπιξεργασίας πολτοποιείται, δια να αφαιρεθή το λίπος της, και αφού κοινοποιηθή και κοκκινισθή εκ νέου φέρεται κατόπιν εις το έμπόριον ως κόπης κακάου, η οποία, όταν είναι καλής ποιότητος, πρέπει να είναι λεπτή, ξηρά, να έχη χρώμα ανοικτό-φαιον με άρωμα και γίνεσιν καλήν.

Το κακάο έχει μεγάλην θρεπτικήν αξίαν, διότι περιέχει λεύκιμα, λίπος και υδατάνθρακας υπό μορφήν άμύλου, καθώς και έσποισαν, θεοδρμημένην καλουμένην, εις την όποιαν όφειλεται η διεγερτική του δύναμις, η οποία, καίτοι πολύ ήπιωτέρα της καφεΐνης, εν τούτοις γίνεται άρκετά αίσθητή εις τους νευρικούς.

Εάν ήτο δυνατή η λήψις μεγάλης ποσότητος κακάου, θα μπορούσε, λόγω της θρεπτικής του αξίας, να καταταγεί εις την τάξιν

των τροφίμων, διότι ως προς το λίπος του όπεριτρεί από το άπαχο κρέας, ως προς τον υδατάνθρακα όλίγον όπολείσεται των όσπριων και ως προς το λεύκιμα πλησιάζει ίσχιον κρέας. Είναι όμως δύσπεπτον λόγω της μεγάλης ποσότητος άμύλου την όποιαν περιέχει γι' αυτό και πρέπει να βράζεται καλά όχι όμως και πέραν του βέοντος, διότι δια του παρατεταμένου βρασμού ελαττούται το άρωμά του. Έπειδή δέ είναι διεγερτικόν άπαγορεύεται εις άτομα νευρικά.

Κακάο.— Δόσις: 1½ κουταλιά σούπας κακάο, 2 κουταλιές σούπας ζάχαρι, 1½ φλυτζάνι τσαγιού νερό βραστό.

Ανακατεύομεν την ζάχαρι με το κακάο, προσθέτομεν σιγά-σιγά το βραστό νερό και ανακατεύομεν έως ότου διαλυθή τελείως. βράζομεν επί δέκα λεπτά και αν θέλωμεν προσθέτομεν και όλίγην βανίλια.

Κακάο με γάλα.— Δόσις: 2 κουταλιές σούπας ηηκτό κακάο, 2 κουταλιές σούπας ζάχαρι, 1 φλυτζάνι γάλα.

Προσθέτομεν το έτοιμο κακάο και την ζάχαρι στο γάλα. Ανακατεύομεν καλά, το αφινομεν στη φωτιά έως ότου εθόση στο σημείον του βρασμού και το αερίζομεν. Αν θέλωμεν, προσθέτομεν και έδω το άρωμα της βανίλιας.

Όταν έτοιμάζομεν κακάο με γάλα βράζομεν ίδιαιτέρως το κακάο (γιατί είναι άμ-

λον), ενώ το γάλα δέν πρέπει να βράζεται πολύ (δύσπεπτο). Διά να μη σχηματισθή πέ-
τος το χτυπομεν με την ρόδα του αύγού.

Αν θέλωμεν προσθέτομεν και αύγό κτυπητό, το όποιον του δίδει πλουσιωτέραν γεύσιν. Πρέπει μόνον αφού το προσθέσωμεν να το σουρώσωμεν, να το ζαισαδάλωμε στη φω-
τιά και να το φέρωμε στο σημείο του βρασμού για να μη μυρίξη αύγό.

Σοκολάτα.— Η σοκολάτα παρασκευ-
άζεται από την κόπην του κακάου, όταν την ανακατεύομεν με άναλογον ποσότητα ζαχα-
ρως, γάλακτος και άρωμα βανίλιας, λοιπότε δέ και με άμύγδαλα.

Η σοκολάτα διαφέρει από το κακάο διότι περιέχει περισσότερον λίπος δι' αυτό άκρι-
ώς είναι και περισσότερον δύσπεπτος.

Δόσις: 2-2½ πλακάνια σοκολάτα Παυλί-
δου (σκέτα), ½-1 κουταλιά σούπας ζάχαρι, 1½ φλυτζάνι βραστό νερό.

Τρίψετε την σοκολάτα, προσθέσατε την ζάχαρι και ανακατεύσατε την καλά. Διαλύ-
σατέ την με το βραστό νερό και αφηροτέ την να κοχλάση επί δέκα λεπτά.

Εάν η σοκολάτα είναι γλυκύτερη αντί
της κατωτέρω βράζει δυο κουταλιές της σου-
πας ζάχαρι.

Εάν προσθέσετε σοκολάτα με γάλα, την
έτοιμάσετε κατά τον ίδιο τρόπον όπως το
κακάο με το γάλα.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑΣ

Ήταν μιά φορά κι' έναν καιρό ένας άρχοντας. Αυτός αφού του πέθανε η γυναίκα του, πήρε μιάν άλλη, περήφανη και φαντασμένη· αυτή είχε δυο κόρες, που της μοιάζανε πάρα πολύ. Μά ο άντρας της είχε μιά κόρη από την πρώτη του γυναίκα, που ήτανε ένα πολύ ήσυχο και καλό κορίτσι. Ύστερ' από το γάμο, δέν πέρασε πολύς καιρός, κι' η μητριά έβριζε δλο της τὸ φαμάκι στην προγονή της· και δέν μπορούσε νά τή χωνέψη όσο έδλεπε τίς χάρες που είχε, γιατί οί κόρες της δέ μοιάζανε καθόλου τής προγονής της.

Τήν έβαζε λοιπόν κι' έκαζε τίς πιό χοντρές δουλειές του σπιτιού, νά πλένῃ, νά σαρώνῃ τή σκάλα, καί νά παστρεύῃ τίς κάμαρες τής κυρά μάνας της καί τῶν προκομμένων αδερφάδων της. Καί δέν έφταναν αὐτά, μόνο τήν βάσανε τήν κακόμοιρη καί κοιμώτανε στή σοφίτα, πάνω σ' ένα άχυνό στρώμα, ενώ οί αδερφάδες της έκοιμώτουσαν σέ κάμαρες δυοφοστολισμένες μέ ώραιούς καθρέφτες καί κρεβάτια τὰ δυορότερα που μπορούσαν νά βρεθοῦν.

Τό μαῦρο τὸ κορίτσι ὑπόφερε δλα αὐτά μέ μεγάλη ὑπομονή καί δέν κοτούσε καί νά παραπονεθῇ στόν πατέρα της, γιατί θά τήν ἐμάλυνε κι' αὐτός, ἐπειδὴ ἡ στρίγγλα ἡ μητριά της τὸν έσερνε ἀπὸ τὴ μύτη. Ὅσα τέλειωνε τὴ δουλειά της, πῆγαινε καί καθότανε στὴ γωνιά πού ἦταν ἡ παραφωτιά, καί γιὰ τοῦτο μέσ' στὸ σπῆτι τήν ἔλεγαν ὀλοι Σταχτοπούτα. Μὲ δλα της ὅμως τὰ κουρέλια ἦταν ὁμορφότερη ἀπὸ τίς ἀδερφές της, κι' ἄς φορούσαν ἐκεῖνες τὰ πιὸ δυορφα στολίδια.

Μιά μέρα τὸ βασιλόπουλο ἔκανε χορὸ καί προσεκάλεσε ὅλους τοὺς ἀρχόντες· προσεκάλεσε καί τίς δυὸ ἀδερφές· κι' αὐτές πῆγαν νά τρελλαθοῦν ἀπ' τὴ χαρὰ τοὺς κι' ἄλλη ἔγναια δέν εἶχαν παρὰ τί ρούχα νά φορέσουν γιὰ νὰ φανοῦν ὁμορφότερες. Ὅσο γιὰ τὴ Σταχτοπούτα, αὐτὴ ἔπρεπε νά σιδερώσῃ τὰ ρούχα, καί νά τὰ συγυρίσῃ. Κι' ἄλλη κουθέντα ὅλες τοὺς δέν εἶχανε παρὰ τὴ κουθέντα τοῦ χοροῦ: «Ἐγώ, ἔλεγε ἡ μικρότερη, θά φορέσω τὸ καθημερινό μου, πού ἔχει τὰ χρυσὰ λουλούδια, στὰ μαλλιά μου θά βάλω μιά κορῶνα, καί νά ἰδῇτε τί ὡραία πού θά εἶμαι».

Ἔστειλαν κι' ἔφεραν τὴν καλλίτερη μωδίστρα, γιὰ νά τοὺς φέρῃ τὰ καλλίτερα καπέλλα, καί ζητοῦσαν ν' ἀγοράσουν τίς καλλίτερες κορδέλες. Γιά ὅλα αὐτὰ ρωτοῦσαν τὴ Σταχτοπούτα. Γιατί εἶχε πολὺ γούστο, κι' αὐτὴ τίς ὁρμήνευε πάντα τὸ καλλίτερο, καί μάλιστα τοὺς εἶπε νά τῆς φο-

ρέσουν τὰ ρούχα τοὺς γιὰ νά ἰδοῦν ἂν εἶναι καλά. Τῆς τὰ φόρεσαν λοιπόν, κι' ἐκεῖ πού τῆς τὰ φορούσαν, τῆς ἔλεγαν:

—Θάθελες κι' ἐσύ νάρθῃς στὸ χορὸ μαζί μας;

—Ἀχ! ἀδερφές μου, χοροτεύετε, τοὺς ἔλεγε ἡ Σταχτοπούτα. Καί μπορῶ ἐγὼ καθόλου νά τὸ βάλω στὸ νοῦ μου;

—Ἐχεις δίκιο, τῆς ἔλεγαν οἱ ἀδερφές της, τί γέλια πού θά κάνουμε, ἂν ἦταν στὸ χορὸ καί καμμιὰ Σταχτοπούτα.

Ἦρθε τέλος πάντων ἡ εὐτυχισμένη μέρα πού ἤθελαν νά πάνε στὸ χορὸ. Κι' ὅταν ἔφευγαν, ἡ Σταχτοπούτα τίς κύτταξε ὅσο πού φαινότουσαν, κι' ὅταν πιά δέν τίς ἔδλεπε, ἄρχισε τὰ κλάματα. Ἡ νουνά της τὴν εἶδε πού ἔκλαιγε καί τὴ ρώτησε τί ἔχει;

—Ἀχ! ἤθελα κι' ἐγώ... ἤθελα κι' ἐγώ... ἔλεγε· καί δέν μπορούσε νά τελειώσῃ ἀπ' τὸ παράπονο.

Τότες τῆς λέει ἡ νουνά της πού ἦτανε μάγισσα:—Ἦθελες νά πᾶς κι' ἐσύ στὸ χορὸ;

—Ναί ἀπαντᾷ ἡ Σταχτοπούτα.

—Καλὰ λοιπόν, ἀφοῦ εἶσαι τόσο καλὸ κορίτσι, θά πᾶς, τῆς λέει ἡ νουνά της.

Τὴν παίρνει λοιπόν καί τὴν πηγαίνει στήν κάμαρά της καί τῆς λέει: «Νά πᾶς στὸ περιβόλι καί νά μοῦ φέρῃς ἕνα πεπόνι».

Ἐτρεξε ἀμέσως ἡ Σταχτοπούτα κι' ἔφερε τὸ καλλίτερο πού βρῆκε. Ἡ νουνά της τὸ πῆρε, τόκουσε, ἔβγαλε ἀπὸ μέσα τοὺς σπόρους καί τὸ φαγί, κι' ἔμεινε μόνο ἡ φλούδα. Τὸ ἀγγιξε ἔπειτα μέ τὸ ραβδί της· καί στή στιγμή τὸ πεπόνι ἔγινε ἕνα ὡραῖο ὁλόχρυσο ἀμάξι.

Ἐπειτα ἐπῆγε καί πῆρε τὴν ξυλόγατα καί βρῆκε μέσα ἕξιν ζωντανὰ ποντίκια. Εἶπε τότες τῆς Σταχτοπούτας ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα τῆς ξυλόγατας, καί κάθε ποντίκι πού ἔβγαινε τοῦ ἔδινε μιά μέ τὸ ραβδί καί γινότανε ἄλογο ψαρί. Δέν ἔξεραν ὅμως

πού νάβρουν ἀμαξά. Τότες τῆς λέει ἡ Σταχτοπούτα:

—Πάω νά ἰδῶ, μήπως πιάστηκε κανένας μεγάλος ποντικός στὴ μεγάλη ξυλόγατα, γιὰ νά τὸν κάνουμε ἀμαξά.

—Καλὰ λές, τῆς εἶπε ἡ νουνά της, πῆγαινε κύτταξε.

Ἡ Σταχτοπούτα πῆγε κι' ἔφερε τὴ μεγάλη ξυλόγατα κι' εἶχε τρεῖς μεγάλους ποντικούς. Ἡ μάγισσα ἀγγιξε μέ τὸ ραβδί της τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς τοὺς τρεῖς πού εἶχε τὰ μεγαλείτερα μουστάκια, κι' ἀμέσως ἔγινε ἕνας μεγάλος ἀμαξάς, μέ μεγάλες κι' δυορφες μουστάκες.

Τότες λέει ἡ μάγισσα τῆς Σταχτοπούτας:

—Σύρε πάλι, κόρη μου, στὸ περιβόλι, κι' ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὴ στέρνα θαῦρης ἔξιν σαῦρες, καί φέρε μοῦ τες ἐδῶ.

Πῆγε ἡ Σταχτοπούτα καί τίς ἔφερε, κι' εὐθὺς ἡ μάγισσα τίς ἔκανε ἔξιν δούλους, κι' αὐτοὶ καθήσανε πίσω ἀπὸ τὴν ἀμαξά, σάν νά ἦτανε αὐτὴ ἡ δουλειὰ τοὺς σ' ὅλη τοὺς τὴ ζωῇ.

Τότες εἶπε ἡ μάγισσα τῆς Σταχτοπούτας:

—Νά, τώρα ἔχεις ὅτι σοῦ χρειάζεται γιὰ νά πᾶς στὸ χορὸ.

Ὅλα τὰ ἔχω τῆς λέει ἡ Σταχτοπούτα, μπορῶ ὅμως νά πάω ἔτσι κακοντυμένη;

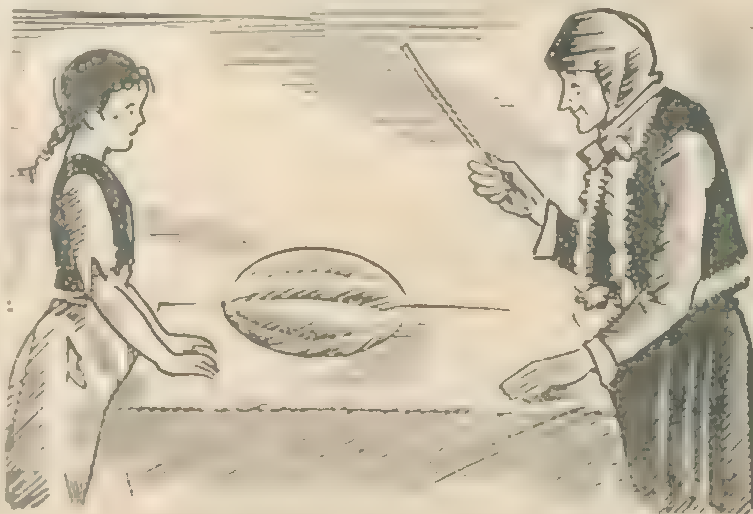
Ἡ νουνά της λοιπόν τὴν ἀγγιξε μέ τὸ ραβδί της· καί στή στιγμή τὰ ρούχα της ἔγιναν τὰ πολυτιμότερα ρούχα πού μπορούσαν νά γίνουν, δουλεμένα ὅλο ἀπὸ χρυσάφι καί στολισμένα μέ διαμάντια. Κι' ἀφοῦ τὴ στόλισε καλά, τῆς ἔδωσε κι' ἕνα ζευγάρι γυάλινες παντούφλες, πολὺ δυορφες.

Μ' αὐτὰ τὰ στολίδια πῆγε στήν ἀμαξά κι' ἡ νουνά της τὴν ὁρμήνευε νά μὴ καθῇ στὸ χορὸ παραπάνω ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, γιατί μιά στιγμή ἂν ἔμεινε περισσότερο θά γινότουσαν τὰ ἄλογα πάλι ποντίκι, οἱ δοῦλοι σαῦρες, ἡ ἀμαξά πεπόνι, καί τὰ ὡραία τῆς ρούχα κουρέλια. Κι' ἡ Σταχτοπούτα τῆς εἶπε:

—Ἐνοια σου, νουνά μου, κι' ἐγὼ πρὶν γτυπήσουν τὰ μεσάνυχτα θά εἶμαι φευγάτη.

Ὅτα, ἔκλειψε ἡ ἀμαξά, ἡ Σταχτοπούτα δέν μπορούσε νὰ βιασθῇ ἀπ' τὴ χαρὰ της. Ὅσα ἔστρεψε στὸ πιάδι, ἔτρεψαν εὐθὺς καί εἶπαν στὸ βασιλόπουλο πως ἦρθε μιά μεγάλη ἀρχόντισσα, τοῦ καπέλου δέν τὴν ἐνώριζε. Κατέβηκε λοιπὸν εὐθὺς τὸ βασιλόπουλο, καί μόνο του τὴν βοήθησε νὰ κατέβῃ ἀπὸ τὴν ἀμαξά, καί τὴν τῆρε καί τὴν ἔφερε ἐκεῖ πού χορεύανε.

Ἀμα μῆκαν στὴ σά-

Ἐπειτα ἡ Νουνά ἀγγίζει τὸ πεπόνι μέ τὸ ραβδί της.

—Αχ τί όμορφη πού είναι!

Ἐκάθησε ἔπειτα σὲ τραπεζί, πού
ἦταν πολὺ ὁμορπὸν στολισμένον, μὰ
τὸ βασιλόπουλον δὲν ἔβαλε μπουκία
σὲ τὸ στόμα του, γιατί δὲ σήκωνε τὰ
μάτια του ἀπὸ τὴν ὁμορφὴν ξένη. Αὐ-
τὴ κάθισε κοντὰ στὶς ἀδελφές της καὶ
τοὺς ἔλεγε τὰ ὁμορφότερα πράγματα
τοῦ κόσμου· καὶ κοντὰ σ' ἄλλα τοὺς
ἔδωσε κ' ἀπὸ τὰ μῆλα καὶ τὰ πορτο-
κάλια πού τὴν ἔδωσε τὸ βασιλόπουλον·
κ' αὐτὲς ἀπορούσαν πῶς τοὺς ἔδινε
τέτοια γυνωριμιά.

“Άμα έβρασε στο σπίτι, πήγε άμέσως στη νουιά της, και της είπε τό ύχαριστη, και πώς ήθελε να πάη άλλη μιιά φορά στο χορό, κι έτριβε τά μάτια της, σά νάχε ξυπτήσει εκείνη τή στιγμή. Καί εκεί πού διηγότανε στη νουιά της τό τί συνέβη στο χορό, κτύπησε ή πόρτα, κι έτρεξε άμέσως ν' άνοιξη. “Ήτανε οί άδελφάδες της πού γυρίζαν άπ' τό χορό.

Βέβαια, είπε η μιά από τις δύο, άς
ήσουν κι' εσύ στο χορό, και θά βλέ-
παμε αν θά βαριόσουν νάβλεπες πού
ήρθε μιά όμορφη βασιλοπούλα, και
μ'ας περιποιήθηκε πολύ.

—Αχ! Ἄς μάθαινα ποιά ἦτανε!
—Τόσο ἁπλοῦς λοιπὸν ἦτανε; εὐτυ-
χισμένες ποὺ ἦσατε σεῖς ποὺ τὴν εἴ-
δατε! Ἀχ! Βγενιῶ μου, δάνεισέ μου
γὶ' αὐτὸ τὸ κίτρινό σου τὸ καθημε-
ρινὸ φόρεμα.

Κι' ἡ Σταχτοπούτα τῷξερε πῶς θά
τῆς ἔλεγε αὐτό, καί γι' αὐτό χάρηκε
πολύ, γιατί θά βρισκότανε υπερδε-
μιῦν ἀν τῆς δάνειζε ἡ ἀδερφή της τό
φόρεμα.

Γοργώ το Βασίλειο το Πρωτό τιμή
της. καὶ ἐν τῇ ἐκείνῃ τῇ ἐκείνῃ
Καὶ αὐτὴ ἀπὸ τῆς βασιλείας τῆς ἀπὸ
τῆς ἐκείνῃ ἀπὸ τῆς ἐκείνῃ ἀπὸ τῆς ἐκείνῃ
καὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἐκείνῃ τῆς ἐκείνῃ

[illegible]

Και μα την αλήθεια σ' αυτό ξπάνω δέν έλεγαν ψέματα' γιατί ύστερ' από λίγες μέρες έβαλε το βασιλόπουλο και τὸ φώναζαν με σάλπιγγες και με τούμπανα, πὼς ἐκείνη πού θά τῆς ἐρχόταν τὸ παντουφάκι ἰαία ἰαία στὸ πόδι της θά τὴν ἔπαιρνε γυναικίκα. Πρῶτα πρῶτα ἐδοκίμασαν οἱ βασιλοπούλες, ἔπειτα ὅλες οἱ ἀρχόντισσες τοῦ παλατιοῦ, μὰ τοῦ κάκου. Ὑστερὰ τῶσεραν και στίς δυὸ ἀδερφοῦδες, κι αὐτὲς ἔβαλαν ὅλα τὰ δυνατὰ τους γιὰ νὰ χωρέση τὸ πόδι τους μέσα, μὲν τις ὅμως χωροῦσε τὸ μεγάλο δάχτυλο.

— Άς δοκιμάσω κι' ἐγὼ νὰ ἰδῶ μή-
πως μοῦρχειται.

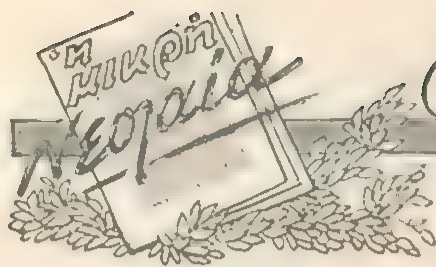
[illegible]

Ἡ θεραπεία τῆς Χρυσῆς

γορητες για την πρωτοφανη δυναμικη
 της δραστηριοτητας της εταιριας
 ομοια και η επισημη αναλυση της
 λειτουργιας της εταιριας, παρατηρηται το
 οτι η εταιρια της δραστηριοτητας της
 εταιριας, η εταιρια της δραστηριοτητας της
 εταιριας της δραστηριοτητας της εταιριας

[illegible]

Γ. ΜΠΑΜΠΟΥΡΗΣ
Παθολόγος

Ο ΚΗΨΟΣ

Το παραμυθάκι μας.

* Η ΣΥΝΑΧΩΜΕΝΗ ΑΛΕΠΟΥ *

ΔΑΦΝΗΔΡΟΜΟΣ

"Αχ! πώς ζήλεψα προχθές στην Μεγάλη γιορτή μας να μην είμαι πιό μεγάλος! "Ετσι θα μπορούσα κι' εγώ να γίνω δαφνηδρόμος! Στόν Τομέα μ'ας είχαν μιλήσει για τ'ό μεγάλο αυτό γεγονός και πρέπει να τ'ό π'ω. "Όταν τέλειωσε την όμιλία του ό Λοχίτης μας, έπαρουσιάσθηκα και έζήτησα να πάω κι' εγώ να φέρω τ'ό Δάφνη. "Ο Λοχίτης όμως μου είπε πώς είναι ευγενική ή φιλοδοξία μου, μ'α δεν μπορ'ω να τρέξω και ν'άχω τόση άντοχή σ'άν τους άλλους π'ου θ'α σταλούν. Και όμως θ'α τ'α κατάφερνα! Είμαι βέβαιος γι' αυτό. Τρείς φορές ως τώρα έχω νικήσει στο δρόμο στους αγώνες π'ου γίνονται στόν Τομέα μας. Και στίς μακρινές έκδρομές π'ου κάνουμε, φτάνω πάντα ακούρατος, περισσότερο από τους άλλους. Κι' αυτό, γιατί δ'έν αποφεύγω τ'η γυμναστική και κάνω ό,τι μ'ας λέν στο Σχολείο και στόν Τομέα, γι'α ν'άχω σ'ώμα γερό. Ξέρω να κολυμπ'ω. Στό ποδόσφαιρο ως κυνηγός είμαι π'ρωτος. Στό π'ήδημα και στό άλμα τ'ό ίδιο. Στ'ην όρειθασία ποτέ δ'έν έμεινα πίσω. Γιατί λοιπόν δ'έν θ'α μπορούσα ν'άμαι κι' ένας καλός δαφνηδρόμος;

Καθώς έστεκα στην μεγάλη εκείνη παράταξη, π'ου δ'έν θυμ'ομαι να είδα ποτέ λαμπρότερη, και περιμέναμε τους δαφνηδρόμους, ή καρδιά μου έχτυπούσε... Και άξαφνα, νά, ό π'ρωτος με τ'η Δάφνη στό χέρι! Θεέ μου! δ'έν ξέρω π'ώς, όταν τόν είδα θυμήθηκα τους αρχαίους "Ολυμπιονίκες π'ου γράφει ή ιστορία μας. Και μιά ιδέα καρφώθηκε στό μυαλό μου, π'ώς πρέπει να κάμω ό,τι μπορ'ω γι'α να γίνω τ'ου χρόνου κι' εγώ δαφνηδρόμος.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΛΣ

Μιά φορά κι' έναν καιρό ένα λιοντάρι έκάλεσε στο σπ'ηλαίο του ένα γαϊδούρι, ένα λύκο και μιάν άλεπού, γι'α να κουδεντιάσουν πάνω σε λογιόλογής πράματα τ'ης ζωής τ'ου δ'άσου. Πρίν αρχίσουν τ'ην κουδέντα, ό βασιλιάς τ'ων ζ'ων τους έδειξε τους θησαυρούς του γυρίζοντας τους από τ'η μιά στην άλλη στοά τ'ης μεγάλης σπ'ηλιάς του. Οι καλεσμένοι βλέπανε και θαυμάζανε. Μ'α κείνο π'ου τους έκαιμε π'ιο μεγάλη έντύπωση ήταν ένας σωρός από κόκκαλα π'ροδ'ατων κι' άλλων μικρών ζ'ων. "Ενας τ'εραστίας σωρός σε μιά γωνιά τ'ης σ'άλλας, εκεί π'ου θ'α καθόνταν να συζητήσουν.

Σ'άν έτελειωσε ή έπιδείξ, τ'ων θησαυρών άρχισαν να συζητούν και να λαλ'αίνουν αποφάσεις γι'α τ'ό ένα και τ' άλλο ζήτημα. Στό τέλος, ό βασιλιάς τ'ων ζ'ων, ρώτησε τ'ο γαϊδούρι.

— Λοιπόν, κύρ-Ψαρέ μου, π'ώς σο'φάινεται τ'ό παλάτι μου;... Νά μου π'ης όμως όλη τ'ην άλήθεια, γιατί άλλ'ως θ'α τιμωρηθής...

— Μεγαλειότατε, ποιός τολμ'α να π'η ψέματα στόν "Αρχοντά του, γι'α να τολμήσω κι' εγώ, ό π'ιο ταπεινός τ'ων δούλων σου;... Τ'ό παλάτι σου είναι σωστό άριστοτύρμημα... Κείνο μονάχα π'ου τ'ο χαλά τ'ην όμορφιά του είναι ή βαρεία μυρωδιά, π'ου βγάζουν τ'α κόκκαλα... να έκείνα κεί, είπε τ'ο γαϊδούρι κι' έδειξε τ'ό σωρό τ'ων κοκκάλων.

— "Αθλιε!... Συκοφάντη!... Θ'α πληρώσης άκριβ'α τ'α τολμηρά λόγια σου, είπε τ'ο λιοντάρι και κατεσπ'αρα-

ξε τόν καυμένο τόν κυρ-Ψαρό. "Υστερα γύρισε στο λύκο:

— Έίδες π'ώς τιμωρ'ω τους συκοφάντες... Τ'ό ν'ου σου λοιπόν να μου π'ης τ'ην καθάραν άλήθεια... Λέγε... σ' ακούω...

"Ο λύκος έκ'οιταξε τ'ο λιοντάρι φοβισμένα, σκέφτηκε τι να π'η κι' άρχισε να μιλή με τρεμουλιαστή φωνή:

— Μεγαλειότατε!... "Ο,τι υπάρχει μέσα δ'ω είναι όραίο... Μ'α όραιότερο άπ' όλα είναι ή γλυκειά μυρωδιά π'ου αίσθάνεται κανείς μόλις μ'η...

— "Όστε βρίσκεis όραία τ'η μυρωδιά, π'ου βγάζουν τ'α κόκκαλα!... "Αθλιε!... "Ελεεινά κόλακα!... "Απαίσια ψεύτη!... φώναξε θυμωμένος τ'ο λιοντάρι και σ'η στιγμή κατέσ'χισε τόν καυμένο τ'ό λύκο.

— Και τώρα ή σειρά σου, κυρ- "Αλεπού... Τ'ό ν'ου σου όμως!... Βλέπεις με πόση αυστηρότητα τιμωρ'ω τους συκοφάντες και τους κόλακες... Λέγε τ'η γνώμη σου... Σ' ακούω, έκαιμε τ'ο λιοντάρι καθίζοντας στα δυό πίσω πόδια του.

"Η κυρ- "Αλεπού χαμογέλασε πονηρά, έκλεισε τ'ο δεξί τ'ης μάτι κι' άπάντησε:

— "Ω βασιλέα τ'ων ζ'ων, αυστηρό και δίκαιο... "Ο,τι υπάρχει μέσα δ'ω είναι άληθινά όραίο... Όσο γι'α τ'η μυρωδιά, λυπούμαι π'ου δ'έν μπορ'ω να σο' π'ω τ'η γνώμη μου, γιατί είμαι συναχωμένη!...

Κι' έτσι με τ'ην έξυπνάδα τ'ης ή κυρ- "Αλεπού έγλύτωσε τ'η ζωή τ'ης κι' έζησε σ'ατ'η καλά κι' έμεις καλύτερα.

Νιόνιος Τοτός & Σία

(Συνέχεια)

Κείνην άκριβ'ως τ'ην ώρα π'ου τ'α δ'ιό τ'αίδια κοιμόντουσαν, άνοιξε ή πορτα άθόρυβα και μ'ήκε μέσα στο δωμάτιο ό γνωστός μας άγχιος "Αράπης κρατώντας στα χερια του ένα μεγάλο δισκο με δυό ποτήρια γάλα και πολλές άλλες λιχουδιές... Στ'η μέση τ'ου δίσκου βρισκόταν κι' έια διπλωμένο χαρτάκι.

"Αφ'ησε λοιπόν ό "Αράπης τόν δισκο πλάι στο άχυρόστρωμα τ'ων παιδιών και ξανάφυγε άπ' τ'ην ίδια πόρτα άθόρυβα, όπως ήρθε.

Μόλις ή πόρτα έκλεισε πίσω του άναψαν άμέσως τ'α φ'ωτα μέσα στο δωμάτιο κι' άρχισε να κουδουνίζει δυνατά ένα κουδούνι...

Π'ρωτος ξεπετάχτηκε καταφοδισμένος ό Νιόνιος με τ'ό ένα μάτι μι-

σόκλειστο από τ'η νύστα και άμέσως κατόπιν κι' ό Τοτός... π'ου βρέθηκε μ' ένα σάλτο όρθιος σ'άν να τόν είχαν βρ'είει με νερό...

— Τι είναι; είτε φοβισμένα...

— Ξέρω κι' εγώ; άπάντησε ό Νιόνιος.

"Επεσε όμως τ'ό μάτι τους στόν... όρεκτικό δισκο και τ'α χέρια τους... χάραξαν σε χαμόγελο...

— "Εν τάξει, είπε ό Νιόνιος.

— Βάστα να δούμε είπε ό Τοτός π'ου είχε δ'η τ'ο χαρτάκι τ'ου δίσκου η'αί τ' άρπαξε...

Με μεγάλη περιέργεια ξεδίπλωσαν τ'ο χαρτί και διάβασαν:

"Τ'ην τελευταία στιγμή είχατε τύχη... "Ο πολιτ'ομάνος π'ου σκοτώσατε δ'έν πέθανε κι' έτσι δ'έν θ'α σ'ας κρεμάσουμε... Σ'ας δίνουμε λοιπόν να φάτε και όταν π'ιο ύστερα θ'α γίν'η ή δίκη σας στο χέρι σας είναι να σωθ'ητε κι' άπ' τ'η φυλακή... Οι γονείς σας κλαίνε και δ'έρν'ονται γι'α τ'η κατατίτια σας, κι' έπειδή λυπόμαστε α'υτούς τους κατήνους, γι' αυτό άν μ'ας υπογράψετε χαρτί π'ώς δ'έν θ'α ξανακάνετε τέτοιες τρέλ-

των σκαδανέων

Ξενοκουτζί

Ἡ μητέρα:— Φύγε, Μαρία, ἀπὸ δῶ... Τώρα δένω τὸ γλυκό...
Ἡ Μαρία:— Δώστέ μου καὶ μένα μιά κλωστή νὰ σᾶς βοηθήσω...

Μιά φορά πού ἔσπασε ἕνας ὕδραυλικὸς σωλήνας κι' ἔτρεχε τὸ νερό, μαζεύτηκε κόσμος πολὺς. Ἕνας κύριος περνώντας ἐκεῖθε ρωτᾷ τὸν Κουφιοκεφαλῆ:

— Τί τρέχει παιδί μου;
Κι' ὁ Κουφιοκεφαλῆς:
— Νερό κύριε.

Μιά μέρα ὁ δάσκαλος ρώτησε τὸν Μίμη:

— Πότε γεννήθηκες, Μίμη;
Κι' ἐκεῖνος πού θυμόταν ὅτι δταν ἦταν μικρὸς εἶχε μακρὰ μαλλιά:
— Δὲν ξέρω... μὰ μοῦ φαίνεται τότε πού ἦμουν κορίτσι.

Ἡ κυρία: Μαριγοῦλα, φέρε μου μιά φέτα ψωμί...

Ἡ Μαριγοῦλα, ἡ μικρὴ ὀδηγέτρια, φέρνει τὸ ψωμί κρατώντάς το στὰ δαχτυλά της.

— Ὅταν σοῦ ζητοῦν κάτι, πρέπει νὰ

χαρτί διὰ νὰ εἰσθε ἐν τάξει δταν θὰ βγῆτε... Δέχεστε:

Τὰ δυὸ παιδιά εἶχαν νικηθῇ σ' αὐτὴν τὴν μάχη μὲ τοὺς... ἀστυνόμους καὶ ἦσαν ἑτοιμα γιὰ δλα...

Βέβαια δὲν τοὺς ἐρχόταν σὸ... φιλότιμο νὰ ὑπογράψουν μὴ τῆς... εἰρήνη, ἀλλὰ δσο ἐξέλεται τὰ... σὺνεργα τῶν βασιανιστηρίων

τριγύρω σὸ δωμάτιο καὶ θυμώντουσαν τὰ δσα βάσανα εἶχαν τραβήξει ἀπὸ χθὲς... ἔχαναν τὸ θάρρος τοὺς.

Ἡ ΑΝΟΙΞΙΣ

Γύρω δλα πρασινίζουν,
τὰ πουλάκια κελαῖδουν,
πασχαλιὲς μοσχομυρίζουν,
τὰ παιδάκια τραγουδοῦν.

★

Ἡρθ' ἡ Ἀνοιξίς, χαρῆτε
μὲ καρδιά καὶ μὲ ψυχὴ,
τρέξτε δλοι σας νὰ βρῆτε
τὴ χαρὰ στὴν ἐξοχή.

★

Καὶ μὲ γέλια, μὲ τραγουδία,
μὲ παιχνίδια καὶ χορὸ
καμαρῶστε τὰ λουλούδια
σὸ λειβάδι τ' ἀνθηρό.

Ντόρα—Λη

τὸ πηγαίνης μέσα σὸ πιάτο, τῆς λείει ἡ κυρία της.

Σὲ λίγο ὁ κύριος φώναξε:

— Μαριγοῦλα, τίς παντοῦφλες μου...

Ἡ Μαριγοῦλα κάνει ὅ,τι τῆς εἶπε ἡ κυρία της καὶ βάζει τίς παντοῦφλες μέσα σ' ἕνα πιάτο καὶ τίς πηγαίνει σὸν κύριό της.

(Ἐστᾷ ὑπὸ τῆς Σκαπανίσσης

Μ. Παπαδοπούλου)

λες, τότε θὰ σᾶς ἐλευθερώσουμε... Ἀλλοιῶς... φυλάκα, ξύλο καὶ... Ἀράνης!

Ὁ Νιόνιος κι' ὁ Τοτός κυττάχτηκαν.

— Τύχη εἶχαμε, Νιόνιο, ἔκανε ὁ Τοτός.

— Φτηνά τὴ γλυτώσαμε εἶπε κι' ὁ Νιόνιος.

Κι' ἀμέσως ρίχτηκαν κι' οἱ δυὸ σὸν δίσκο καὶ τὸν... καθάρισαν σὸ ἄψε σῆσε.

Ἐνῶ δμως ἀκόμη... ἔγλυφαν τὰ χεῖλιά τους ἀνοίξε πάλι ἡ πόρτα καὶ μῆκε μέσα ἕνας παπάς...

— Καλημέρα παιδιά μου, τοὺς εἶπε.

— Καλημέρα εἶπαν καὶ τὰ παιδιά.

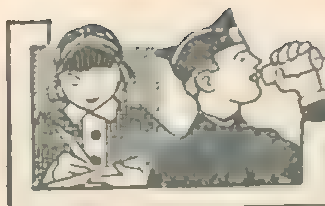
— Πῶς τὰ περάσατε παιδιά μου;

— Κακὰ καὶ ψυχρά, ἀπάντησαν τὰ παιδιά...

— Τέλος πάντων εἶπε ὁ παπάς, ὅ,τι γίνηκε γίνηκε, τώρα τί θὰ κάνετε; Σᾶς ἀρέσει ἐδῶ στὴ φυλακή;

Τὰ παιδιά κατέδασαν τὰ κεφάλια τοὺς.

— Ὁ ἀρχισυνένομος γιὰ νὰ σᾶς ἀφήσῃ πρέπει νὰ τοῦ ὑπογράψετε

Για να μαθαίνετε

Ο ΚΗΡΟΦΑΓΟΣ

ΔΙΚΤΥΩΤΩΝ.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Νά φύγετε.

«Ο θεός του Τοτού ήλθε στο σπίτι τους για να περάση εκεί το απόγευμα. Στόν κήπο συνάντησε τόν άνηψιό του.

— Γεια σου, Τοτό. «Όταν φύγω νά μου θυμήσης νά σου δώσω καραμέλες.

— Καλά. Τότε όμως νά φύγετε άμέσως, μήν κάθασθε στιγμή έδώ.

Τό φυτάρι.

«Η σκηνή στο δικαστήριο μιάς πόλεως της «Αμερικής. «Ένας μαύρος είχε παράπονα για μιά γεϊτόνισά του.

— Αυτή ή μέγαιρα, βεβαίως ένόρκως, θέλησε νά με σκοτώσθ. Μ' έκτύπησε σά λυσσασμένη με τό φυτάρι τών καρδούνων, στο κεφάλι.

«Ο δικαστής κάλεσε ένα έμπειρογνώμονα γιατρό, ό όποιος έξήτασε λεπτομερώς τό κρανίο του μαύρου.

Κανένα έξόνγκωμα, κανένα πρήξιμο δέν γαλούσε την άρμονική καμπύλη της κεφαλής του...

— «Αί κύριε, φώναζε ό μαύρος, τό φυτάρι έπρεπε νά έξετάσετε και όχι τό κεφάλι μου!

Γιά νά σωθούν.

«Ο Σπύρος είδε τρία παιδάκια πού κύτταζαν μιά εικόνα και έκλαιγαν από τη λύπη τους. «Η εικόνα παρίστανε άνθρωποφάγους πού έτρωγαν ένα παιδάκι. Και ό Σπύρος:

— Τι κουτά πού είστε, λέγει στα παιδάκια. «Όσο νά φάν αυτό δε φεύγετε έσείς:

«Ανάποδα.

«Η μικρή Λιλή κάνει άριθμητική:

— Τρία επί τέσσερα, δώδεκα... τέσσερα επί πέντε είκοσι... πέντε επί έξη τριάντα...

«Η Δασκάλισσα: Μπράβο Λιλή. Τώρα νά μου τά πολλαπλασιασής και άνάποδα. Και ή Λιλή, γυρίζοντας την πλάτη της έπαυλαμβάνει τόν πολλαπλασιασμό!

Θέλετε νά μάθετε ένα νόστιμο και εύκολο παιχνίδι; Ασφαλώς, ναι... Ίδού λοιπόν περί τίνος πρόκειται.

άρπάζετε τό κερί, τό σβήνετε και τό καταπίνετε με μεγάλη εύχαρίστησι!

Αυτό τό παλιό παιχνίδι, πού διασκεδάζει τόσο πολύ όσους δέν τό ξέρουν, είναι άπλούστατο. Τό κερί σας είναι ένα στρογγυλό κομμάτι ενός μεγάλου μήλου! «Όσο για τό φυτίλι, κατασκευάζεται από ένα μικρό κομματάκι άμυγδάλου ή καρυδιού. Και τά δυό έχουν άρκετό λάδι, για ν' ανάψουν.

«Αν έτοιμάσετε τό κερί σας από πρίν, νά τό βάλετε σ' ένα ποτήρι νερό για νά μη χάση τη φρεσκάδα του και μαυρίση.

Καλή έπιτυχία!

Κρυπτογραφικών.

1234567839= «Αρχ. συγγραφέας

234576 = Μπάνια
13739 = Νησι
67539 = Τροφή
16839 = Έχει ό χοίρος
86739 = Ο θάνατος
6269 = Νοστιμιζει
169 = Καθένας

N. Δ. ΛΑΜΝΑΤΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 24ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: «Οριζόντιος 1 «Αμαζόνιος, 2 Τρίς, 3 Μούσα, 4 «Απαν — άσμα, 5 Γόν, 6 «Αστο — Ιράκ, 7 ΣΟΣ, 8 «Ισα — άόν, 9 Αίμα — χαρά. Καθέτως 1 «Αρμα — άρια, 2 «Η — πός — σι, 3 «Αρμα — άμ, 4 «Οτιος, 5 «Οτι, 6 «Οτι, 7 «Οτι, 8 «Οτι, 9 «Οτι.

2 «Ασπίς, 3 «Οσία — σιγά, 4 «Υς — άσπια, 5 Τάγμα — έλη, 6 «Εαρ — καν, 7 Νόν — άμή, 8 Πουή — τή, 9 Ποσά — ιόν. Καθέτως 1 Πλούτων, 2 Λάσσα — όπό, 3 «Αει — γένος, 4 Τραύμα — ία, 5 «Οι(α) — Αράν, 6 Νησι — μήν, 7 Σι — άν, 8 «Ασπίς — τή, 9 «Ασπίς — τή.

Ούτε λίγο, ούτε πολύ, θά ράτε μπροστά στους καλεσμένους σας ένα δλόκληρο κερί. Έν πρώτοις προσφέρετε στους καπνιστάς φωτιά με ένα άναμμένο κερί, σ' ένα κηροπήγιο. «Αμα άνάψουν όλοι τά τσιγάρα τους, θά ρωτήσετε: «Είναι κανείς άλλος πού θέλει φωτιά;». Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

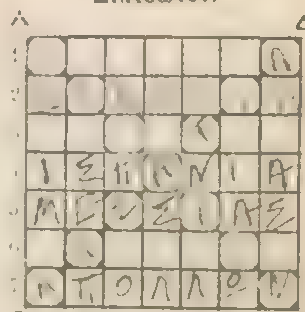
Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Και όταν πούν όλοι όχι,

Σέ κάθε ένα από τά τετραγωνίδια του σχεδίου θά τοποθετηθή ένα γράμμα. Αί ζητούμεναι λέξεις είναι έν-ένα, έκ τών όποιων αί έπτά όριζόντιως και αί δύο διαγωνίως.

Κάθε λέξη αποτελείται από έπτά γράμματα.

«Η σημασία τών λέξεων είναι ή έξής:

«Οριζόντιως:

1 «Νομός της «Ελλάδος, εις τά δυτικά διαμερίσματά της.

2 «Νήος της Μεσογείου, εις την όποιαν ήκμασαν κατά την αρχαιότητα, λοχυρόταται έλληνικαί άποικίαι.

3 «Αναγκηκόν τό όποιον μερικοί επιμένουν, παραδόξως, νά παίρνουν τόν χειμώνα.

4 Κράτος της Εύρώπης, τό όποιον δέν μετέσχεν εις τόν παγκόσμιον πόλεμον 1914 — 18, όδτε μετέχε εις τόν τωρινόν πόλεμον.

5 Τόν άνέμεναν και τόν άναμένουν οι «Ιουδαίοι, μη άναγνωρίζοντες τόν «Ιησοούν Χριστόν (όνομαστική).

«Περίφημος αρχαίος ποιητής έκ Λέσβου, σύγχρονος της Σαπφούς.

7 Θεός τών αρχαίων «Ελλήνων.

Διαγωνίως:

Α — Β, Μία από τις πλέον όνομαστάς θαλάσσιες του κόσμου.

Γ — Δ, «Επαρχία της Γαλλίας, ή όποία άνήκε μέχρι τού 1918 εις την Γερμανία.

Γ. Α. 2437 ΜΟΣ

Τρίγωνον.

1η σειρά: Νοστιμιζει τό φαγητό.
2α σειρά: «Ένα από τά κυριότερα προϊόντα της «Ελλάδος, 3η σειρά: «Εκεί ζούσε ό Πλούτων, 4η σειρά: Κάτι, 5η σειρά: Φωήεν.

Και καθέτως τά Ιδια.

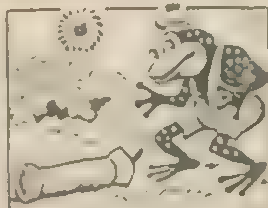
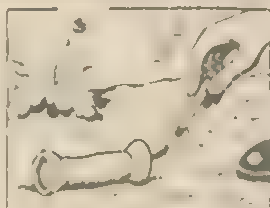
Π ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Πτερωτόν γράμμα.

Αί κάτωθι ζητούμεναι λέξεις έχουν ένα γράμμα κοινόν, 1ον εις την πρώτην λέξιν, 2ον εις την δευτέραν, 3ον εις την τρίτην κ.ο.κ.

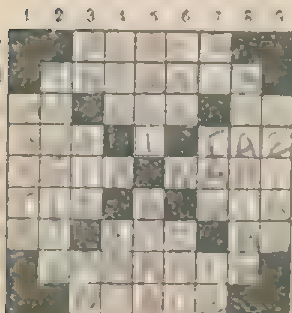
1) «Η τελευταία κατοικία μας, 2) Κινητήριος δόνασις, 3) «Ηφαίστειον, 4) Είναι ή «Ελλάς, ή «Αγγλία, ή «Ιαπωνία κλπ., 5) «Ανδρικών όνομα, 6) «Αρχαίος Ιστορικός

Α. ΔΡΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ

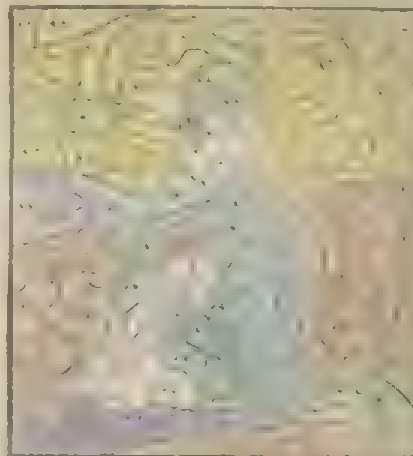
ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ: «Η μεγάλη περιέργεια...

ΔΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

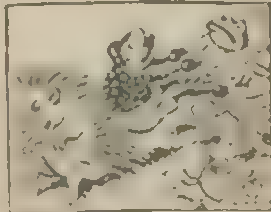
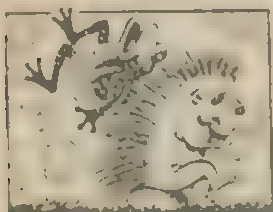

Γ. Ν. ΠΟΛΥΜΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

...

A. Γ. ΚΟΡΚΟΔΕΙΔΟΣ

— Ο μπουφές!

828

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

σιωμένες σὲ οὐδ' αὖ καὶ μένουμε πιστὲς στὰ παραγγέλματα τοῦ Ἀρχηγοῦ μας.

—Τὴν 11ην Μαρτίου ἀπέθανε καὶ ἐκηδεύθη ἐν μέσῳ βαθεύτου πένθους ἡ 35ῆς συνεργάτις Ε. Ο. Ν. συναγωνίστρια Νίτσα Μαζαράκη, σύζυγος τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ρεθύμνης Γεωργίου Μαζαράκη.

Ἡ Περιφέρ. Πολυτέλῃ Παπαθανασίου, σὺν πραγματικῇ ἀδελφῇ τῆς πρώτης ἀποθανούσης καὶ μετ' βαθείαν συναίσθησιν τοῦ καθηκόντος τῆς, περιποιεῖται αὐτὴν μέχρι τῶν τελευταίων τῆς στιγμῶν.

Δύο λόγοι, εἰς Ἀρρένων καὶ εἰς θηλέων ἀπέδωσαν τιμὰς εἰς τὴν νεκρὰν. Τὴν κηδεῖαν παρηκολούθησαν ὁ Νομάρχης κ. Ἀθαν. Παπαθανασίου, ἡ Περιφερειακὴ, ἀπαντῶντες οἱ ἀξιωματικοὶ Ἀρρένων καὶ θηλέων ὡς καὶ πλῆθος κόσμου.

Ἐπὶ τῆς οὐροῦ κατέβησαν στέφαναι ἡ τετράρχης Σταματίας ἐκ μέρους τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως θηλέων, ἀπογοιτῆσάς διὰ προσφωνήσεως τὴν νεκρὰν. Ἐπίσης ὁ Ὑποδιοικητὴς Σαριδάκης ἐξ ὀνόματος τῆς Περιφερειακῆς Ἀρρένων, ἡ τετράρχης Ρισατοῦ ἐξ ὀνόματος τῶν Θ 255 καὶ Θ 256 Φαλαγγῶν, ὁ Διοικητὴς τῆς Α 255 ἐκ μέρους τῆς Φωγαγγῶν. Τὸ εἰσέτρου μετέπειρον ναυτοαυλαγγίται, δύο δὲ λοχίται θηλέων καὶ δύο θαυμάρχαι ἐκράτουν τὰς ταινίας τοῦ φερότρου. Τὴν νεκρὰν προσεφώνησεν ὁ καθηγητὴς κ. Δραγώνης.

Ἡ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.—Εἰς τὴν αἴθουσαν Ἐλευθερίου ἐδόθη μετ' ὅλης ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας ὁ ἐτήσιος χορὸς τῆς Ἐθνικῆς Ὑποδιοικήσεως Νεολαίας Ἰωαννίνων. Ἡ αἴθουσα, διακοσμημένη μετ' εἰκόνας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ, καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐνεφάνισε φαντασμαγορικὸν θέαμα καὶ ἐκίνησε τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὸν θαυμασμόν τῶν ἀσφαικτικῶν πληροσύνων τὴν αἴθουσαν.

Ὁ χορὸς, τὸν ὅποιον ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας τὸν ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Ἡπειροῦ καὶ Γενικὸς Ἐπίσκοπος Νεολαίας κ. Φιλοσόφου, ὁ κ. Δήμαρχος, τὸ Προεδρικὸν σῶμα, οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοί, οἱ διευθυνταὶ καὶ προεστώμενοι ἀνηρῶν, οἱ διευθυνταὶ Τραπεζῶν, τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων καὶ θηλέων καὶ ἡ καλλιτέρα μερὴς τῆς κοινωνίας Ἰωαννίνων, παρῆσαν μέχρι τὸν πρωτὶνὸν ὥρῃν μετ' ἀδιδάκτων κέφι καὶ ἐνθουσιασμοῦ.

Κατόπιν τοῦτου ἡ Ε. Ο. Ν. θηλέων Ἰωαννίνων, ἐνθουσιασμένη ἀπ' τὴν ἀλόεσιν συμμετοχὴ τῆς ἐκλεκτῆς κοινωνίας τῶν Ἰωαννίνων στέλνει τίς πρὸ θεοῦ τῆς εὐχαριστίας πρὸς ὅλους τοὺς εἰς τὴν ἡμέραν οὐκ ἀπαιτήσαν καὶ ἀποστηρίξαν τοὺς σκοποὺς τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τὴ διαδεδομένην ἐν αὐτῇ ἀκριδὴς ἡ ἀποστήριξις μᾶς γιγαντῶναι τίς προσπάθειες γιὰ τὴν πλείονα ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

—Εἰς τὰς 10 Μαρτίου τμήμα τῆς Νεολαίας θηλέων μετὰ τῶν ἀξιωματῶν τῶν παρεῖρηθη εἰς τὴν τελευταίαν τῆς ὁρεομῆρας τῶν νεοσυλλέκτων καὶ παρήλασε μετ' αὐτῶν πρὸ τῶν ἐπισήμων, καταχειροκροτηθέν.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΜΥΤΙΑΗΝΗ.—Ἡ 186η Φάλαξ Μυτιλήνης μετῆθε τὴν προπαρελθούσαν Τετάρτην εἰς τὴν περιφέρειαν Ἰοαννίνων τοῦ Δήμου Μυτιλήνης καὶ ἐκθάρσιον τὸ ἐκεῖ εὐρισκόμενον δάσος ἀπὸ τίς καμπίας.

—Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἡ Ὑποδιοικητὴς Ἀρρένων Πλωμαρίου ἐξέδραμεν εἰς Ἄγιον Ἰσίδωρον καὶ ἐκάλισεν τὸν σταθόντα διὰ αὐτοῦ ὁδὸς τῆς Ε. Ο. Ν. ἀγρόν.

—Ἐπίσης ὁ 3ος λόχος Σκαπανέων τῆς Ὑποδιοικήσεως Πλωμαρίου ἐξέδραμεν εἰς τὴν περιφέρειαν Πλάτωνος.

ΜΥΤΙΑΗΝΗ.—Αἱ 186η καὶ 187η Φάλαγγες Μυτιλήνης, ἐφαρμόζουσαι τὸ πρόγραμμα ἐκπαιδεύσεως τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λι-

θου, καθόρισαν διαλέξεις καὶ ἀσκήσεις τῆς προπαρελθούσης Τετάρτης ὡς ἑξῆς:

Ὁρα 9—10. Ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως.

Ὁρα 10—11. Ὁμιλία ὑπὸ τοῦ γεωπόνου κ. Λελάκη μετ' ὀνόμα ἑνικά περὶ Γεωπονίας.

Ὁρα 11—11.45. Ὁμιλία ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου κ. Δελῆ μετ' ὀνόμα: Ἡ δημιουργία τῆς Ἐθνικῆς Ἀλληλεγγύης, παραδείγματα ἐκ τῆς ἱστορίας. Καὶ αἱ δύο ὁμιλίαι ἀπέσπασαν ζωηρότητα χειροκροτήματα καὶ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τῆς Ε. Ο. Ν.

Τὴν 3ην μ. μ. ἐγένετο ἡ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν βολὴν ὑπὸ τριῶν ὁπαξιωματικῶν τοῦ 22ου Συντάγματος, ὁρισθέντων ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος ὡς ἐξηγήθησαν ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν.

ΙΚΑΡΙΑ.—Οἱ Φαλαγγίται καὶ αἱ Φαλαγγίσσαι τοῦ Γυμνασίου ἐφύετον εἰς τὸν πρὸ τοῦ Διοικητοῦ χάρον καὶ τοὺς ὑπερκειμένους αὐτῶν λόφους περὶ τὰς χύλας εὐκαλύπτου, κυπαρίσσεως καὶ πεύκας. Πρὸ τῆς δευτερογενεῶς ὁ γυμνασιάρχης καὶ τοπικὸς ἐπίσκοπος τῆς Ε. Ο. Ν. Ἰκαρίας ὡμίλει περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν δασῶν καὶ τῆς δευτερογενεῶς. Τὴν 2αν Μαρτίου ὁργανώθη χοροσπορία εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ γυμνασιακοῦ μεγάρου ὑπὲρ τῆς Ε. Ο. Ν. Ἰκαρίας. Εἰς τὴν χοροσπορίαν παρήσαν ἡ ἐκλεκτοτέρα μερὴς τῆς πόλεως μας.

ΣΑΜΟΣ.—Τὸ προπαρελθὸν Σάββατον, ἐπέτειον τῆς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου καὶ στρατοῦ καταλήψεως τῆς Σάμου, ἐτελέσθη, πρωτοβουλία τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως, ἐπίσημος δοξολογία εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν Ἁγίου Νικολάου, ὅστις ἐπηλύθη ἀσφαικτικῶς ὑπὸ Φαλαγγιτῶν, Φαλαγγισσῶν καὶ πλῆθους κόσμου.

Εἰς τὴν δοξολογίαν παρήσαν ἐπίσης καὶ ὁ κ. Νομάρχης ὡς Γενικὸς Ἐπίσκοπος. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξέφωνε ὁ εἰσαγγελεὺς κ. Ραχόπουλος.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ (Κεφαλληνίας).—Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐπέθετο τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἀπασαν τὴν δύναμιν τῆς Φάλαγγος Ἀργοστολίου, ἥτις εἶχε συγκεντρωθῇ εἰς τὴν πλατείαν Ἐνσεως.

—Τὸ ἑσπέραιον τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐδόθη χοροσπορία εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δημοτικοῦ Καφετηρίου ὑπὲρ τῆς Ε. Ο. Ν. ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ κ. Νομάρχου.

Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐπισκέψθη καὶ ἐπέθετο τὸς Σχηματισμοὺς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πάλλης, ἀποκομίσας ἀρίστως ἀντιμῶσεις ἐκ τῆς συντελουμένης ἐργασίας.

ΣΠΕΤΣΑΙ.—Εἰς τὰς πολιτείας αἰθούσας τοῦ ἐνοβουλείου ἐφορεῖσάντων ἐδόθη χοροσπορία ὑπὸ τῶν Σχηματισμῶν Ε. Ο. Ν. Σπετσῶν. Ἡ χοροσπορία ἤρξατο βάσει καταρτισθέντος προγράμματος τῆς 10ης ἑσπερινῆς μετ' ὅτι τῶν τῆς Ε. Ο. Ν., τὸ πέραν τοῦ ὁποίου ἐκάλεσαν παρῆσαν χρονοκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ κ. Ἰωάν. Μεταξά καὶ τῆς Ε. Ο. Ν. Τὸν χορὸν ἡγοῦσαν ὁ Διοικητὴς τῆς Φά-

λαγγος Ἀρρένων κ. Δ. Μαρτίλης, ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀναγρ. Σχολῆς κ. Ζούσης, Διευθυντὴς Ἐκπαιδεύσεως Σχηματισμῶν Σπετσῶν, ὁ Εἰρηνοδίκης Σπετσῶν κ. Δροσόπουλος, ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς κ. Δημητράκου, ὁ τετράρχης κ. Ζερβούλης, ὁ δασονόμος Σπετσῶν κ. Παπαγεωργίου μετὰ τῶν λοιπῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἐπύκτων μελῶν τῆς κοινωνίας τῆς νήσου.

Εἰς τὴν χοροσπορίαν παρήσαν ὁ Δήμαρχος κ. Λαγάνης, τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, αἱ ἀρχαὶ τῆς νήσου, οἱ καθηγηταὶ τῆς Ἀναγρ. Σχολῆς, ὁ ἐφορτιστὴς κ. Τραπεζάκης μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ, ἡ κ. Μετάβαρη καὶ πλῆθος κόσμου ἐξ ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων τῆς νήσου. Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ χοροῦ ἤρξατο μετ' ὅτι τῶν τῆς 4ης Αὐγούστου, τὸ τρίτον δὲ μετ' ὅτι τῶν Βασιλέων θούριον καὶ ἐν μέσῳ ἀπαντῶσιν ἐκδηλώσαν πάντων.

Τὴν 1½ πρωτὶν ἐγένετο ἡ κλήρωσις τοῦ λαχείου μετ' ἐκέρῃ 15 διάφορα ὅρα ἀντικείμενα.

Ἡ ἐπικρατούσα τάξις ὑποδιοικητικῇ καθ' ὅλα ἐπροσέλαυν ἐμμενέσαστα σόγια πάντων ὑπὲρ τῆς Ε. Ο. Ν., ἡ ὁποία μᾶς ἐγάρει μιά βραδυὰ πραγματικὰ ἀξέλαστη εἰς ἐνθουσιασμόν καὶ εὐθυμίαν. Ἀπαντᾶ τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. μας ἐπεριπλήσαντες τοὺς πάντας μετ' ἀκραν προθυμίαν, λεπτότητα καὶ εὐγένειαν.

Ὁ χορὸς διήρκει μέχρι τῶν πρωτῶν ὥρῃν μετ' ὅτι τῶν εὐθυμίαν καὶ ἐλπίδα μετ' ὅτι τῶν τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τὸν Ἐθνικόν.

ΕΙΡΑΚΗ

ΚΟΜΟΤΙΝΗ.—Συγκινητικὴ εἶναι ἡ προθυμία μετὰ τῆς ὁποίας τὰ πλείονα ἔσπορα ἐκ τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας ὁρῶνται νὰ ἐνισχύουν τὸ ἐπίσκοπος Ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας ἔργον τῆς λειτουργίας τῶν συσπειρωμένων τῶν ἀνδρῶν Φαλαγγιτῶν.

Ὅπως ἡ κ. Ἀδελφὰ Γ. Κουτσούκα προσέφερε δραχ. 1000, τὸ σωματεῖον λαγονοπαρονογῶν Κομοτινῆς δραχ. 600, ὁ κ. Γεώργιος Οἰκονομίδης δραχ. 300 καὶ ὁ κ. Ζήσης Ἀποστολίδης δραχ. 100.

Πρὸς τοὺς εὐγενεῖς καὶ φιλαλληλοὺς διαρρητὰς ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς Θράκης κ. Καραντζῆς ἀπέλυσε θερμὰς, εὐχαριστηρικοὺς ἐπιστολάς.

Αἱ προσφορὰ καὶ ἄλλων συμπολιτῶν συνεχίζονται.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.—Κατὰ τὸ παρελθόν 15) ἡμέραν ἡ Περιφερειακὴ Διοικητὴς θηλέων ἐργάσθη ἐντατικῶς.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικητὴς μετῆθε εἰς Βόλον πρὸς παρακολούθησιν τῆς ἐκεῖ συντελουμένης ἐργασίας καὶ τῆς ἐνισχυτικῆς τῶν μελῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Τετάρτης.

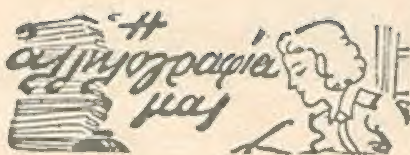
Ἐπισκεψάμενος τοὺς λόγους τῶν Σκαπανέων παρηκολούθησε τὰς ἀσκήσεις καὶ τὰ παιχνίδια τοὺς. Κάθε θύλα Σκαπανέων ἐφιλομήθηκε νὰ ἐπιδείξῃ εἰς καλύτερας ἀσκήσεις καὶ τὸ καλύτερον παιχνίδι τῆς μετ' ὅτι τῶν τῶν πειθαρχίας ἀξιοποιοῦσαν. Ἐπίσης ἀραιότατα ἤσαν τὰ τραγουδάκια διὰ τὸν Ἀρχηγόν καὶ τὴν Ε. Ο. Ν., ποὺ συνέθεσαν μόνες τοὺς οἱ Σκαπανέες γεμάτες ἐνθουσιασμόν καὶ ἀγάπην γιὰ τὴν ὁργάνωσιν καὶ τὸν δημιουργὸν τῆς. Ἡ Περιφερειακὴ Διοικητὴς ἐμετὰ ἀπολύτως ἱκανοποιημένη ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῶν μονάδων, τῶν τῶν Φαλαγγιτισσῶν δὲ καὶ τῶν Σκαπανέων τῆς Ὑποδιοικήσεως Βόλου.

Ἐχουν συγκροτηθῇ δύο ομάδες χοροδίας, αἱ ὁποῖαι προοδεύουν ἐξαιρετικῶς. Ἰκανὸς ἀριθμὸς μελῶν παρηκολούθησε τὴν διάλεξιν καθηγητοῦ Φιλολογίας μετ' ὀνόμα: Ἡ θέσις τοῦ παιδιοῦ στὴν Κοινωνία ἀλλοτε καὶ τώρα.

70 Φαλαγγίτισσες τῆς Ὑποδιοικήσεως Θεσσαλίας ἐξέδραμον εἰς Βόλον.

Ὁ Σχηματισμὸς Ε. Ο. Ν. Πακασιάνων

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Π. ΛΥΚΟΥΔΗΝ. Έπανελλημένους ζητήσαμε να μη γράφετε πνευματικές ασκήσεις και συνεργασία στο ίδιο χαρτί. — ΝΙΚ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΝ. Υπέλλω στην Έπιτροπή. — ΓΙΑΝΝΗΝ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΝ. Για να γίνει δημοκρατική με το πλάνο πρέπει να διαδοθεί ΕΟΝ (έον) και, καθώς καταλαβαίνεις, δεν είναι σωστό. — ΝΙΚ. ΣΟΥΡΙΑΚΗΝ. Είναι γραμμένο και στις δύο όψεις του χαρτιού. — ΜΑΘΙΟΥΛΑ ΧΑΣΙΩΤΟΥ. Το έλαβα. — Ν. ΜΟΣΧΟΝ. Όπως βλέπεις δεν υπάρχει χάρος. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ. Το ποίημα «Ο θάνατος του Φαλαγγίτη» πρέπει να το έπρεπε να στείλεις ακόμη. Το δεύτερο «Στη χήρα του μοναχικού» έχει πολλά μετρικά λάθη. «Επειτα δέ λέμε είναι το δελτί του μάτι», αλλά «... το δελτί του χέρι». Θα μάς πηξίω, ότι έβαλες «μάτι» για να κάμεις δημοκρατική με το «κρεβάτι». Το είπαμε και άλλη φορά ότι ποιητική άδεια έχει κι' αυτή τα όρια της όπως κάθε πράμα. Νά δ στίχος:

«Αι πόσοι, πόσοι γέροντες αγίασαν
ποδοιπάτη χρόνια λαπλωμένοι στο κρεβάτι
κάθ' έναν της χήρας του μοναχικού
το μοχλοαθρομένο δελτί μάτι.

«Εκείνο το «ποδοιπάτη» δέ σου κτυπά άσχημα στ' αυτί. — ΜΑΡΚΟΝ ΚΑΡΑΤΖΗΚΑΝ. Είναι γραμμένο και στις δύο όψεις του χαρτιού. — ΚΩΣΤΑΝ ΚΑΠΟΠΟΥΛΟΝ. Από το γράμμα σου «... αγωνιστές κι' έμεις κάτω 'δω στη μακρινή έπαρχία μας, βάζουμε το λιθαράκι μας στο μεγάλο έργο του σεβαστού 'Αρχηγού μας». Τα ποιήματα κάπως πρόχειρα γραμμένα:

Τραγουδιστής με τη γλυκειά μου τη φλογέρα,
πολεμιστής με την τροπή μου περιφεραιά,

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ (Συνέχεια από τη σελίδα 810)

Άσκληπιοί και Ίδρυαν θεραπευτήρια,
έδμιουργείτο εις διαφόρους τόπους
ή ιδέα ότι δ' Άσκληπιός είχε γεννηθή
εις τόν τόνον των.

Κάθε δέ γιατρός έλεγεν ότι είναι
παιδί του Άσκληπιού. Ή λέξις όμως
ήνιότι τον μαθητήν ή ψυχογυιό ή το
τιράκι όπως λέγομε σήμερα. Διετηρείτο
δ' εις την περιφέρειαν των Τρικκάλων
Ιαχυρότερα ή Ιατρική παράδοσις
όπως διατηρείται μέχρι σήμερα.
Μάλιστα πολλές θεραπείας τάς θεωρούν
οι κάτοικοι της Λεπεντίσας ότι
τάς είχαν ανακαλύψει δ' Άσκληπιός
και ότι δεν είναι διόλου νέαι, αλλά
έθεωρήθησαν νέαι.

Εις τόν παζάρι των Τρικκάλων τόν
έβδομαδιαίον έρχεται ή θεία Γκουσγκούνω
και πωλεί βότανα. Την ξεύρου
ν δλα τή Τρίκκαλα.

— Από ποδ την έμβασις την τέχνη;

— Από την βάθω μου.

— Καί αυτή από ποδ την έμβασις;

— Πήγαινε μαζί με τόν Σκληπιό τόν
γιατρό στόν Κόζακα και μάζεψε βότανα.
Ο Σκληπιός δ' γιατρός την έμβασις
την τέχνη.

Ή θεία Γκουσγκούνω νομίζει ότι
ή μάμμη της ήτο μαθήτρια και βοηθός
τοδ Άσκληπιού. Άλλά και πολλοί
στών Λεπεντίσας τόν ίδιο νομίζουν.
Λέγουν: «οι παππούδες μας τά έμαθαν
άπό τόν Σκληπιό». Και επειδή
δεν ξεύρου ποιοί παππούδες, νομίζουν
ότι είναι οι τελευταίοι. Και έτσι ή
άσκληπιακή παράδοσις και ή τέχνη
συνεχίζονται χιλιάδες χρόνια σ' αυτό τόν
μικρό χωριό.

Κ. Φαλτάις

λινίζονται στ' Άπρίλη τόν γλυκόπνοο άέρα
και με τραβάει σ' άντιρόπαρτη χώρα ή ιδέα.
Ριμαίρει τόν φλογέρα με τόν περικεφαλαίο
αλλά! Προσέξτε ή χαρμωδιά τόν γλυκόπνοο
(ο.ο. ά.ά.α). Τα χαρακτηριστικά έπιθετα,
πού χρησιμοποιεί, άνεπιτυχ ή τρανή περικεφαλαίο,
άντιρόπαρτη χώρα. — Κ. ΚΑΛΗΝΗ. Το
έδιασάμε. Ύφος μάλλον ποιητικό λόγου
ή άρθρου. Έπο δόξα άρσαστη, από
θεούς και άπό ήρωας αποτελείται ή Έλληνική
ιστορία. Κάθε γωνία της Έλληνικής γής, κάθε
πέτρα αυτής και κάθε βουνό έγκλείει μέσα
του και μια διόκληρον ζωήν, πού έζησε πρό
ημών και ή οποία έλάμπρυνε και έδόξασε τά
μέρη αυτά της Έλληνικής πατρίδος. Πάντως
είσαι άξιος θερμών συγχαρητήριων για τίς άρ-
αίες πράγματι ιδέες πού άναπτύσσεις στό άρ-
θρο σου αυτό. — ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ. Σας
ευχαιριστούμε και σας συγχαίρουμε για τόν
περιεχόμενο της έπιστολής σας. — ΒΑΣ. ΕΥ-
ΣΤΑΘΙΟΥ. Το ποίημα άξιοι είναι αυτός, προ-
χειρογράμμενο.

Βαδίζουν οι νέοι με βήμα γοργό.

Βαδίζουν οι νέοι δλο έμπρο.

Χαρωτά τά πρόσωπα τών βλέπουν μπροστά

βαδίζουν με γαρά κομμά.

ΝΙΚΗΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΥΚΑ. Γιατί τά έγρα-
ψες και στις δύο όψεις του χαρτιού; Ξανα-
γράψε τά τακτικά και στείλ τά πάλι. Οι
πνευματικές ασκήσεις είναι ενδιαφέρουσες. —
ΗΡΑΚΛΗΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Το ποίημα σου
έχει πολλά μετρικά σφάλματα. Οι στίχοι:

Κι' αν κανένας μάς πειράξει με σκοπό κακό
τ' όρμίζοντας δά γίνη φονικό!

άντιπαιδαγωγικοί και τελείως άκατάλληλοι για
νά τούς τραγουδούν οι μικροί Σκαπανείς, στούς
όποιους έχεις διδάξει τόν τραγούδι σου, καθώς
μάς γράφεις. Φαντάζεσαι τά χαριτωμένα Σκα-
πανάκια, στή γραμμή κατά τετράδες, με τόν γε-
λαστό προσωπάκι των, την εύθυνη κορμοστα-
σία των, με τήν άραία στολή της Ε.Ο.Ν. ν' άπειλούν
τραγουδώντας πώς αν κανένας τά πειρά-
ζει με σκοπό κακό δά κάνουν φονικό! Τι
άντίδοσις! Το θέαμα (ή παρέλασις) χάρμα
όφθαλμών και τόν άκρόαση (τό τραγούδι σου)
άποκρουστικό δσο δεν παίρνει άλλο. Έπειτα,
ούτε δ' πρώτος κι' ούτε δ' δεύτερος στίχος άν-
ταποκρίνονται στήν άλήθεια. Κανένας δεν έπι-
ράζει κι' ούτε δά πειράζει ποτέ Φαλαγγίτη ή
Σκαπανέα. Όφείλεις δέ να ξέρεις, σά Φαλαγγί-
της πού είσαι, πόσην άγάπη ή έκτίμησι τρέ-
φει διόκληρος δ' Έλληνικός πρός τούς Φαλαγ-
γίτας και τούς Σκαπανείς. Μά κι' αν άκόμη δ-
ποθέσουμε ότι τολμά κάποιος να κατασπέρη ή-
ναντίον Φαλαγγίτου ή Σκαπανέως, χόρος μας
είναι να τόν κάμωμε δά μετανόηση, χρησιμο-
ποιώντας ως όπλα τόν σωστό λόγο, την εύγέ-
νεια, την πίστι μας στίς Άρχές τού Κράτους
της 4ης Αδούστου και στόν Άρχηγό και τ'
άμέτρητα έπιχειρήματα πού έχομε. Κι' έτσι δά
κάμωμε τόν κάποιον αυτόν δικό μας, φίλο μας,
ευναγιστή μας. Θά μάς πηξί ως: «Εί! τό
τραγούδι τό λέει... δέν είπαμε πώς δά τό
κάμωμε κιόλα...». Στή περίπτωση αυτή σου
οπενθυμίζω ότι ετά παιδιά της 4ης Αδούστου
πρέπει να κάνουν δτι άποχύνονται και
δέν πρέπει να όπάζονται δτι δέν πρόκει-
ται να κάμουν. — ΧΡΗΣΤΟΝ ΚΟΥΛΟΥ-
ΡΗΝ. Το θέμα δέν είναι πρωτότυπο. — Ι.
ΒΑΡΥΜΠΟΠΙΩΤΗΝ. Το «Η ζητιάνη» καλο-
γραμμένο, άλλ' άκατάλληλο για τή «Εκδοσί». Το
«Η δόξα της Έλλάδος» χωρίς νόημα:

Και κεί πάνω τους σά νάναι από
διαμάντια άστράφτον οι ρυθμοί
τού Παρθενώνος, τόν θαύμα της Έστάσεως
άγνάντια, σάν όραμα πού τόπιασε δ' χρόνος.

Τό «Η βρύση τού χωριού» έχει μερικούς κα-
λούς στίχους:

Όλες οι κόρες τού χωριού τό δελτί πών στή
(βρύση)
και περιμένει κάθε μία τή στάμνα να γεμίση.

Άλλά στό σύνολο τού όποτε. Δούλεψέ τόν ά-
κόμη και στείλ τά πάλι. Σημείωσε τά στοι-
χεία Σ380. — Ε. ΜΟΣΧΟΝ. Διάσας δυνατό
και ρυθμικά τούς στίχους αυτούς και θ' άντι-
ληφθεί ότι είναι λαϊκάφαιμοι:

Γιά δλ' αυτά τόν χύμα σας.

Πού είσαστε θαμμένοι

στεφανωμένοι κι' αιώνα

άπάντη δά μένη.

Και τό «4η Αδούστου» έλλιπες. — ΙΩΑΝ.
ΝΗΝ ΧΡΙΣΤΟΦΥΛΑΚΗΝ. Πολύ εύγενικό τό
γράμμα σου. Σέ συγχαίρουμε. Κ' έμεις έπιθυ-
μούμε να σ' ευχαριστήσουμε, αλλά τό ποίημα
δέν μάς βοηθεί. — ΕΥΘ. ΑΛΜΠΡΟΠΟΥΛΟΝ. Προσέξτε
με πόσην άπλοότητα και σαφήνεια γρά-
φονται οι μύθοι στή σχετική σελίδα. «Τό πα-
ραμύθια» διαβάζεται και σέ παθάρια 5 χρο-
νών. Σκέφου πόσο δά λυπηθούν τά καμμένα ν'
άκούουν τή μπέρα τους να τούς διαβάξω τό

παρამύθια και να μη καταλαβαίνουν τί λέει.
Για να είσαι βέβαιος ότι αυτά πού γράφεις
για παιδιά είναι γραμμένα σέ άπλή γλώσσα,
διάβασέ τα σέ μια ομάδα παιδιών ηλικίας 6-
12 χρονών, προσέξτε τίς παρατηρήσεις πού δά
σου κάμουν και τίς έξηγήσεις πού δά σου έξη-
τήσουν και διάβρωσε αναλόγως τό κείμενό
σου. Θά μάς πηξ: «Ναι, αλλά τότε πώς δά
πλουτίσουν τά παιδιά τό λεξιλόγιό τους». Νο-
μίζω πως είναι προτιμότερο να μάθουν τά
παιδιά να έκφράζονται σωστά χρησιμοποιώ-
ντας δσο τό δυνατό λιγότερες και διαλεγμέ-
νες λέξεις, παρά να σου μιλούν έλληνικά και
να δυσκολεύονται να καταλάβης τί θέλουν να
σου έκφράσουν. Στήν Άγγλική γλώσσα υπάρ-
χουν 250.000 κόριες λέξεις κι' όμως ένας μορ-
φώμενος Άγγλος χρησιμοποιεί μόνο 2.500.
Όσο για τά παιδιά, αυτά μαθαίνουν να μιλούν
σωστά και άραία μόνον με 850 λέξεις! Μά
βάσι τίς άρριμένες αυτές 850 λέξεις έχουν
γραφή παιδικά βιβλία σέ άριστογρηνατικό ύ-
φος κι' έχουν παραφρασθή έργα μεγάλων συγ-
γραφέων, όπως λ.χ. τού Σαίξπηρ, τού Σάου-
κλ άλλων, πού μπορούν να τά διαβάσουν ά-
κόμη και οι έφηβοι, πού έχουν έλαγίστες γνώ-
σεις της Άγγλικής γλώσσας, να τά καταλά-
βουν εύκολα και να χαρούν τό περιεχόμενό τους.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Γ. Α. ΚΕΦΑΛΑΝ. Πολύ σωστή ή πρότασις
σου. Έκθαψω δτι έπρεπε. Όχι όμως και τό
ποίημα:

Γι' αυτό κι' έμεις άπόρρητοι
θά πολεμούμε με καρδιά,
να είναι ή Έλλάς άφάσγητη
με τά νέα της παιδιά.

ΜΙΧ. ΠΑΝΤΕΛΗΝ. Έλάσαμε τό τραγουδάκι
«Βάτραχος και φάρι». Τό δημοσιεύουμε σ' αυτή
τή στήλη:

Βατραχίνα στραβοπόδα,
πού πηδάς στήν άμμουδιά,
οι καιροί άλλάξαν τώρα
πέρασι δέν έχεις πιά.
Μεις δέ θέλουμε ποδάρια
να πηδάμε στή στεριά
μόν' να σπάρουμε κι' ούρίτσες
κλυμμάμε στά νερά.

Δέ νομίζεις, Μιχαλάκη, ότι τού λείπει τό νό-
ημα; Διάβασέ τόν προσεκτικά.

ΑΠΟΣΤ. ΠΙΛΑΦΙΔΗΝ. Έλάσαμε τό ποιη-
ματάκι σου με τόν τίτλο «Για νέα ζωή». Τό
δημοσιεύουμε, άλλ' όχι κατά στίχους, για να
έξοικονομήσουμε χώρο: «Τραγουδία, τρουμπέτες
και βήμα ταχύ! Περνούν τά παιδιά σας, άλάτι
προσέχ' — Περνούν για να πάνε σέ τόπο ά-
νοιχτό, σέ φάλαγγες λόχους, στό νέο στρατό. —
Έκεί πού δ' Ένας γοργά τά καλεί, για νέα
Έλλάδα, για νέα ζωή! — ΜΑΡΙΑΝ ΓΚΙΩ-
ΝΗ. Τα έπινυα και κουτάς πρέπει να γρά-
φονται πού δό δυνατό λακωνικώτερα,
δηλαδή με λίγες λέξεις. Άλλοιότιχα χάνουν
πολύ από την έντύπωσίν των. Περιμένω άλλο.
Τό παρამύθια καλογραμμένο για την ηλικία
σου, αλλά τό έπιμύθιο τού (=όποιος
άναβαίνει με έλικες ένάντια γρήγορα δά πλώ)
μοιάζει με τό έπιμύθιο της «Αράχνης και
τού άπτερος». Στείλ μας, αν έξερεις, κανένα
άλλο. — ΝΙΚΟΛ. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΝ. Για τίς
έκθεσις σου δά σου άπαντήσαμε άργότερα.
Θά τίς διαβάσουμε μαζί με τίς άλλες, πού
έχομε λάβει. — ΧΡΙΣΤ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. Νά
τό αίνωγα, πού μάς έστειλές: «έικοστικό
οκαπριόπουλα σ' ένα κομμά κλεισμένο» (τά
δόντια, χωρίς τούς 4 φρονιμίτες, ή Νίκο). Τό
Πεζό «Ο Χειμώνας» άρκετα καλό,ώς έκθεσις.
Κάπου γράφεις: «... δά πέρασ' ο χειμώνας
και θά ρθ ή άραία άνοιξις και ή φύσις δά
μεταβλήσ' σ' ένα φωτεινό και άραιό παλά-
τι. Τά λευκά προβάτια στίς πεδιάδες κλπ.
κλπ.». Ή παρομοίωση πού κάνεις άνεπιτυχής.
Λέγοντας παλάτι έννοώμε ένα μεγάλο σπίτι
κτισμένο από μάρμαρα ή και από μπτερόν, με
αγάλματα και κολώνες, με βεράντες και μεγα-
λοπρεπή σκάλες, με τέλειες ηλεκτρικές εγκα-
ταστάσεις και με δλα τά κομφορ. Πώς
λοιπόν είναι δυνατό να κάμη ή άνοιξις τή
φύσι να μοιάση με παλάτι; Τι λές κι' έσύ; —
ΚΙΤΣΑΝ Θ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ. Μπαράδ
σου, Κίτσα. Αυτό πού έγραψες τό λέμε ρυθ-
μική πρόζα. Παρακάλες τόν πατέρα σου
να σου έξηγήσ' τί δά πη αυτό. Δύσκολο είδος
κι' όμως τό κατάφερες μια χαρά, παρά τό
ένια χρόνάρια σου. Τό περνούμε στή στήλη
αυτή: «Έμπρός, παιδιά, για τά φλά βουνά!
Έμπρός με πρόσαρη, καλή καρδιά! Στίς
λαγκοδιές, στίς ροματίες κρού νερό δά πιόθες
και τής βρουσσας τόν γλυκό τραγούδι δά χα-
ρούμε. Κοιτάξτε τόν ήλιο, βασίλειέ! Τά που-
λάκια κοιμούνται καθισμένα στά κλαδιά. Κι'
είναι ήσυχά, είναι γαλήνη και μόνο ή κου-
κουβάνια άκούγεται πέρα μακριά. Έμπρός,
παιδιά, για τόν βουνό φλά». — Π. ΝΙΚΟΛΟ-
ΠΟΥΛΟΝ. Έδιαβάσαμε τό ποίημά σου «Έμπρός

(Συνέχεια της αλληλογραφίας)

λεμος βορράς. Δέ μας άρεσε. Καί έξερεις γιά ποιά λόγο άπετύχεις; Έπειδή διάλεξες νά κάμης ποίημα ένα θέμα τελείως άσπατάλληλο και γιά τήν ηλικία σου και γιά τήν ποίησι.— ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΙΟΥΛΑΧΤΖΗΝ. Τό έδιαβάσαμε. Σε συγχάριμε γιά τόν σεβασμό και τήν αγάπη σου πρós τόν Άρχηγό. Όραιοι ό στίχοι: «Έξού που μάς άγάπησας σά νύμισμα παιδιά σου».— ΛΟΥΚΙΑΝ ΚΟΛΛΥΡΗ. Ή έλθεσίς σου «Τό Άράκιον» έλθρη. Πολύ καλή.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΚΑΒΑΔΑΝ. Άπό τό πρηνιστάκι, που έγραψες μαζί με τόν άδελφό σου Πέτρο, δημοσιεύομε έδώ τό τελευταίο τετράστιχο:

Και Κυβερνήτης κι' άδής ός της
σάν άσπιδόρος έού πατέρας,
μέ πίστι και ν' άγάπη όός της
τής άρετής τό άδραστο νύρας.

ΑΘΑΝ. ΣΤΑΥΡΟΥΔΗΝ. Βιάστηκες, θανατάκη, νά γράψης ποίημα και έκαμες στίχους σάν κι' αούτός:

σάν άρχαίος Σπαρτιάτης,
σάν ένας καλός μαχιότης(!)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Μ. Δ. ΑΡΚΟΥΔΗΝ. Σ. ΤΣΑΓΚΡΩΝΗΝ. Ε. ΚΑΡΑΒΑΝ. Άπορίσονται.— Μ. και Σ. ΚΟΥΑΝ. Έγκρίνονται.— Σ. Π. ΤΣΕΚΟΥΡΑΝ. Γιατί σέ τόσα χαρτιά και χαρτάκια; Άπορίσονται.— Σ. Ν. ΚΟΥΡΚΟΥΔΗΝ. Καί σεις τά ίδια;— Ε. Σ. ΞΕΝΑΚΗΝ. Άκαταήγιστον τό περίεργον.— Σ. ΚΑΤΣΑΡΟΝ. Γ. Ι. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΑΝ. Ε. Σ. ΜΟΥΑΝ. (Δύσκολες λέξεις).— Β. ΚΟΒΛΑΚΑΝ. ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΝ. Μ. Α. ΒΡΕΤΑ. (Άλλότριο).— Η. Γ. ΠΛΑΤΑΝΙΤΗΝ. (Κακοσχεδιασμένα και χωρίς στυκ). Άπορίσονται.— Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Έγκρίνονται μερικά.— Μ. Ι. ΑΛΕΠΗ. Σωστής οι λύσεις.— Μπράβο. Διαδίδάμε άπ' έδώ τά συγχαρητήρια σας στον Κ. Φουσανή.— Δ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. Πάτρας. Συγχαρητήρια γιά τήν έπιτυχία σας στις λύσεις.— Κ. Β. ΑΝΤΩΝΑΚΗΝ. Έγκρίνονται.— Γ. Β. ΚΟΥΡΕΤΑΝ. ΣΕΦΑΛΙΔΗΝ (:). Ν. και Γ. ΓΚΡΙΝΙΑΤΣΟΝ. Ε. ΜΑΤΣΙΚΑ. ΜΙΡ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ. Αούτ ή φορά δέν στείλατε τήν σημασία τών λύσεων... Όσοδήποτε δέν είναι δυνατόν νά δημοσιευθί, άν και καλό, γιατί έχει δύσκολες λέξεις (ΗΣΤΑΡ, Ξέρ).— Γ. ΔΑΜΟΡΑΚΗΝ. Άνεπιτυχ ή και κυρίως γραμμένα κακά, χωρίς τάξι.— Κ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΝ. ΧΡ. Α. ΣΠΑΝΟΝ. (Πολύ κοινά).— Μ. Α. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ. Κ. Π. ΚΑΡΥΔΑΚΗΝ. Β. Α. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ. Π. Κ. ΚΟΛΟΚΟΥΡΗ. Κ. Σ. ΠΟΛΑΤΟΥ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ Φ. ΤΣΙΚΑΝΗ. (Νά αλληλογραφής, άλλα νά μή απαιτείς...). Άπορίσονται.— ΒΙΚΤΩΡ. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ. Άξιότιμος ή προσπάθειά σου, έγκρίνονται. Τά αίνήματα όμως πρέπει νά είναι όλα λαϊκά.— Γ. ΤΡ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Έγκρίνεται.— Ε. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Μέτρια και τό κυριότερο γραμμένα άσπικα. Κάθε μιά κόλλα χαρτί της ανθρώπινης.— Α. ΜΟΥΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΝ. Είπαμε νά γράψετε άπό τή μιά όει τοό χαρτιού.— Μ. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΝ. Θα δημοσιευθί κάτι.— Ι. ΘΕΟΦΙΛΗΝ. Άπορίσονται.— Α. Ν. ΑΛΙΜΠΡΑΝΤΗΝ. Παρά λίγο νά έπιτύχετε.— Ι. Δ. ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΝ. Έγκρίνεται.— Κ. Γ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΝ. Πιθανόν νά δημοσιευθί τό σταυρόλεξον.— Γ. ΓΚΟΛΑΝ. Οι λύσεις σωστής.— Ι. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Άνεπιτυχ.— Χ. ΒΟΥΓΑΡΕΛΛΗΝ. Άπορίσονται.— Μ. ΠΑΝΤΕΛΗΝ. Μέτρια.— Β. Ε. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΝ. Θα δημοσιευθούν μερικά.— ΚΟΥΡΟΥΔΗΝ(:). Δέν παρουσιάζει ενδιαφέρον.— Σ. Ζ. ΑΝΤΖΑΚΑ. Κάνετε ένα βασικό σφάλμα. Νά έχτε

πολλά μαύρα τετράγωνα και μάλιστα συγκεντρωμένα.— Ι. Ν. Τ. Πρίδζαν. Έγκρίνεται.— Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΥ. Άπορίσονται. (Δύσκολες λέξεις: Άνάνι, Σαίν, και κακός διασκορπισμός τών μαύρων). Τά τρίγωνα καλά.— ΑΡ. ΚΟΡΚΟΔΕΙΛΟΝ. Ό στοιχειώγριφος έ δημοσιευθί, τό κρυπτογραφικό κακόν (Θρασύβουλε!).— Ι. Α. ΞΕΚΟΥΚΗΝ. Γιατί γράφετε άπό τίς δύο όψεις τοό χαρτιού;— Γ. ΜΑΝΔΙΚΟΝ. Είναι τεράστιον τό σταυρόλεξο σας και έχει ελάχιστες λέξεις. Άπορίσεται.— Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΝ. Γνωστό τό πρόβλημα.— Π. Δ. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΝ. Έγκρίνεται τό θαυμάσιον κρυπτογραφικό σας.— Μ. Ν. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ. Έγκρίνεται.— Ε. Σ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ. Καί πόλιν συγχαρητήρια γιά τίς σωστής λύσεις. Οι άσκήσεις έγκρίνονται και περιμένουμε τά παιδικά ποιήματα. Για τήν έλθεσι δέν υπάρχει δυστυχώς χώρος.— Δ. Ι. ΑΓΚΑΒΑΝΑΚΗΝ. Πολύ γνωστά αούτά τοό μάς στείλατε.— Χ. Ν. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΝ. Άπορίσονται.— Σ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΝ. Έγκρίνεται.— Α. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ. Δυστυχώς, οι λέξεις τών άσκήσεων σας είναι δύσκολες ή άνεπιτυχίες.— Φ. Ι. ΧΑΡΟΚΟΠΟΥ. Πιθανόν νά δημοσιευθί κάτι. Προσέχετε και σεις νά μή βάσετε δύσκολες λέξεις.— Χ. Π. ΜΑΤΣΑΚΟΝ. Θα δημοσιευθούν μερικά.— Δ. Σ. ΓΚΕΤΣΟΝ. Καλό, άλλα τό καλά έκείνο τό 'Ιναν (Ινα).— Ι. Ν. ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ. Οι λύσεις σωστής.— Η. Χ. Έγκρίνεται τό τρίγωνον.— Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΙΔΗΝ. Άπορίσονται.— Π. ΜΑΚΡΗΝ. Είπαμε: λαϊκά αίνήματα.— ΕΛ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΕΑ. Σωστής οι λύσεις.— ΑΛΕΚΩΣ. Άπορίσονται.— Χ. ΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Έγκρίνεται.— Χ. ΚΟΥΛΟΥΡΗΝ. Άπορίσονται. Λιγότερα και σκόρπια τά μαύρα τετράγωνα.— Μ. ΤΣΑΚΙΡΑΚΗ. Καλή ή άκροστιχίς.— Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΔΟΥ. Έλήφθσαν ός' όρει.— Ν. ΝΑΖΟΠΟΥΔΟΝ. Γνωστά.— Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ. Δύσκολη στη λύσι ή άκροστιχίς σας.— Ε. ΚΑΡΑΒΑΝ. Άνεπιτυχ.— Α. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Μεταξύ άλλων θέλτε νά μάθετε ετι ειδικόν χάρισμα έχει ό Μ. Ε. Ματούσης, που δημοσιεύει τακτικά άσκήσεις του στη 'Νεολαία'. Άπλοστάσια: Στέλνει πάντοτε τίς καλύτερες άσκήσεις, σγείδιζει περίφημα και είναι άντικανόν νά στείλ η τετατοσύνητά σάν έκείνη της μαγικής εικόνας και τοό δηκτικού και τοό δολοφονού... Τά άλλα είναι ζητήματα Συντάξεως.— Κ. Α. ΑΥΜΠΕΡΙΔΗΝ. Έγκρίνεται.— Α. ΣΑΝΑΝΑΝ. Δέν είναι καλός ό άσκήσεις σας (123 45323...).— ΙΩ. ΚΟΚΚΙΝΗΝ(:). Έγκρίνεται.— Ι. και Π. ΚΑΒΒΑΔΑΝ. Οι λέξεις ΑΑΣΙΑΣ και ΑΙΝΕΑ χαλούν τό όραίο κατά τά άλλα σταυρόλεξον σας.— Ν. ΣΟΥΛΟΓΙΑΝΝΗΝ. Έλήφθσαν ός' όρει.— Α. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΝ. Έγκρίνεται, πολύ καλά.— Β. Π. ΠΑΠΑΤΣΩΡΗΝ. Δέν είναι δημοσιεύσιμες οι άσκήσεις σας.— Δ. ΣΤΑΜΑΤΗΝ. Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΝ. Είναι άπό τά πολύ γνωστά.— Η. Γ. ΠΛΑΤΑΝΙΤΗΝ. Έγκρίνεται.— Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. Ε. ΔΕΡΕΜΠΑΝ. Σ. ΑΛΕΞΑΚΗΝ. Π. ΑΝΤΑΡΙΔΗΝ. Άπορίσονται. Άπό τίς λύσεις που δημοσιεύομε θά καταλάβετε τόν μηχανισμό τών άσκήσεων.— Π. ΣΠΥΡΑΤΟΝ. Έλήφθσαν, Ν. ΔΡΑΚΑΚΗΝ (:). Στείλαν. Καλά τά αίνήματα σας.— Χ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΝ. Άπορίσεται.— Ε. Γ. ΚΟΡΡΕΝ. Δέν παρουσιάζουν ενδιαφέρον.— Π. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΝ. Τά σταυρόλεξα δέν πρέπει νά χωρίζονται σε άλλα μικρότερα.— Γ. Δ. ΜΑΝΔΛΟΥ. Καλή ή λύσις, έκτός τοό λάσνα που είναι λάσσα. Τις άσκήσεις νά τίς γράψετε συνέχεια, σε μεγάλο χαρτί.— Δ. Ν. ΦΡΟΣΥΝΑΚΗΝ. Έλήφθσαν και έγκρίνονται. Μας ενδιαφέρουν πολύ τά πρωτότυπα είδη άσκήσεων.— Φ. Η. ΓΟΥΣΙΟΥ. Ε. ΕΥΘΥΜΙΟΥ. Άπορίσονται. Τι πάθετε μέ τίς άκροστιχίδες;— Α. Ι. ΒΑΣΙΛΑΚΟΝ. Καλό τό τρίγωνον. Οι λύσεις πρέπει νά γράφονται

δεξιά ή κάτω άπό τήν άσκήσι.— Α. ΛΕΒΗΝ. Τό κρυπτογραφικό πύσανόν νά είναι καλό, άλλα δέν τό διεπιστώσατε καλά.— Ν. ΜΠΟΥΡΑΝ. Για άρχή, είναι καλό. Οι λέξεις όμως όχι τόσον έπιτυχίες.— Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΝ. Έγκρίνεται.— Π. Ν. ΜΠΑΡΟΥΝΗΝ. Κ. Χ. ΑΝΔΡΕΟΥ. Ι. ΤΣΙΑΠΑΝ. Θ. ΧΡΥΣΑΦΙΔΗΝ. Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΝ. Α. ΡΩΜΑΙΟΝ. Θ. Ν. ΜΠΕΚΥΡΑ. Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. (Έγράψαμε: λαϊκά αίνήματα).— Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΛΑΝ. (Οι λύσεις).— Γ. ΚΥΡΤΑΤΟΝ. (Ακρι και όχι λυρί).— Α. ΧΡΗΣΤΑΚΗΝ. Τ. Κ. ΒΑΪΡΑΝΗΝ. Α. ΚΩΤΣΟΠΟΥΛΟΝ. Α. Μ. ΚΑΜΠΟΥΡΗΝ. Κ. ΜΑΪΑΝ. Θ. ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΝ. Σ. Α. ΜΟΥΡΑΤΙΔΗΝ. Σ. ΠΗΤΑΝ. Π. Φ. ΔΑΝΑΣΚΟΝ. Σ. Κ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΙΔΗΝ. Ν. Γ. ΠΑΡΧΑΝ. Θ. ΜΑΥΡΑΝ. Άπορίσονται.— Κ. Δ. ΚΟΝΟΜΑΡΑΝ. Μ. Δ. ΣΠΗΛΙΩΤΗΝ. (Έκτός τών σταυρόλεξων). ΤΡ. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ. Γ. Α. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΝ. (Μόνον τό δικτυώτόν).— Η. ΜΑΝΔΑΚΟΝ. (Γιατί όμως ταχυδρομείτε μέ ελλείψεις γραμματόσημον).— Π. Ν. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΝ. (Μόνον ή 'Εξισνάδα).— Ν. Ο. ΚΟΝΤΟΝ. Ι. ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ. Ι. ΣΚΟΛΑΡΙΚΟΝ. (Οι άναποδοχές).— Σ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. (Μερικά).— Π. ΠΑΔΟΥΑΝ. Ν. Θ. ΜΑΪΔΑΝ. Α. ΙΩΣΗΦΙΔΗΝ. Τ. ΤΖΑΝΑΚΟΥ. Π. ΑΡΓΥΡΙΟΥ. Ο. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΝ. Τ. ΛΙΓΝΗΝ. Έγκρίνεται.— Θ. Γ. ΤΖΑΝΗΤΟΥΛΑΚΟΝ. Άπολύτως σωστής οι λύσεις. Συγχαρητήρια.— Κ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΝ. Γνωστά ή άνεπιτυχ.— Μ. και Κ. ΧΩΡΑΦΑ. Έλήφθσαν ός' όρει.— Α. Γ. ΘΑΝΟΝ. Άπορίσονται. (ΚΑΡΙΣ. ΑΛΜΙΑ κλπ).— Ι. Ν. ΒΑΝΑΔΩΡΟΝ. Α. ΔΕΚΑΡΑΟΝ. Κ. ΦΙΛΙΠΠΑΝ. Γ. Α. ΒΡΕΤΤΑΝ. (Άρενα, άσπασία, έψ είναι άΡΡενα, Άσπασία).— Ι. Α. ΚΙΣΚΙΝΗΝ. (Κακοσχεδιασμένα).— Δ. ΔΑΓΛΑΝ. (Γνωστά).— Σ. ΤΑΣΣΟΠΟΥΛΟΝ. Α. ΑΣΗΜΑΚΗΝ. Γ. Μ. ΑΙΒΑΝΟΝ. Γ. Α. ΓΑΛΙΩΤΗΝ. Ε. Α. ΠΟΡΦΥΡΟΝ. Ε. Θ. ΣΟΦΙΑΝΟΝ. Μ. Ι. ΚΟΛΛΑΡΟΝ. (Γιατί χωρίζετε τό σταυρόλεξο σε άλλα μικρότερα).— Γ. ΖΩΗ. (Πολλά μαύρα και τεράστιον σχήμα).— Ι. Η. ΣΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΝ. (Δύσκολες λέξεις).— Ε. ΚΑΤΣΙΚΗΝ. (ΗΡΪ, λείο, άνευ ν. 'Ιούλιο κλπ).— Α. ΠΑΧΥΔΑΚΗ. (Καλύτερα άλλα όρει).— Η. Α. ΒΑΛΛΑΧΟΠΟΥΛΟΝ. Ε. ΠΡΙΝΙΩΤΑΚΗΝ. Χ. ΓΙΑΛΙΑΤΣΑΚΟΝ. Π. Ν. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΝ. Χ. ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ. (Πολλά μαύρα τετράγωνα). Άπορίσονται.— Δ. Ι. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΗΝ. Γ. ΚΑΡΑΤΖΕΝΗΝ. (Έκτός τοό σταυρόλεξου).— ΓΑ. ΠΟΙΜΕΝΙΔΟΥ. Π. ΤΣΙΑΡΑΝ. Β. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΝ. Ρ. ΤΑΚΗΝ. Α. ΔΙΠΛΑΡΗΝ. Έγκρίνονται.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τό περιοδικόν 'Η Νεολαία' κατόπιν παρεξηγήσεων ένίων σχολείων μέσης και δημοτικής εκπαίδευσεως δηλοϊ ότι ούδεμίαν σχέσιν έχει με τό άπό τοϋ 1937 διακόψαν τήν έκδοσίν του περιοδικόν 'Η Έθνική Νεολαία', τοϋ όποιου ή διεύθυνσις ήτο Μέτωνος 2.

Ή Διεύθυνσις τοϋ περιοδικού 'Η Νεολαία' παρακαλεί τούς κ. κ. συνδρομητάς του, οι όποιοι έπιθυμούν νά αλλάξουν διεύθυνσιν, νά έσχυκλείουν εις τήν σχετικήν έπιστολήν των και ένα γραμματόσημον διά τά έξοδα διορθώσεως τοϋ πλακιδίου τής διεύθυνσεως.

Τύποις: ΔΥΡΣΟΥ, Α. Ε.

ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

Σ. ΑΣΤΡΟΓΕΡΑΚΑ & Σ. ΚΑΡΑΒΟΤΑ

Καποδιστρίου 31α • ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ • Τηλέφ. 40-651

•
"Απαντα τά είδη τής Ε.Ο.Ν.

Έμβλήματα δικώχων, κομβιόδοχοι, ψηφία, αριθμοί, γκέτες, ζώνες, γραβάτες και σημαίες Ε.Ο.Ν.

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ Ε.Ο.Ν.

